The Latvian newspaper for Canada and U.S.A.

Published twice weekly by Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi", Inc. — Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone. EM 8-0792. Editor in U.S.A. — A. Zvēriņš, 90-16 Park Lane S., Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel. VI 6-7667.

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA.

SATURDAY, AUGUST 2, 1958.

LATVIJA
AMERIKA

62./702. nr.rs. SESTDIEN, 1958. G. 2. AUGUSTĀ 8. gads

Latviešu laikraksts Amerikā

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi", inkorporēta. Redaktori: I. Vīksna, J. Vītols, A. Gailīte. Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. EM 8-0792. ASV red. — A. Zvēriņš, 90-16 Park Lane S., Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel. VI 6-7667. Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; par 3 mēn. $4.50; par 6 mēn. $8.50; par 1 gadu $16.00.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.60 tekstā $3.20—$6.40 par vienu collas slejas teipu.

Tūkstošiem jūsmīgu torontiesu sumina princesi

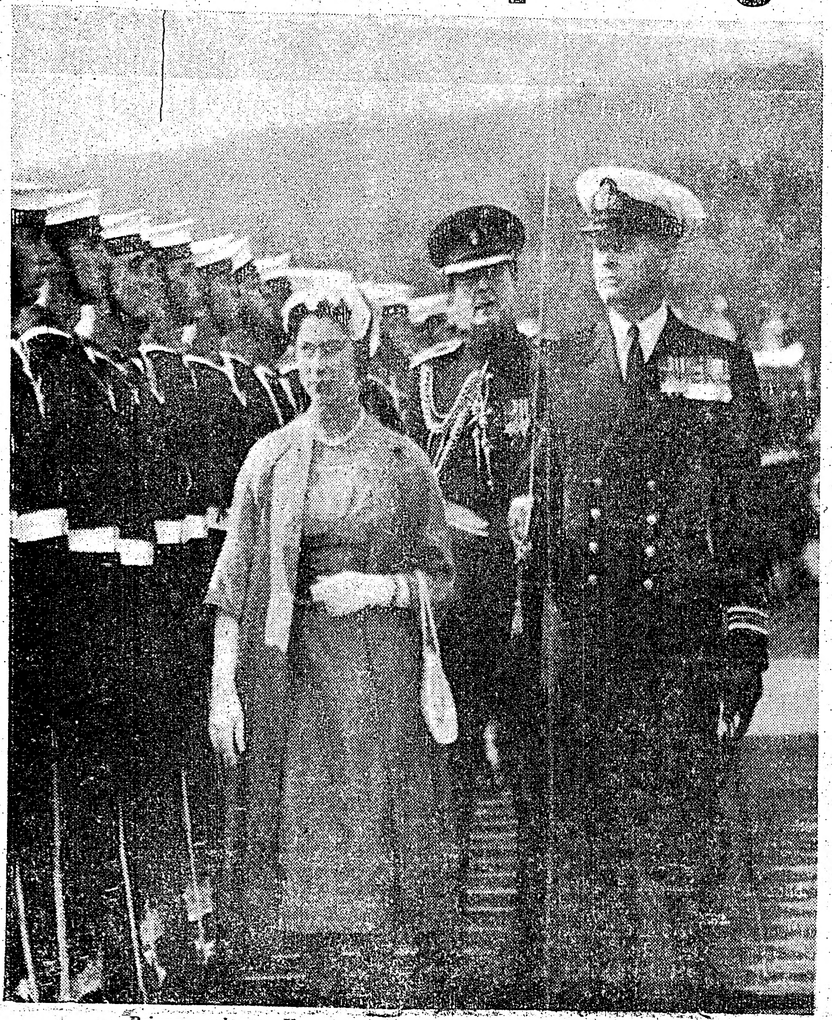

Princese soļo gar Kanadas karalisko jūras spēku goda sardzes ierindu.

PROF. VOLDEMARS TONE AIZSAULĒ †

Nelaikis prof. V. Tone 1953. g. Stokholmā, savas izstādes laikā, sarunā ar dzejnieku Anšlavu Eglīti (pa kr.)

Trešdienas, 30. jūlija, pusdienas stunda atnesa līdz Kanadai telegrammu ar skumjo ziņu, ka šai dienā no rīta Anglijā, Londonā, miris prof. Voldemārs Tone, — ne tikai viens no mūsu redzamākajiem meistariem gleznieciībā, bet arī zīmīgs savas paaudzes pārstāvis un neaizstājams pīlārs latviskās gara kultūras celtnes pamatos.

Prof. Voldemāra Tones māksla auga un veidojās līdz ar Latvijas valsti un tautu, lai tās pēdējos patstāvības gados ieņemtu tur vienu no izcilākajām vietām. Nopietns un dziļš renesanses meistaru skolnieks, Tone no pagātnes aizgūtās atziņas pārkausējis dziļi savā latviskajā skatījumā, un kļuva par sava īpatnēja, vienreizēja, rēgainības plīvura klāta lietu un cilvēku dvēseļu gleznotāju, un ne bez iemesla draugu pulkā viņu sauca vienā vienīgā vārdā — par Meistaru, — ar lielo burtu. Jo Voldemārs Tone bija meistars ne tikai gleznieciībā, bet arī visā savā dzīvē, — gan saskarsmē ar cilvēkiem, gan savā dzīves filosofijā un pasaules skatījumā.

Viņš dzimis 1892. g. 23. martā, Annenieku pagastā, kopā ar Sutu un Ubānu mācījies Rīgas mākslas skolā gleznieciību pie Rozentāla un Purviša, 1913. g. apceļojis Vidus jūras zemes, no 1919.—21. g. mācījies Penzas mākslas skolā, pēc tam iestājies latviešu strēlnieku pulkos. Dažus gadus Tone vada Rīgā pats savu mākslas studiju, bet kopš 1925. g. ir docents, vēlāk profesors Latvijas mākslas akadēmijā. Trimdas laiku V. Tone vada Vācijā, Mērbekā, vēlāk pārceļas uz Angliju, kur 1952. g. riko savu patstāvīgu izstādi, kas nākošā gadā redzama arī Stokholmā un Gēteborgā, iegūstot starptautiskajā presē viscildinošākās atsauksmes.

Prof. V. Tone ir mākslinieku biedrības Zaļā puķe, vēlāk Rīgas grupas, dibinātājs, jaunībā pievērsies kubismam un līdzīgiem meklējumiem, bet savos meistara gados redzams kā dziļdomīgs sava ceļa gājējs, pusabstrakts, kluso dabu un ģīmetņu gleznotājs, kur vislielāko ievērību izpelnījušās viņa dvēseļīgās „Annas" un „Ilzes" visdažādākajos variantos. V. Tones gleznas allaž bija redzamas Rīgas grupas, Kultūras fonda, kā arī valsts reprezentējošās izstādēs ārzemēs. Viņa darbi atrodami daudzos Latvijas un Vakareiropas mākslas mūzejos.

Nu lielā Meistara vairs nav. — Viņš aizslīdējis pa to ēnu ceļu, pa kuru jau ātrāk aizgājuši viņa laikmeta vai gara radinieki — Virza, Skalbe, Reiters, Štengele, Lazda. Rindas kļūst retākas — ko liksim viņu vietā?

Ar savu saulaino, gaišo smaidu princese Margarēta iekaro Kanadu no krasta līdz krastam, kur vien viņa parādās savā Kanadas apceļojuma laikā. Toronto pilsētas iedzīvotāji sveica šarmanto princesi 31. jūlijā, un pie pilsētas valdes nama viņai uzgavilēja tūkstošiem sagaidītāju.

LĪBĀNĀ IEVĒLĒTS PREZIDENTS

Parlamenta speciālā sēdē, 31. jūlijā Libānā par prezidentu ievēlēts ģenerālis Fuads Šehabs, Libānas armijas virspavēlnieks.

Viņa kandidatūru uzturēja abas puses — līdzšinējā prezidenta Samūna atbalstītāji un viņa pretinieki, kas 12 nedēļas rīkoja nemierus.

Par ģen. Fuadu Šehabu nodotas 48 balsis, pret — 7, pēdējās par Samūna atbalstītāju Rimindu. . .

Parlamenta ēka balsošanas laikā bijusi tanku un bruņoto auto ielenkta. Tā apkārtne iežogota ar dzeloņstieplēm un platām barikādēm.

Lai gan ģen. Šehaba ievēlēšanu ieskata kā nemieru atrisinājumu, tomēr paredzamas vēl daudzas grūtības. Tā Rietumiem labvēlīgais ministru prezidents Sami Solhs, pret kuru šinīs dienās tika taisīts nesekmīgs atentāts, ģen. Šehabu neatzīst par prezidentu, jo pēc Libānas konstitūcijas par republikas prezidentu nevar ievēlēt militāru personu, ja viņš pirms 6 mēnešiem nav izstājies no armijas.

Prezidentam Šamūnam ir jāatkāpjas 23. septembrī, un pašlaik nav zināms, vai ģen. Šehabs tad nekavējoties varēs stāties amatā.

Tāpat neizšķirts ir jautājums par ASV karaspēka izvākšanos, jo ģen. Šehaba ievēlēšana vēl nenodod drošību par nemieru izbeigšanos.

EIZENHAUERS NORAIDA CHRUŠČEVA PRASĪBAS

„VALDĪBU GALVU KONFERENCI VAR SASAUKT VIENĪGI DROŠĪBAS PADOME," DEKLARĒ SAV. VALSTU PREZIDENTS.

Vašingtonā. Sav. Valstis valdību galvu konferencē piedalīsies vienīgi tādā gadījumā, ja to sasauks Apvienoto Nāciju Drošības padome kā tāda, un nevis atsevišķi padomes locekļi. — Vienīgi Drošības padomei, — deklarēja Sav. Valstu prezidents, — šai gadījumā ir tiesība noteikt valdību galvu konferences vietu, laiku un sastāvu. Hruščeva proponētai 5 valstu konferencei Vašingtona pievienosies tikai tādā gadījumā, ja šādu sastāvu pieprasītu Drošības padome. Tas pats attiecināms arī uz konferences vietu — prezidents Eizenhauers būtu gatavs braukt, vienalga, kurp, atskaitot Maskavu, bet Nujorka būtu loģiskais atrisinājums, jo galu galā, tur atrodas Apvienoto Nāciju galvenā mītne, kuras paspārnē Rietumu sabiedrotie būtu mierā uzsākt sarunas ar Padomju Savienību.

KANADA GAIDA KONFERENCI

Otavā. Kanadas ārlietu ministrs Smiss ziņo, ka sagaidāma jauna, iespaidīga rīcība Apvienotajās Nācijās Vidējo Austrumu jautājumā vistuvākajā laikā. Viņš domā, ka daudzināta valdību galva konference notiks Apvienoto Nāciju Drošības padomē un ka konferences laikā pasaules lielie ne tikai mēģinās atrisināt pašreizējās Vidējo Austrumu problēmas un likvidēt politisko krizi, bet, ka tiem padomā tālejoši soļi Vidējo Austrumu nākotnes nodrošināšanai.

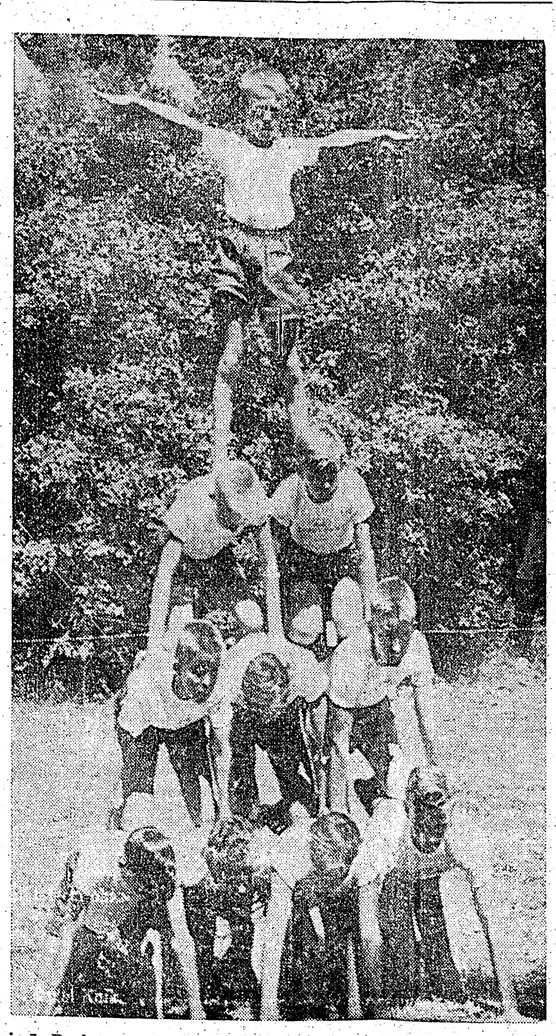

ATZĪST JAUNO IRĀKAS REPUBLIKU

Londonā. Irakas jauno valsts iekārtu 30. jūlijā atzinušas Bagdades pakta muhamedāņu valstis — Pakistana, Turcija un Irāna, pēc tam to atzinušas arī Rietumvācija, Japāna un Grieķija.

Anglijas valdības ziņu avoti vēsti, ka Anglijas Apvienotā Karaliste paziņošot savu atzīšanu jaunai Irakas valdībai dažās dienās. Ir izteiktas domas, ka arī Savienotās Valstis taisās darīt to pašu.

Noteicošie faktori, kas Bagdades pakta valstīm likuši izšķirties par Irakas republikas atzīšanu, ir sekojoši: jaunā režīma valdība, šķiet, ieguvusi varu visā valstī; otrkārt, Irakas valdība nevarētu palikt Bagdades pektā, ja tā locekļi nebūtu nodibinājuši normālas attieksmes ar Bagdadi.

PADOMJU LATVIJAS PĀRKRIEVOŠANA

Mums bija izdevība redzēt kādu miršanas apliecību, kas bija izdota tik latviskā pilsētiņā kā Talsi. Kaut gan miršanas apliecības veidlapa, kas, pēc atzīmes tās apakšējā malā, bija iespiesta 1953. g., vēl bija krievu un latviešu valodās, tomēr ierakstī visi bija rakstīti krieviski, nepūloties tos atkārtot latviski . . . Jādomā, ka, ja tik „vietējā" iestādē, kāda neapšaubāmi ir Talsu dzimtsarakstu nodaļa, darbības valoda ir krievu, tad arī citās iestādēs tas laikam nebūs citādi, un var puslīdz droši apgalvot, ka mūsu dzimtenē ir atkal atgriezušies tumšie cara laiki, tikai cars tagad vairs nav balts vai melns, bet gan sarkans: Nēģeriem velns esot balts — kāpēc lai cars nevarētu būt sarkans, jo pašreiz īstenojamā politika, kas iziet uz latviskuma apspiešanu ar visiem iespējamiem līdzekļiem, ir līdzīga caru politikai kā ola olai?

Maskavas politiskās interesēs ir padarīt paaudzi, kas izaugusi Latvijas brīvvalsts laikā un neprot krievu valodu, nespēcīgu cīnīties ar krievu plūdiem, kas no savas bada zemes bariem plūst uz „bagāto" latviešu zemi, kura vēl tagad bagātāka par izslavēto padomju strādnieku paradīzi.

Bet aug jauna paaudze, kuru spēž mācīties krievu valodu skolās, un jācer, ka tā būs tāda pati, kāda bija latviešu paaudze pirms Pirmā pasaules kara, kad apstākļi pārkrievošanas ziņā bija tādi paši kā tagad. Šai paaudzei būs jāizcīna smaga cīņa, lai iegūtu vajadzīgo izglītību, jo latviešu lielākā daļa nevarēs uzrādīt tik „proletāriskus" senčus, lai tos vispār pielaistu pie izglītības iegūšanas. Bet tā ir mūsu tautas nākotne, un nākotnes pēdējā cerība dzimtenē . . .

Bērnu svētkos Sidrabenē satikās jaunie un vecie draudzīgā saimē. Pa kr. — uzvarētāju grupa peldēšanā. Vidū — staltā zēnu piramīde. Pa labi — vecā paaudze skatītāju rindās. J.Kreiļa uzņ.

LATVIJA

Draugi grib mus asimilēt,
ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
bet mes gribam palikt latvieši.
Arcnibīskaps T. GRĪNBERGS

PĀRDOMAS PAR MODERNO AUDZINĀŠANU

Cilvēkiem ir tieksme allaž atļauties to, kas aizliegts vai vismaz nav pieņemts. Sakarā ar to viņi cenšas ar asprātībām, humoru un anekdotiem savas tieksmes apmierināt, kas sabiedrībai patik un tiek atzīts par jauku laika kavēkli. Bet visam ir savas robežas. Tās ne vienmēr izdodas ieturēt. Pat mūsu senči, raksturojot skaistajās tautas dziesmās savu dzīvi no šūpuļa līdz kapam, ir pārkāpuši šīs robežas tā saucamajās „nerātnajās dziesmās".

Ir zemes, kur dzīve pielīdzināta rotaļai, un jaunā paaudze tai tiek rotaļveidīgi sagatavota. Tur jautrais, vieglais tonis ir pārsvarā. Tāpēc ļaudis allaž smaida un reizēm arī atļaujas brīvāku uzvedību. Viņi pat priecājas par bērnu „varoņdarbiem", piem. — kādas ielas malā izbērta grants ēkas būvei; divi zēni, uzkāpuši uz grants, sviež to gaŗāmgājējos. Netālu no viņiem stāv daži pilsoņi un smīn par šo zēnu „varonību", kamēr kādam vīrietim grants skaŗaci. Tad sminētāji pazūd, bet zēni savu rīcību nepārtrauc. Pieklājības robežas pārkāptas un pieaugušo akceptētas!

Bieži jauniešus, lai raditu jautrību, mudina viesībās kaut ko „apgriez otrādi"; piem., pacienāšanu iesākt ar saldo ēdienu u. t. t. Kāds pulciņš jauniešu, aizrāvies ar šo ieteikumu, arī istabas lietas, gleznas pie sienām un citus priekšmetus dzīvokli apgriež otrādi, dažus no tiem bojājot. Aizrautībā iespējama arī dzīvokļa izdemolēšana: vietējie laikraksti apraksta telpu izdemolēšanu kādā pilsētas malā, ko bija izdarījuši padsmitnieki. Nepiedzīvojušiem padsmitniekiem grūti noturēties tādās rīcības robežās, par kurām sabiedrībai nebūtu jāuztraucas, jo viņu organismā briest spēki, kuŗiem ne vienmēr izdodas atrast piemērotu uzdevumu; viņi seko pieaugušo jautrībai un nostāstiem par tās uzturēšanu, daudz neinteresējoties par aizliegto un atļauto, kā arī nespējot to vēl atšķirt. Bet vecāku pamācības izpaliek — jāievēro brīvība audzināšanā!

Jaunatnei patīk dejas un rotaļas. Kādā no tām atkārtojas diezgan rupjš tēva raksturojums, kas vienā teikumā ņemts no pasakas, kuŗā tam sakars ar velnu. Kas šo pasaku nezina, tam šķiet, ka rotaļa vērsta pret stingriem vecākiem. Vai tā jauniešos var attīstīt cieņu pret vecākiem?

Līdzīgus piemērus varētu minēt lielā skaitā. Rūpēs par jautrību aizmirstas bērnu un jauniešu uztvere un līdzīgas rīcības praktizēšana, bet kādas apmēros, to noteic nepiedzīvojušie jaunie cilvēki, kuŗiem nekā nevar pārmest, tikai nožēlot, ka viņu audzinātāji nav padomājuši par savas rīcības un ieteikumu sekām.

Vispāri dzīves pielīdzināšana rotaļai un tās jautrais tonis nesekmē jauniešu iepazīstināšanu ar reālo dzīvi un tajā sagaidāmiem pārdzīvojumiem; piem., jubilejās ir parasts stāstīt kaut ko līdzīgu pasakai vai anekdotam, kam nav nekāda sakara ar atceres dienu un arī nekā patīkoša, bet tikai klātesošo uzjautrināšana ļoti nopietnos brīžos. Dzīve taču esot rotaļa! Kārlis Ulmanis gan apgalvoja, ka tā neesot rotaļa. Vai nebūtu jāpadomā, kam sekot jaunatnes audzināšanā? Dzīves prieks uzturams jaunatnē un vispāri cilvēkos ar citiem līdzekļiem nekā ar tiem, kas minēti; piem., latvju tautas tradīciju lielajā pūrā netrūkst asprātību, humora un citu tekstu ar uzjautrinošu sauturu, kas diezgan viegli atrodami un savirknējami priekšnesumu veidā. Tādu priekšnesumu bija iespējams vērot kādā sarīkojumā — jaunavas deklamēja un dziedāja tautas dziesmas, kuŗu saturs īsi raksturojams „Tautas meitas, nebēdnieces".

Bet arī tautas tradīcijām jāpieiet ar apdomu, kas ne vienmēr ir konstatējams. Kāda rotāma uzmetumā atrodams šāds teksts: „Bet tad tēvs man izlasīja priekšā pāris lappušu no tādas grāmatas, kas saucas „Nerātnie tautas anekdoti". Nu, tad gada laikā pats to grāmatu izurbu no viena gala līdz otram. Tā biju iegaumējis, kā raksta vārdus, un tad jau vairs nevar aizmirst valodu." No šī teksta jāsecina, ka autora fantazija nepazīst nekādu robežu zināma mērķa sasniegšanā; piemēram, mātes valodas mācīšanā un līdz ar to arī audzināšanā.

Tagadējās ģimenēs netrūkst gadījumu bērnu attieksmēs pret vecākiem, par kuŗiem būtu jāpadomā — vai tie nav apkaŗojami? Bērni reizēm asi izrunājas ar saviem vecākiem un pie tam bez pamata. Vai tāda iztuŗēšanās veicina viņu rakstura attīstību? Bērni rikojas pilnīgi patstāvīgi, nemaz nerēķinoties ar vecāku domām. Vai tas viņus nepieradina pie patvaļas, kas dzīvē var atriebties? Līdzīgu piemēru netrūkst. To negātīvā nozīme būtu vismaz bērniem paskaidrojama, norādot uz varbūtējām sekām. Moderniski tam nepiekrīt — bērnu uzvedību un rīcību nedrīkst ierobežot!

T-is.

KAS IR DZĪVE BEZ LABAS AUTOMAŠĪNAS?

Šajā kontinentā auto ir visizplatītākais un ērtākais satikšmes līdzeklis, bet tas prasa arī rūpīgu kopšanu un pa laikam arī lielākus vai mazākus remontus. Auto remontu nozarē nodarbināti arī daudzi latvieši, un vairāki šajā nozarē iekārtojuši arī patstāvīgas darbnīcas. Viens no pieredzes ziņā vecākiem latviešu amata meistariem auto remontu nozarē, liekas, būs Aleksandrs Dizenbachs, kas šo darbu sācis strādāt jau zēna gados un tagad var atskatīties jau uz vairāk kā 25 nostrādātiem gadiem. Arī pēc iesaukšanas Latvijas armijā un leģionā A. Dizenbachs veicis auto mehaniķa pienākumus. Tādēļ arī tūlīt pēc iebraukšanas Kanadā 1949. gadā nolicis šeit nepieciešamos auto mechaniķa pārbaudījumus un drīz vien uzsācis savu darbnīcu Skarboro rajonā, ko prieks apmēram četriem gadiem pārcēlis uz Toronto austrumiem, 995 Eastern Ave., Toronto 8, tālr. HO 3-8216. A. Dizenbachs savā darbnīcā veic visus auto labošanas darbus, krāsošanas un virsbūves darbus ieskaitot. Par labi izpildīto darbu viņa darbnīcu „Alex Garage" iecienījuši daudzi latvieši; tajā bez viņa strādā arī otrs latviešu mechaniķis Jānis Ezergailis. Arī A. Dizenbacha 16 gadu vecais dēls Ēriks jūtas jau tīri labi šajā arodā un skolas brīvlaiku labprāt pavada sava tēva darbnīcā.

Ar sava darba panākumiem A. Dizenbachs jūtas apmierināts, jo darba nekad netrūkst, kaut gan nereti gadoties, ka kāds no pasūtinātājiem, arī starp latviešiem „aizmirstot" nokārtot maksājumu. Gadoties arī piedzīvot, ka samaksas vietā saņem čeku bez seguma vai arī uz nepareiziu vārdu. Ar vārdu sakot — „maize bez garozas nav nekur."

A. Dizenbachs labprāt pakalpo arī tikai ar padomu, it sevišķi pirkšanas gadījumos. Auto pērkot, bieži vien tas liekas vislabākā stāvoklī, bet dažādie trūkumi atklājas tikai vēlāk, ko lietpratējs būtu pamanījis, rūpīgi apskatot izraudzīto objektu.

No. —N

AI BĒRNĪBA, AI SAULES DIENAS!

Priekā un jautrībā mazie un lielie viesi aizvadīja tradicionālos Sidrabenē, sacenšoties atjautības rotaļās un sporta spēlēs. Pa bērnu svētkus Toronto 1. ev. - lut. draudzes lauku īpašumā kreisi — svētku parādes gājienā soļo „lielie puiši", sperdami stalti soli. Vidū — ja dejā var griezties līc' brāļi un māsas, tad mēs arī! — Pa labi — meitenes vingrojumā ar bumbiņām.

J. Kreiļa uzņ.

Sidrabenes bērnu svētku dalībnieki šo svētku prieku varēja izbaudīt pilnīgi, jo laiks bija sevišķi jauks. Gandarīta var būt arī bērnu svētku rīkotāja — Pirmā ev. - lut. draudze par labo svētku izdošanos un kuplo apmeklētāju skaitu. Bērnu svētkos piedalījās ap 300 bērnu un 500 skatītāju.

Svētkus ievadīja māc. A. Čops ar brīvdabas dievkalpojumu, kam sekoja svētku dalībnieku parāde, ar Latvijas karodziņiem rokā raitā soļī apstaigājot Sidrabenes plašo laukumu. Par piemērotu mūziku, tāpat kā iepriekšējos gados, bija rūpējies latviešu pūtēju orķestris E. Slaucītāja vadībā.

Bērnu svētku atklāšanas runu teica LNAK skolu daļas vaditājs J. Mežaks, pakavēdamies pie Latvijas valsts dibināšanas, kas šogad noritēs 40 gadu atceres zīmē. Vislabākā balva, ko bērni varētu sniegt mūsu valsts svētkos, būtu viņu apņēmība augt par krietniem latviešiem, uz ko mudina arī šie bērnu svētki, svētku vasaras nometne un kolas.

Savu labo gribu un māku bērni rādīja priekšnesumos un nodarbībās svētku sacensību novietnē. Priekšnesumu daļā bērnu vasaras nometnes koris mā A. Čopa vadībā dziedāja vairāk as dziesmas. Vingrošanas skolotāja Ksenija Rasa bija sagatavojusi piemērotus vingrojumus atsevišķām grupām, kur, sevišķi meitenes, izpelnījās skatītāju vispārēju atzinību. Uz Sidrabenes pārvaldes priekšnieka P. Plīša ierosinājumu zēnu grupa demonstrēja savu māku piramīdu veidošanā, kas izdevās teicami. Par to liels nopelns arī vaditājam Andrim Grīķim. Vingrojumiem piemērotu mūzikas pavadījumu deva G. Lūris un bērnu nometnes dalībnieks Boriss Tranovskis. Daudz jautribas kā pašiem dalībniekiem, tā arī skatītājiem sagādāja šķēršļu gājienam, šaušanai ar šauteni, šaušanai ar loku, mešanu trīsčiņai, aklais kalējs un drēbnieks u. t. t. Visās 16 sacensību novietnēs šogad piedalījušies 12 dalībnieki, 12 novietnēs — 22 dalībnieki, bet 10 novietnēs — 44 dalībnieki. Starp novietņu vaditājiem, bez jau pazīstamajiem **ilggadīgiem darbiniekiem** — kā J. Petzals, M. Miezīte, G. Bāliņa, B. Senkēviča, M. Viškere u. c. — bija redzamas arī vairākas jaunas sejas.

Liela rosība valdīja arī peldēšanas sacensībās, kas notika pa vecuma grupām. Grupā no 8 līdz 9 gadu veciem no zēniem uzvarēja Dzintars Pūpēdis, no meitenēm — Ilga Āboliņa. Grupā no 10 līdz 11 gadu veciem no zēniem uzvarēja Māris Jansons; no meitenēm — Edite Ezera, uzrādot par 1,5 sekundi labāku laiku nekā zēni. Grupā 12—13 g. v. uzvarēja Jānis Ozols un Taida Iverga. Grupā 14 g. un vecākiem piedalījās tikai zēni; uzvarēja Juris Rasa. Atsevišķā grupa piedalījās arī jaunie peldētāji, kas šo māku ieguvuši tikai nometnē, un šajā grupā uzvarēja Pēteris Mukts, bet no meitenēm — Vija Zuntaka. Peldēšanā uz muguras grupā 10—11 g. v. uzvarēja Jānis Andrejsons un Edite Ezera, atkal ar labāku laiku kā zēni. Grupā no 12—13 g. v. uzvarētāji Valdis Kaulinš un Velta Siliņa.

Visu sacensību veiksmīgākie dalībnieki saņēma arī balvas, par ko bija rūpējusies bērnu nometnes vadība.

Nodarbību un sacensību starplaikā bērniem lielu jautrību sagādāja klauns, kas bija „speciāli izsaukts" no Toronto. Dažs labs pazinējs viņā varēja saskatīt aktieri H. Miķelsonu.

Bērnu svētku nobeigumā bija arī ugunskurs ar priekšnesumiem, ko vadīja P. Būmanis.

R. N.

VĒRTĪGS LPB PROPAGANDAS IZDEVUMS

LATVIJAS PIEMINAS MARKAS JAU RUNĀ

Šis gads ir Latvijas gads, kad vairāk kā citus gadus jākāpina Latvijas propaganda. Šogad paiet Latvijas 40 gadu dibināšanas atcerē, un šogad pasaules politiskos tirgos Latvijai ir vislielākie draudi, jo dažas pazīmes rāda, ka to var pilnīgi pārdot komūnistiskai Krievijai. Protams, mūsu spēkos nav šis lietas grozīt, bet mēs varam runāt un atgādināt sev vēl un vēl, kauču tādā veidā, kā ar nesen iznākušajām Latvijas piemiņas markām, ko izdevusi Latviešu preses biedrība Bostonā. No laikrakstu slejām bīstamā veidā nozūd Latvijas vārds, bet Latvijas marka, ko kāda latviešu rakstniece jau pagavusi nosaukt par Latvijas brīvības markām, liek runāt, liek atcerēties, liek padomāt.

Tā, piem., Kubas pastāvīgais delegācijas vaditājs Apvienotajās Nācijās Nujorkā Dr. Emilio Nunecs Portuondo, raksta:

„Es pateicos ļoti par Jūsu laipnību un man piesūtītajām Latvijas republikas piemiņas markām. Esmu jopriojām labi informēts, kas noticis ar Jūsu zemi, un Apvienotajās Nācijās vienmēr aizstāvu un cīnos par to zemju brīvību un neatkarību, kas līdzīgi Latvijai, atrodas zem Padomju Savienības jūga."

Šādi draugi mums jāmeklē pēc iespējas vairāk un vairāk, jācienī viņu darbs un uzmaniba.

Marku izplatīšanas darbā — Latvijas propagandā — piedalās simtiem tautiešu, kas veic visai nozīmīgu akciju trimdas vēsturē. Par gleznotāja J. Cīruļa zīmētām piemiņas markām arī no tautiešu puses ienāk vislabākie vērtējumi, un pieprasījumi pēc lēta propagandas līdzekļa — markas.

mācītājs J. Cilnis raksta: „Vai Jūs markas daudz esat izplatījuši Portlandē un Oregonā? Es varētu tās ieteikt saviem draudzes locekļiem. Varbūt, ka tās iegādātos bazniecēni pēc dievkalpojumiem. Tādā gadījumā man to vajadzētu pie rokas, lai varētu piedāvāt, ja kāds prasītu." Fejetonists Grozgalvitis uzdod 103 tautiešu adreses un lūdz tiem izsūtīt markas, labā cerībā, ka tās minētiem tautiešiem patiks un tie arī kaut ko noziedos.

Dr. D. Bīskaps: „Sirsnīgi pateicos par jaukajām markām kā mūsu dzimtenes sveicienam."

Sibrukas latviešu ev. - lut. draudzes kopas pr-ks Ad. Sietiņsons: „Pateicos par šo vērtīgo un svētīgo darbu, ka esat izlaiduši šīs markas, lai varam brīvā pasaulē popularizēt Latvijas vārdu.

ALJA's valdes loceklis V. Muižnieks: „ . . . Tās nav kliedzošas, bet glītas un gaumīgas. tādējādi tās, domājams, liks vienam otram svešniekam padomāt par Latviju"

Žurnālists G. Āboliņš: „Nav mūsu spēkos grozīt politiku un Latvijas likteni, bet mums tomēr jāizmanto visas mazās iespējas kaut ko darīt Latvijas labā."

„Markas izdotas īstā laikā," u. t.t. — tā raksta tautieši no dažādām malām. Markas ir izplatītas angļu - saksu zemēs, tāpat tās cirkulē Vācijā, Zviedrijā un nedaudz arī Dienvidamerikā.

Tā kā daži tautieši vēl kavējas par saņemtajām marku loksnēm sūtīt ziedojumu, tad LPB lūdz to nokārtot, vai arī markas sūtīt atpakaļ, lai tās varētu piesūtīt citiem.

-iņš

SĀKUŠIES SAUŠANAS TRENIŅI

Dv Toronto nodaļa uz pirmo šaušanas treniņu LMM kluba šautuvē Bērzainē izbrauks 9. augustā, plkst. 15.00. Sapulcēšanās pie DV mītnes 123 Huron St. Nākošie treniņi paredzēti 12., 16., 19. un 23. augustā. Sestdienās izbraukšana plkst. 15.00, darbdienās — plkst. 18.30.

Visi interesenti laipni lūgti piedalīties.

DV Toronto nod. valde.

KANADĀ

TORONTO

● Pirmā ev. - lut. draudzē māc. A. Čops kristījis dviņu brāļus Kārli Rolandu un Juri Edmundu Michelsonus, Egona un Pārslas dēlus.

● Vairāki Toronto latvieši jau agrāk cietuši no nelūgtu viesu - zagļu „apciemojumiem. Pēdējo šādu nepatīkamu gadījumu piedzīvojusi Kuzes ģimene, kuŗu dzīves vietā viņu prombūtnes laikā, iepriekšējā nedēļas nogalē caur pagraba lodziņu iekļuvušais zaglis piesavinājies 60 dolaru naudas zīmēs, neaiztiekot citas mantas.

● Saulaines pārvalde rīko deju vakaru Saulainē 2. augustā, pl. 8,00 vakarā. Bez labas deju mūzikas paredzēti arī vairāki pārsteigumi. Visi laipni aicināti apmeklēt šo sarīkojumu.

● Sidrabenes deju vakaru apmeklētāji 2. augustā varēs izraudzīt šī gada Sidrabenes karalieni. 9. augustā Sidrabenes sporta laukumā notiks sieviešu un vīriešu volejbola sacensības, bet 16. augustā Ontario latviešu meistarsacensības futbolā finālspēle starp Toronto DV un YM CA's kluba vienībām. 17. augustā Sidrabenes bērnu sporta svētki un LSAK rīkotās Kanadas latviešu jaunatnes (līdz 16 gadu vecumam) meistarsacensības vieglatlētikā.

SAULAINĒ

● Saulaines vasaras nometne, ieejot sava darba un atpūtas otrā posmā, 3. un 4. augustā (gaŗajā nedēļas nogalē) rīko bērnu svētkus.

Gados jaunākie nometnes bērni cītīgi gatavojas savu darbu izstādei, kā arī grib uzstādīt savu šaušanas stendu, kur mazie viesi un paši varēs izmēģināt savu roku veiklību un apķērību „galvas rēķinos". Būs arī daudz citu stendu un deja bez pārtraukuma.

Nometnes bērnu priekšnesumos paredzētas tautas dejas, tautas dziesmu improvizācija un indiāņu dejas. Šķiet, ka tāpat kā nometnotājus, tā arī mazos viesus sevišķi iepriecinās jāšana uz dziviem ponijiem. Būs gādāts par visu, lai jaunā audze justos jautri un omulīgi. Pirmdien, 4. augustā paredzēti plaši sporta svētki. Par auto novietošanu, uzturu, pārnakšņošanu nav jābēdājas, jo lielajā Saulaines platībā vietas ir katram apmeklētāju skaitam. Kopgalda saimniece gādās par garšīgiem ēdieniem.

T. K.

DR. A. BĪLMAŅA NĀVES DIENAS ATCERE

26. jūlijā pagāja 10 gadi kopš Latvijas sūtņa ASV Dr. A. Bīlmaņa nāves. Sv. Toma baznīcā, un kapos, kur nelaikis atdusas, šinī dienā notika klusi svētbrīži. Klāt bija sūtņa atraitne H. Bīlmane un sūtņa radinieki, kas dzīvo Vašingtonā, Latvijas sūtniecības personāls ar padomnieku Dr. A. Dinbergu priekšgalā. ASV ārlietu viceministrs L. W. Hendersons ar kundzi, Lietuvas sūtniecības vaditājs J. Kajeckas, BPLA's un ALA's priekšsēdis prof. P. Lejiņš un valdes locekļi, Amerikas Balss latviešu raidījumu vaditājs H. Lielnors, Latviešu biedrības priekšnieks A. Zāģeris un latviešu kolonijas Vašingtonā pārstāvji. Svētbrīža dalībnieki sūtņa atdusas vietu pušķoja krāšņiem vasaras ziedīem.

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3 - 5861
118 DANFORTH AVE

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8 - 7798, Montreal, P.Q
5210 VICTORIA AVE. APT. 10

V. BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS SPECIALISTS
41 PITCAIRN CRESC.,
TORONTO PL 9 - 0266

LASĪTĀJU VĒSTULES

AĢĀRNIBAS

Latvijas Amerikā redakcijai:

Trīmdas gadiem ieilgstot, rodas jauni rakstnieki un citi sabiedriskā darba darītāji, kam bijušie apstākļi mūsu dzimtenē ir sveši, un tādēļ tie raksta un laiž atklātībā lietas, kas ar patiesību nestāv nekādā sakarā.

Piemēri: rakstnieks Jonāss Miesnieks savā romānā „Vanda", 239. lappusē raksta: „Tramvajs gāja uz cara Nikolaja II piemineklī. Tagad tā vietā paceļas mūsu Brīvības pieminekļis". Patiesībā Brīvības pieminekļa vietā nebija cara Nikolaja II, bet gan Pētera I (Lielā) pieminekļis, kuŗu atklāja 1910. gadā cars Nikolajs II. Šo pieminekli, vācu armijai tuvojoties, nomontēja un gribēja nogādāt drošā vietā, bet vācu zemūdene nogremdēja kuģi ar pieminekli Baltijas jūrā.

Nel. Ernests Rirdāns savā sakopotā dziesmu krājumā „Kara zābakos", Ed. Treimaņa-Zvārgulja dzejoli „Es stāvēju uz Gaujas krasta" nokristījis par Andrieva Niedras dzeju, un populāro dziesmu „Māte, es nāksu" — par Eduarda Veidenbauma darbu. Minētās kļūdas pielaistas arī „Grāmatu Drauga" izdotā dziesmu krājumā „Lai atskan dziesmas", kas liecina, ka pēdējā krājuma sastādītājs pārnēmis E. Rirdana kļūdas, bet plašāku ziņāšanu mūsu dzejas laukā nav bijis ne vienam, nedz otram.

Fricis Baltiņš iedziedājis skaņu platē populāro Kaudzītes Matisa „Brūklenājs". Bez citām neparezībām resp. teksta grozījumiem, Baltiņš viscauri dzied par brūklenāju, kas pastāvīgi zied. Brūklenājs zied tikai reizi gadā, un Kaudzītes Matiss arī dzejo par pastāvīgi zaļojošo un nevis par pastāvīgi ziedošo brūklenāju.

Mūsu populārā dziedone Elza Žebranska, dziedot Andrieva Niedras „Jaunībai", dzied sekojoši: „Gurda, vārga gausi eju". Tālāk: „Tad kā sapnodama jūtu" Pareizi: „Gurdens, vārguls gausi eju" un „Tad kā sapnodams es jūtu." Tai pašā dziesmā teikums „Jauns vēl gados" pārkristīts: „Jauna gados". Acīmredzot, E. Žebranska dziesmas vārdus pārkārtojusi no sievietes viedokļa, bet tie, kas šīs dziesmas tekstu mācās no skaņu platēs, iemācās gluži nepareizu tekstu. **Ed. Alainis Vācijā.**

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

Visizdevīgākā iespēja palīdzēt tuviniekiem ir — sūtīt Anglijas audumus. Pasūtinot mūsu saiņus, Jūsu piederīgie par katru dolaru saņem vislielāko pretvērtību. Ar šeit sam aksātu muitu izsūtām visplašākā izvēlē ANGĻU DRĀNAS, VEĻU, APAVUS, ĀRSTNIECĪBAS LĪDZEKĻUS, PĀRTIKU u. t. t.

Saiņus ar dzelzs aizkara sūtiet ar
TAZAB & CO. LTD.
22. ROLAND GDNS
LONDON • • S.W.7
ENGLAND.
LIELĀKĀ SAIŅU IZSŪTĪŠANAS FIRMA ANGLIJĀ

SAIŅI CEĻĀ 4—6 NEDĒĻAS.
Saiņus varat sūtīt arī pa gaisa pastu. Rakstiet mums, un mēs nekavējoties atbildēsim; ja vēlaties, nosūtām pa gaisa pastu bezmaksas drānu paraugus. CENRĀŽI, SARAKSTE UN PASKAIDROJUMI LATVIEŠU VALODĀ.

SMAGS GAISS STOK... POLĪTISKAJĀ DZ...

Kamēr Stokholmā pašreiz sanākusi t. s. „miera padome", kuŗas programmā ietilpst „internacionāla sadarbība", Zviedrijas sabiedrības uzmaniba pievērsta īgauņa Ilmāra Baugus cīņai par sava 75 g. vecā tēva Miķeļa Baugus izceļošanas atļaujas saņemšanu no Padomju Īgaunijas uz Zviedriju.

Jau vairāk kā divi gadi viņa dēls Zviedrijā ar vēstulēm un telegrammām padomju iestādēm, Chruščevam, Vorošilovam, Furcevai u. c. partijas biedriem mēģinājis panākt sava vientuļā tēva pievienošanu ģimenei Stokholmā, bet jau trīs reizes padomju iestādes izceļošanas atļauju bez žēlastības un tuvākas motivācijas noraidījušas. Vecais tēvs, bij. tautskolotājs un mācītājs (kuŗa slimā sieva arī atrodas pie dēla Stokholmā), dzīvo pie labsirdīgiem ļaudīm ar gulas vietu virtuvē uz cieta sola, nesaņemot ne pensiju, nedz arī citu kādu vietējo atbalstu vai gādību. Čekists Michaīlovs gan savās lapelēs viltīgi bazūnē, ka padomju vara gādājot par veciem ļaudīm un pensijām, un tiem nekāds trūkums neesot jācieš. Bet viņš jau būtu slikts čekists, ja teiktu patiesību.

„Cilvēcības vārdā atbalstiet mana 75 g. vecā tēva Miķeļa Baugus nolūku atstāt Igauniju. Viņš nevēlas nekā vairāk kā apvienoties ar savu ģimeni Zviedrijā", skan dēla vēstules ievads, ar kādu viņš griezies nupat arī pie jau minētā „kongresa", kuŗa funkcionāri šo vēstuli sākumā nepieņēma, bet vēlāk, kā to apstiprināja zviedru rakstnieks Lundkvists, tā pasta ceļā saņemta kongresa sekretariātā. Šo vēstuli Baugus nosūtījis 12 prezidija locekļiem un Lundkvists jau paspējis deklarēt, ka to atbalstot, bet viņa iespaids kongresā gan neesot tik noteicošs.

Zviedru komūnistu partijas vaditājam Hildingam Hagbergam vēstuli sava tēva lietā B. jau nosūtījis pirms diviem mēnešiem, nesaņemot līdz šim pat atbildi.

Lielu politisku aktivitāti pēdējā laikā parāda ungāru emigranti. Šinīs dienās Stokholmā no Rietumvācijas ieradās ungāru ģenerālis Bela Keralijs un mazzemnieku partijas ģenerālsekretārs B. Kovacs. Bijušais ģenerālštāba šefs, kuŗa skolnieks bijis arī Pauls Maleters, pie ierašanās žurnālistiem izteicās, ka viņi abi apceļo dažādas zemes, lai pie to valdībām un organizācijām pārrunātu par situāciju Ungārijā un vienlaicīgi uzturētu arī kontaktu ar šo zemju ungāru bēgļiem. Arī Zviedrijā viņi grib satikties ar valdības reprezentantiem un vēlētos runāt miera padomes kongresā.

Līdz šim abi ungāru reprezentanti apmeklējuši Rietumvāciju, Šveici, Franciju un Itāliju, un viņu tālākais ceļa mērķis ir Somija. Tiem ir nodoms doties arī uz Indiju, lai satiktos ar Nēru.

No iespējamiem 150 punktiem — 132 punkti

Kalamazū DV apvienība jau 3. gadu rīko gadskārtējās šaušanas sacīkstes. Šogad tās notika 20. jūlijā, inž. A. Griviņa saimniecībā, kur ierīkota speciāla šautuve, kuŗas izbūvē piedalījās Daugavas Vanagi, bet jo sevišķu atbalstu sniedza Griviņu ģimene. Šaušanas sacensības vadīja K. Kļaviņš un tajās piedalījās 11 šāvēji. Pirmo vietu, līdz ar to arī Kalamazū jaunatnes kopas ceļojošo balvu, ieguva K. Jēkabsons ar 132 punktiem no iespējamiem 150. Otro vietu ar 131 punktu ieguva V. Sedliņš, bet trešo ar 128 punktiem — R. Benderis. Piezīmējams, ka šinī pašā šautuvē, šogad DV dienās, 30. augustā notiks Daugavas Vanagu meistarsacensības šaušanā pirmo reizi ASV mērogā.

V. M.

TRAUCĒJUMI? SACIETĒJIS VĒDERS?

Lietojiet iedarbīgo
ANDREWS
LIVER SALT

ĢENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3 - 5861
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8 - 7798, Montreal, P.Q.
5210 VICTORIA AVE. APT. 10

V. BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS
SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC.,
TORONTO PL 9 - 0266

LASĪTĀJU vēstules

AČGĀRNĪBAS

Latvijas Amerikā redakcijai:

Trimdas gadiem ieilgstot, rodas jauni rakstnieki un citi sabiedriskā darba darītāji, kam bijušie apstākļi mūsu dzimtenē ir sveši, un tādēļ tie raksta un maiž atklātībā lietas, kas ar patiesību nestāv nekādā sakarā.

Piemēri: rakstnieks Jonāss Mīlenbergs savā romānā „Vanda", 239. lappusē raksta: „Tramvajs gāja uz cara Nikolaja II piemineklī. Tagad tā vietā paceļas mūsu Brīvības pieminekļa". Patiesībā Brīvības pieminekļa vietā nebija cara Nikolaja II, bet gan Pētera I (Lielā) piemineklis, kuru atklāja 1910. gadā cars Nikolajs II. Šo pieminekli, vācu armijai tuvojoties, nomontēja un gribēja nogādāt drošā vietā, bet vācu zemūdene nogremdēja kuģi ar pieminekli Baltijas jūrā.

Nel. Ernests Rirdāns savā sakopotā dziesmu krājumā „Kara zābakos", Ed. Treimaņa-Zvārguļa dzejoli „Es stāvēju uz Gaujas krasta" nokristījis par Andrieva Niedras dzeju, un populāro dziesmu „Māte, es nākšu" — par Eduarda Veidenbauma darbu. Minētās kļūdas pielaistas arī „Grāmatu Draugā" izdotā dziesmu krājumā „Lai atskan dziesmas", kas liecina, ka pēdējā krājuma sastādītājs pārnēmis E. Rirdana kļūdas, bet plašāku zināšanu mūsu dzejas laukā nav bijis ne vienam, nedz otram.

Fricis Baltiņš iedzied ājis skaņu platē populāro Kaudzītes Matīsa „Brūklenājs". Bez citām nepareizībām resp. teksta grozījumiem. Baltiņš viscauri dzied par brūklenāju, kas pastāvīgi zied. Brūklenājs zied tikai reizi gadā, un Kaudzītes Matīss arī dzejo par pastāvīgi zaļojošo un nevis par pastāvīgi ziedošo brūklenāju.

Mūsu populārā dziedone Elza Zebranska, dziedot Andrieva Niedras „Jaunībai", dzied sekojoši: „Gurda, vārga gausi eju". Tālāk: „Tad kā sapnodama jūtu" Pareizi: „Gurdens, vārguls gausi eju" un „Tad kā sapnodams es jūtu." Tai pašā dziesmā teikums „Jauns vēl gados" pārkristīts: „Jauna gados". Acīmredzot, E. Zebranska dziesmas vārdus pārkārtojusi no sievietes viedokļa, bet tie, kas šīs dziesmas tekstu mācās no skaņu plates, iemācās gluži nepareizu tekstu. Ed. Alainis. Vācijā.

nuskriptus saīsināt.
enzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs
arka.
em parakstītajos rakstos izteiktās
as viedoklim.

EDĒĻAS.
tu. Rakstiet mums, un
ities, nosūtām pa gai-
. CENRĀŽI, SARAK-
TVIEŠU VALODĀ.

SMAGS GAISS STOKHOLMAS POLITISKAJĀ DZĪVĒ

Kamēr Stokholmā pašreiz sanākusi t. s. „miera padome", kuras programmā ietilpst „internacionāla sadarbība", Zviedrijas sabiedrības uzmanība pievērsta igauņa Ilmāra Baugus cīņai par sava 75 g. vecā tēva Miķeļa Baugus izceļošanas atļaujas saņemšanu no Padomju Igaunijas uz Zviedriju.

Jau vairāk kā divi gadi viņa dēls Zviedrijā ar vēstulēm un telegrammām padomju iestādēm, Hruščevam, Vorošilovam, Furcevai u. c. partijas biedriem mēģinājis panākt sava vientuļā tēva pievienošanu ģimenei Stokholmā, bet jau trīs reizes padomju iestādes izceļošanas atļauju bez žēlastības un tuvākas motivācijas noraidījušas. Vecais tēvs, bij. tautskolotājs un mācītājs (kura slimā sieva arī atrodas pie dēla Stokholmā), dzīvo pie labsirdīgiem ļaudīm ar guļas vietu virtuvē uz cieta sola, nesaņemot ne pensiju, nedz arī citu kādu vietējo atbalstu vai gādību. Čekists Michailovs gan savās lapelēs viltīgi bazūnē, ka padomju vara gādājot par veciem ļaudīm un pensijām, un tiem nekāds trūkums neesot jācieš. Bet viņš jau būtu slikts čekists, ja teiktu patiesību.

„Cilvēcības vārdā atbalstiet mana 75 g. vecā tēva Miķeļa Baugus nolūku atstāt Igauniju. Viņš nevēlas nekā vairāk kā apvienoties ar savu ģimeni Zviedrijā", skan dēla vēstules ievads, ar kādu viņš griezies nupat arī pie jau minētā „kongresa", kuŗa funkcionāri šo vēstuli sākumā nepieņēma, bet vēlāk, kā to apstiprināja zviedru rakstnieks Lundkvists, tā pasta ceļā saņemta kongresa sekretariātā. Šo vēstuli Baugus nosūtījis 12 prezidija locekļiem un Lundkvists jau paspējis deklarēt, ka to atbalstot, bet viņa iespaids kongresā gan neesot tik noteicošs.

Zviedru komūnistu partijas vadītājam Hildingam Hagbergam vēstuli sava tēva lietā B. jau nosūtījis pirms diviem mēnešiem, nesaņemot līdz šim pat atbildi.

Lielu politisku aktivitāti pēdējā laikā parāda ungāru emigranti. Šinīs dienās Stokholmā no Rietumvācijas ieradās ungāru ģenerālis Bela Keralijs un mazzemnieku partijas ģenerālsekretārs B. Kovacs. Bijušais ģenerālštāba šefs, kuŗa skolnieks bijis arī Pauls Maleters, pie ierašanās žurnālistiem izteicās, ka viņi abi apceļo dažādas zemes, lai pie to valdībām un organizācijām pārrunātu par situāciju Ungārijā un vienlaicīgi uzturētu arī kontaktu ar šo zemju ungāru bēgļiem. Arī Zviedrijā viņi grib satikties ar valdības reprezentantiem un vēlētos runāt miera padomes kongresā.

Līdz šim abi ungāru reprezentanti apmeklējuši Rietumvāciju, Šveici, Franciju un Itāliju, un viņu tālākais ceļa mērķis ir Somija. Tiem ir nodoms doties arī uz Indiju, lai satiktos ar Nēru.

Ungārijas revolūcijas vadoņu nobendēšana radījusi atbalsi ņu nobendēšana radījusi atbalsi arī Zviedrijas riksdagā. Liberāļu deputāts Rimmerfors, atsaucoties uz represijām, kādas skārušas arī šo nonāvēto politiķu piederīgos, kuŗu vienīgais „noziegums" ir radnieciba ar režīmam nevēlamām personām, konstatēja, ka tas ir kliedzošs noziegums pret elementārākiem cilvēcības un tiesību principiem, ko zviedri nedrīkst klusuciešot noskatīties.

Savā interpelācijā Rimmerfors jautāja Zviedrijas ārlietu ministram, vai var sagaidīt viņa atbalstu, ja Zviedrija caur AN pieprasa skaidru atbildi no Ungārijas iestādēm, kāds liktenis piemeklējis Rajka kundzi, kā arī citu nogalināto piederīgos.

Arī ungāru politisko bēgļu organizācijas priekšsēdis Bela Fabians lūdzis Zviedrijas valdību dot patvērumu savā zemē Nadža trim mazbērniem un Rajka dēlam, kas pēc vecāku arestēšanas esot ievietoti Ungārijas komūnistu bērnu dārzā.

E. Everts.

No iespējamiem 150 punktiem — 132 punkti

Kalamazū DV apvieniba jau 3. gadu rīko gadskārtējās šaušanas sacīkstes. Šogad tās notika 20. jūlijā, inž. A. Grīviņa saimniecībā, kur ierīkota speciāla šautuve, kuŗas izbūvē piedalījās Daugavas Vanagi, bet jo sevišķu atbalstu sniedza Grīviņu ģimene. Sacensības sacensības vadīja K. Kļaviņš un tajās piedalījās 11 šāvēji. Pirmo vietu, līdz ar to arī Kalamazū jaunatnes kopas ceļojošo balvu, ieguva K. Jēkabsons ar 132 punktiem no iespējamiem 150. Otro vietu ar 131 punktu ieguva V. Sedliņš, bet trešo ar 128 punktiem — R. Benderis. Piezīmējams, ka šīni pašā šautuvē, šogad DV dienās, 30. augustā notiks Daugavas Vanagu meistarsacensības šaušanā pirmo reizi ASV mērogā. V. M.

TRAUCĒJUMI? SACIETĒJIS VĒDERS?

Lietojiet iedarbīgo

ANDREWS
LIVER SALT

JAUNATNE VERGU DARBOS

Ņikita Hruščevs „piesmērējas" jaunatnei

Tā kā Ungārijas notikumi parādīja, cik maz var paļauties uz komūnismā audzināto jaunatni, tad tagad Hruščevs VLKJS 13. kongresā (1958. g. 18. aprilī) centies iejūsmināt jaunatni par komūnisma ideāliem un solījies novērst vienu otru pārāk izplatītu parādību.

Viņš cita starpā izteicis pateicību tiem 350.000 jaunajiem „patriotiem", kas devušies Krievijas austrumu novadu „apgūšanai", kur apgūti 36 miljoni hektāru jauno zemju. Ukrainā esot izbūvētas arī 37 jaunas ogļu šachtas, kas došot apm. 6 miljonus tonnu ogļu gadā. Arī kolchozos esot ieplūduši 650.000 jaunu kolchozniekiu. Padomju jaunatnei neesot par grūtu nevienu uzdevumu, ikviens darbs tai pa spēkam.

Ja zina, cik draudzīgos apstākļos dzīvo jauniešu jaunajās zemēs, tad īsti ciniski skan šādi Hruščeva vārdi: „Protams, ne visi jaunie ļaudis varēs iegulditsavus spēkus izcilās jaunceltnēs. Ne visiem būs jābrauc uz tāliem novadiem. Varbūt šādas izredzes dažus no jums mazliet atvēsinās, un viņi sacīs — visiem tomēr nav pavērts ceļš uz varoņdarbiem, uz romantiku." Tālāk Hruščevs gan apsola, ka vēl jau sekošot daudz 100.000 jauniešu . . .

Jauniešos esot jāieaudzina cieņa pret katru darbu — tā jau ir komūnisma pamatdoma visā audzināšanas sistēmā. Visas Krievijas augstskolas varot uzņemt tikai 450.000 cilvēku gadā, tai skaitā dienas nodaļā apm. pusi. Pāri palikot 700.000 jauniešu, kas neesot dzīvei sagatavoti. Laikā no 1953. — 1956. g. šis skaits jau esot pieaudzis līdz 2.200.000.

Te nu atklājas, ka ir izveidojusies zināma padomju aristokratija, kuŗas dēļiņš vai meitiņa ir privilēģētā stāvoklī un dzīvo uz vecāku nopelnu rēķina. Lidz ar to Hruščevs raksturo tipus, kas nezina, kā turēt āmuru, un sajauc grābekli ar ilkšī. Pat Timirjazeva akadēmija esot studenti, kas neprot jaunu kaņepi atšķirt no nātres, ja nātre viņus nesadzel. Ir arī studenti, kas, atnākuši uz farmu, baidās no govs kā no velna, kad tā purina galvu. Kad nu šāds cilvēks beidz mācības iestādi, tad viņu no pilsētas ne ar kādām gāzēm neizkūpināsi. Rikojot jaunatnes vakaru, jauniešī lūdz atsūtīt milici, lai . . . savaldītu huliganus. Ir jauniešu vidū arī tādi varoņi, kas lepojas ar to, ka nokļuvuši atskurbtuvē, it kā viņi būtu bijuši teātri. Tas atgādina Čechova varoni stāstā „Prieks" — Mitju Kudarovu — kas ar sajūsmu stāstījis savjem mājiniekiem, ka viņu tagad pazistot visa Krievija, jo par viņu esot rakstījuši avīzē. Bet avīzē bijis rakstīts, ka viņš piedzēries pakļuvis zem zirga.

Lai šis parādības novērstu, tagad visās skolās audzēkņus sagatavo ražošanai, un pat augstskolās uzņems tikai tos, kam ir „dzīves pieredze" resp. praktiskā darba stāžs. V. N.

LATVIEŠI „IEKAŖO

Arvien kuplāks kļūst latviešu akadēmiķu skaits, kas uzņemti par pilntiesīgiem audzinātājiem zviedru vidējās un augstākās mācības iestādēs. Soparasar tādas Stokholmā ieguvuši Jānis Čakste un Uldis Ģērmanis, pēdējais ieguvis arī pastāvīgu darba vietu Solnas gimnazijā. Zviedrijas vidienē par skolotāju strādā P. Pudulis un J. Mauriņš. Andrievs Eiche, kas studē Stokholmas augstskolā dabas zinātnes, pieņemts par lektoru pie Stokholmas augstskolas. Ļoti iecienīts klavierspēles paidagogs izvērties Andris Vītoliņš.

21. GADU SIMTEŅA IZSTĀDE SIETLĀ

Plāno jau nākošo pasaules izstādi

VAŠINGTONAS VALSTS RĪKOTĀ PASAULES IZSTĀDE 1961. GADĀ, KUŖAS OFICIĀLAIS NOSAUKUMS,LAIKAM BŪS „21. GADU SIMTEŅA IZSTĀDE" (21st CENTURY EXPOSITION), GAIDA IERODAMIES 10—12 MILJONUS APMEKLĒTĀJU.

Pamati pasaules izstādei Sietlā likti jau 1955. gadā (Pasaules izstādi Briselē sāka plānot 1952. gadā), un aprēķināts, ka tā plānotājiem izmaksās 47 milj. dolarus, no kā 7,5 milj. piešķīrusi Vašingtonas valsts ,90 akru zemes iegādei, 7,5 milj. dol. SSietlas pilsēta, 30 milj. dol. paredzēts ieņemt no valstīm, kas izstādisies, un 15 milj. dolaru cer ieņemt par ieejas maksām.

Vašingtonas valsts gubernātors Roselīni preses konferencē ziņoja, ka apmeklējis pasaules izstādi Briselē un stājies sakaros jau ar 25 valstīm, uzaicinot tās piedalīties izstādē Sietlā. Viņš izteicās, ka Vašingtonas valsts plānotā izstāde būs pilnīgi internacionāla, kuŗā būs pārstāvētas valstis abpus dzelzs un „bamboo" aizkaram. Aprēķināts, ka valstis, kuŗas piedalīsies izstādē, ieguldīs kopsummā ap 200 milj. dolarus, no kā daļa paliks kā pastāvīgas celtnes Vašingtonas valsts un Sietlas pilsētas rīcībā. Tās paliks kā tūrisšu atrakcija Vašingtonas valstī, līdzīgi „Disneja zemei" Kalifornijā, jo izstāde tiek plānota, bazējoties uz zinātnes brīnumiem atomu laikmetā.

Jau šī gada beigās ir paredzēts ievadīt priekšdarbus „monorail" (viensliežu gaisa dzelzceļš) būvei, kas pārvadātu izstādes apmeklētājus no pilsētas centra uz izstādes vietu. Šāds viensliežu gaisa dzelzceļš, kas iet virs ielām, darbojas jau Hustonā, Teksasā. Uzsākti jau plaši auto ceļu uzlabošanas un modernizēšanas darbi, kā arī „brīvceļa" būvdarbi.

Lieli kari ir izcīnīti sakarā ar izstādes vietas izraudzīšanu, kas būs tieši pilsētā. Šie strīdi arī vēl nav beigušies, jo ievadītas vairāk kā desmit tiesas prāvas pret galvenajiem rīkotājiem, kaut izstādes komiteja izraudzīto vietu pieņēmusi un valdība apstiprinājusi. Apkārtējo pilsētiņu tirgotāji un dažādas citas veikalnieku komitejas vēlas izstādes vietu pārcelt pusceļā starp Sietlu un Takomu, Internacionālā lidlauka tuvumā, motivējot to galvenokārt ar automašīnu novietošanas problēmu Sietlā. Šī problēma un izraudzītā izstādes vieta tomēr paliks.

Vašingtonas valsts Tūristu birojs jau sācis plānot par tūrismu un viesu novietošanas iespējām citās Vašingtonas valsts pilsētās, jo Sietla, 30 jūdžu attālā Takoma un citas mazākās pilsētiņas ap Sietlu nespēs visiem viesiem sagādāt apmešanās iespējas.

Gunārs Āboltiņš

Savienotas VALSTIS

SPOKANE (VAŠ.)

● No Anglijas iecelojuši Juris, Norma un Roberts Puķīši.

LONGVJŪ (VAŠ.)

● Vidusskolu šogad beiguši: Ruta Aināre, Ilze Groda, Antra Janieka, Inta Morusa, Andris Skuja, Verners Skuja un Vanda Ramza. Piecpadsmit labāko abiturientu vidū ierindojās Ruta Aināra un Antra Janieka. Antra Janieka saņēmusi Weyerhaeuser kokapstrādāšanas sabiedrības lielo stipendiju, lai turpinātu zobārstniecības studijas. Pagājušā gadā šo stipendiju saņēma Ināra Skuja mūsu skolas studijām Vašingtonas valsts universitātē. Citas stipendijas saņēma vēl Antra Janieka un Inta Morusa.

GRAND RAPIDI (MICH.)

● Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev-lut. draudzē uzsaukti Jānis Demme no Toronto, Kanadā, ar Maigu Vālbergu no Grand Rapidiem. Laulības paredzētas 16. augustā pie ligavas māsas, Dr. Zeltkalna mājās Kalamazū.

● Daugavas nometnē bērnu svētku sākums 3. augustā, plkst. 1.30. Nometnē piedalās bērni no Detroitas, Kalamazū, Fond de Lake un Grand Rapidiem.

● 23. jūlija pēcpusdienā Vūdlavna kopos, latviešu nodalījumā māc. Kr. Hermanis ievētīja kapa pieminas plāksni Aleksandram Elksnitim. Klāt bija nelaika draugi un viņa dēls Evalds no Edmontonas, Kanadā. Citiem aizgājējiem kapa plāksnes iesvētīs draudzes kapu svētkos 17. augustā.

● Latviešu baznīcas jaunatnes dienās Indiānapolē no Vienības draudzes piedalījās Māris Krūmiņš, Dainis Lazda, Uldis Pličs, Liene Andersone un Māra Tane.

● 26.jūlijā Internacionālā kluba dalībnieki bija izbraukuši zaļumos uz Franklina parku; piedalījās ap 200 personu, to starpā arī latvieši. Sakarā ar minēto, Grand Rapids Press bija ievietojusi rakstu un uzņēmumu, kuŗā redzama mazā Laima Celmiņa tautas tērpā un kluba prāža vietnieks Kristaps Silavs, kā arī daži citu nāciju pārstāvji.

● Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev. - lut. draudzes organizētās bērnu vasaras nometnes „Daugava" atklāšana pie „Chief Moonday" ezera notika 27. jūlijā. Atklāšanu ievadīja māc. Kr. Hermaņa vaditais dievkalpojums, pēc kam uzrunu teica draudzes priekšnieks mag. iur. A. Jaunais. Lietiškus norādījumus kuplajam bērnu pulkam deva nometnes vadītāja cand. theol. Vera Fricsone. Čaklās saimnieces bija rūpējušās par garšīgām pusdienām un liekas, ka pirmā maltīte nometnē visiem garšoja lieliski. Par spīti bazdarbam Micigenā, nometnē piedalās 96 bērni, ne tikai no Grand Rapidiem, bet arī no Detroitas, Saginavas un Kalamazū.

● Jaunatnes pulciņš Pērse 27. jūlijā bija rīkojis izbraukumu uz Micigenas ezeru un tajā piedalījās ap 30 dalībnieki. Jaunieši izklaidējās, spēlējot bumbu, peldoties un saulojoties, atgriežoties pilsētā tikai vēlu vakarā.

● D. Amatniece, kas ievietota Bladžeta slimnīcā ar sirds darbības traucējumiem, vēl arvien nav pilnīgi atspirgusi un turpina ārstēšanos. V. Z.

JONIJA (MICH.)

● Izcilas sekmes savās izglītības gaitās pierādījis Jonijas vidusskolas audzēknis Juris Bērziņš, kura vecāki dzīvo šīs pilsētiņas apkaimē un nodarbojas ar lauksaimniecību. Juris izglītības turpināšanai izpelnījies General Motor stipendiju un no savas klases 114 audzēkņiem bijis viens no labākiem. Vērtējumu devusi Mičigenas valsts universitātes speciāla komisija, kuŗa atzinusi, ka Juris Bērziņš bijis labākais ne tikai Mičigenā, bet ierindojies izcilāko grupā visas nācijas mērogā. Par šo gadījumu bija rakstīts vairākos vietējos laikrakstos un pastāstīts, ka Juris Bērziņš ar vecākiem ieradies ASV pirms 9 gadiem ar loti trūcīgām zināšanām angļu valodā ,bet par spīti tam vidusskolu beidzis „zinātniskā tempā". Tagad Jurim paveroties plašas iespējas. Gandriz neviens no laikrakstiem gan neatzīmē Jura Bērziņa tautību, pieturoties vairāk pie immigranta nosaukuma. Mēs par šī jaunā latvieša panākumiem varam tikai priecāties. V. Z.

TAKOMA (VAŠ.)

● Ivonna Meija beigusi Vašingtonas valsts universitāti Sietlā — spāņu valodas klasi.

● Takomas radio stacija KTNT ir pirmā radio stacija šinī apgabalā, kas ievadījusi jaunu ēru, uzsākot radio raidījumus stereofoniskās skaņās, svētdienās uz viļņu garumu 97,3 FM un 1400 AM. Stereo skaņas dod jaunu dziļumu, līdzīgi 3 dimensijām, ko redzam. Lai šīs stereofoniskās skaņas uztvertu, ir vajadzīgi 2 radio aparāti (FM un AM), kuŗi jānovieto 5-7 pē du attālumā viens no otra (labā pusē jāatrodas FM aparātam), tā katra klausītāja auss uztvers savas skaņas un dos jaunu stereofonisko skaņu dziļuma izjūtu.

● Jaunatnes pulciņa pēdējais radio raidījums bija viena no visvājāk sastādītām radio raidījumu programmām. Teksta saturs bija uzrakstīts veiksmīgi un piemērots apstākļiem, bet neapmierināja sakārtojums. Skaņu plašu izvēle bija vēl bēdīgāka, jo vienu plati radio stacijai nācās pat pārtraukt, kāda cita bija iespraģusi un vairākas tika atkārtotas no iepriekšējiem raidījumiem. Amerikāniem, klausoties mūsu mūziku, var rasties bēdīgs priekšstats par mūsu tautas dziesmām.

● No Venecuēlas iecelojuši ASV un apmetušies uz pastāvīgu dzīvi Takomā, Herberts un Lilija Dāboliņi ar meitu Inesi.

J. KREIĻA
FOTO STUDIJA
Izdara uzņēmumus iekš- un ārpus studijas, izgatavo bildes pasēm, apliecībām, kā arī pārfotografē un palielina dokumentus un bildes. Amatieŗu filmas attīsta un kopē. Uzņēmumus lūdz iepriekš pieteikt
HO 6-3800, 445 Pape Ave.

GRĀMATVEDIS
uzņēmumiem
Zvanīt HU 5-6121, Toronto.

JAUNI LATVIEŠU AKADĒMIĶI

VAIRA VIĶE, kas pirms 4 gadiem Kanadā ieceļoja no franču Marokas, beigusi Toronto universitātes humānitāro zinātņu fakultāti ar BA gradu. Viņa paredzējusi studijas turpināt psiholoģijā. V. Viķe ir korporācijas Spīdola locekle. Toronto universitātes Viktorijas kolledžā viņa vadījusi studentu franču klubu.

Toronto universitātes inženierzinātņu fakultāti ar BASc gradu beidzis EGILS BAMBERS. Viņš speciālizējas mēchanikā un pašreiz nodarbināts British - American (BA) eļļas sabiedrībā — Klarksonā. E. Bambers ir aktīvs Toronto latviešu studentu kopas dalībnieks un bijis arī tās priekšnieks.

KAD RUDENS PIENĀK BEZ VASARAS

Vidzemnieces skumjā vēstule no Grieķijas

Ir cilvēka dabā, ka viņš ilgojas pēc vasaras, kas daudz dod, bet prasa maz, kur pietiek ar vēsu, nātnu kreklu, katūna brunčiem, salmenīcu, sandalēm vai pat basām kājām, lai ikviens justos brīvi un ērti . . . Vasara ir trūcīgo ļaužu šķiru laiks, jo līdz ar rudens lietiem līdzi atnāk arī simtiem rūpju, kuŗas ir tā sarežģījušās, ka nevar atrast gala, lai tās beidzot satītu kamolā un aizlaistu pāri kalnu galiem . . .

Man nu te ir jau 12. vasara šajā klusajā dievu zemes stūrī, kad nupat pirms pāris dienām atkal visa Chalkidikas pussala nodrebēja no veco dievu dusmām — no zemes trīces, un, lai gan upuŗu nebija, izņemot dažos ciemos 4 sagrautas mājas un 10 bojātas, kā arī Solonikos vairākas saplaisājušas, tomēr izbaiļu pietika. Divpadsmit vasaras — un tomēr man liekas, ka, kopš tā laika, kad vēl biju dzimtenē, nekad vairāk vasaras nav bijis, ka vienmēr rudens ir pienācis bez vasaras, jo katra šejienes vasara ir bijusi kā karsoņa murgs, un acīs kā drudža mirdzums ir kaisušas un kaist arvienu neizdzēšamas ilgas pēc viņas — pēc Akurātera Kalpa zēna vasaras — pēc vasaras dzimtenē . . .

Stratonio ciems ir „malārijas joslā". Lai gan malārija ir tikusi apkaŗota, tomēr paslepus tā vēl darbojas, atstādama neapšaubāmas sekas. Te ir sutīgs un mitrs. Ar vārdu sakot — dzīvojam kā pa pirti, bet trūkst tikai bērzlapu slotas. Kad pēkšņi no kalniem cauri aizām uzvelk caurvējs — beigts esi. Labākā gadījumā sākas vieglī drebuļi, šķavas un iesnas, launākā — drudzis, kakla iekaisumi, bronchiti . . .

Te ir arī liels dzeŗamā ūdens trūkums. Par ūdens tīrību netiek gādāts, un tā rodas daudz zarnu slimību, kuŗām baciļi sastopami tikai šajās „saules zemēs" . . . Lielākais vairums mokās ar caurejām (dažāda veida) un kunga sāpēm. Tā vasara paiet viņās mokās. Rudeņos tu izberzē acis un brīnies: kā tas nācies, ka rudens pienācis bez vasaras? . . .

Vislabāk ir naktīs. Tad var kaut cik uzelpot, kaut gan dažreiz no kalniem lejā plūst ugunīga svelme. Ūdens trūkuma dēļ arī puķes nokalst. Ar lielām pūlēm uzturu „dzīvu" jasmīnu, kuŗa balto, sīko ziedu smarža atspirdzma dvēseli. Strādniekiem ir stingri aizliegts puķu dārziņus aplaistīt. To var tikai „varas" viri. Brīžiem jūtos kā tuksnesī. Un tomēr skaistuma te netrūkst. Gar ceļmalām pašreiz smaržo ziedošies rožakāciju koki, un lauku ceļmalās, uzvijies ērkšķu krūmos, smaržo „Sv. Jānis".

Grieķijas vasaru baudīt no visām pasaules malām plūst bezgala daudz ļaužu. Tikai mēs paši to nevaram atļauties. Grieķi pēdējā laikā bija varen uztraukti, ka kāds amerikānis, no Grieķijas uz Ameriku atpakaļ aizbraucis, raksturīgi izteicies, ka Grieķijā tikai 200 ģimenes dzīrojot, bet pārējās ciešot badu. Kā fakts, šis teiciens pārspīlēts, get kā raksturojums — īsts. Bet, tā kā „patiesība ir rūgta", grieķi uztraucas . . .

Stratonio ciemā strādniekiem šī vasara ir sevišķi rūgta. Jau kopš pagājušā gada ilgā un neaugligā streika viņu dzīvē bija iesisti tādi caurumi, ko vēl līdz šim nav bijis iespējams salāpīt. Un, it kā no tā vēl nebūtu gana, virs strādnieku galvām nu ik dienas karājas atlaišanas bieds, un alga jau kopš aprīļa mēneša nav maksāta. Strādnieki taisījās uz bada streiku, un tad nu beidzot izmaksāja aprīļa mēneša algu, kamēr jūlijs jau tuvojas beigām!!

Strādnieki ir spiesti dzīvot uz parāda, bet arī veikali ir tukši. Sevišķi ja kāds slims, tad jāmirst vien nost. Dzīve te nekad nav bijusi viegla, bet tai bija tomēr savs rāms, vienmuļš, surs ritums. Tagad tas kļuvis par agoniju. Pēc nostrādātām stundām katrs steidz vēl ko padarīt, piepelnīt, vienalga, kādā veidā, jo citādi ģimenei draud bads. Cits dodas jūrā zvejot, cits ar ēzeli augšā kalnos pēc malkas, cits šo un to, kamēr klāt nakts ar sutīgās tveices murgainо, slapjo miegu, kamēr ar smagu galvu kā toveri uzmostas jaunai dienai — bez sapņiem, bez nākotnes. Es daudzreiz vēlos, kaut nemaz nebūtu vairāk jāatmostas, sevišķi, ja sapņi ir gadījies būt dzimtenē, jo atmostoties atkal atrodos milzīgajā tuksnesī, kur vienīgā oaze ir atmiņas un „fata morgana" — cerības, kas nekad nepiepildās . . .

Vasaru te bauda tikai fabrikas „varas" viri. Tie izbrauc zaļumos ar fabrikas motorlaivu vai auto uz apkārtnes daiļākajām, vēsākajām vietām, kur tad zem simtgadīgo platānu koku plaţajām ēnām un pie vēsiem kalnu strautiņiem bauda svētdienas mieru, lai atgrieztos mājā, labiericību pilnā, kur dzīve rit bez noguruma un mokām . . . Par laimi mums te par brīvu ir jūŗa' — plašā, zilā Aigajas jūŗa . . .

Pēdējo vēlēšanu rezultāti Grieķijā man lika uzelpot un reizē sastīgt šausmās. Gan uzvarēja „etnikistu" Karamaniis, bet nākošā, līdzšinējo „liberāļu" vietā nu ir — komūnisti, t. s. „EDA"!! Komūnisms Grieķijai ir tas pats, kas cilvēkam vēža slimība. Tas stiepj savas saknes iekšā visā Grieķijas miesā.

Lūk, draugi, tāda ir mūsu vasara.

Ceru un vēlu, lai jūsējā ir labāka . . . Jūsu Vidzemniece

„SAMAZINI ĀTRUMU UN PALIEC DZĪVS!"

Brīdinājumi auto braucējiem pirms došanās ceļā

Kanadas autoceļu drošības padome kopā ar ASV un Lielbritaniju sākušas vasaras mēnešos plašu kampaņu, lai samazinātu nelaimes un nāves gadījumus uz satiksmes ceļiem.

Kanadas sauklis ir — „Samazini ātrumu un paliec dzīvs", un to ievērot aicina visus autobraucējus, īpaši nedēļu nogaļu izbraukumos, kad uz ceļiem vislielākais satiksmes sastrēgums un pirmdienās laikraksti vēsti desmitiem nāves ziņu.

Uzsaukumu, ievērot visus piesardzības noteikumus un nepārkāpt maksimāli atļautā ātruma robežu, parakstījis arī Kanadas ministru prezidents Dž. Difenbeikers.

Drošības padome no savas puses brīdina, ka Kanadas un ASV modernie autoceļi, kas liekas tik droši un ērti, slēpj tieši šai apstāklī daudz briesmu. Šāds vienmuļš, liekļisks ceļš iemidzina braucēja uzmanību, notrulina tā koncentrēšanās spējas un rīcības ātrumu. Braucējs šādā ceļā var pēkšņi iekrist miegā un parasti pārāk lēni reaģē briesmu brīdī.

Tādēļ katram autovadītājam ieteicams ievērot šādus drošības noteikumus: pirms došanās tālā ceļā, labi jāizguļas. Jāvalkā ērts un brīvs apģērbs. Katru stundu ieteicams uz brīdi pieturēt un pastaigāties, iedzerot pa malkam kafijas.Braucot jāmaina ātrums, ieteicams atskaņot jautru mūziku. Brīžos, kad ceļš brīvs, ieteicams pamest skatu apkārt, lai mainītu acu fokusu. Kādam no līdzbraucējiem der palūgt uzmanīt spidometru, jo pietiekami neuzmanīgs braucējs bieži sakāpina ātrumu, pašam nezinot, neatļautā augstumā.

Braukšana naktī ir vēl bīstamāka. Ieteicams laiku pa laikam iedarbināt priekšējo rūšu tiritājus, kā arī mainīt uguņus no augstajiem uz zemajiem. Braucējiem, manot, ka tie var kļūt par upuri lielceļu hipnozei, **ieteicams dziedāt, sfnēķēt, runāt** ar pasažieriem, pat uzsākt vārdu stridu, tomēr ne tik „karstu", ka aizmirstas ceļš un stūre!

Noslēgumā ieteicams atcerēties, ka jēdziens „sadursme" nozīmē katram tikai kailu vārdu, kamēr tāda nav notikusi pašam, un ka nelaime nekad nenāk lūgta. Tādēļ samaziniet ātrumu un paliečiet dzīvs!

CEĻA VĀRDI

Īstenībā ir tikpat grūti piesavināties otra domas kā pašam ko izdomāt.
Emersons.

☆

Apzināties, ka tu esi nezinātājs, ir liels solis uz zināšanu. **Disraēli.**

☆

Laiks mācīs tev atzīt patiesību, ka pērnajās lizdās putnu nav. Longfellovs

☆

Godīgās šaubās ir vairāk ticības nekā paviršā ticībā.
A. Tennisons.

☆

Pēkšņos satraukumos tiek pārbaudīts cilvēka gara stiprums. **Lovells.**

Jānis Cirulis

TEODORA ZEIFERTA PAJUMTĒ

NO ATMIŅU KRĀJUMA „MŪZIKANTA PIEZĪMES"

III

Zeiferts bija dikti priecīgs, ka kambarīti pārnakšņojis Krišs, nevis kāds blēdis vai krāpnieks, bet mājiniekiem bija ko smiekties un pārrunāt. Krišs dikti geudās par savu iekrišanu tik nelabā situācijā un teicās aizbraukt uz Valmieru, lai rīt nebūtu jāpiedalās Zeiferta godībās. „Zeiferts izstāstīs viesiem, un man šmuce vien būs!" —

Citādi, dzīvojot pie Zeifertiem, Krišam vienmēr piekrita sava cienījama loma mājastēva viesībās, kas notika divi reizes gadā — 3. aprīlī, Zeiferta dzimšanas dienā, un 9. novembrī, Teodoros. Jau dienu iepriekš tika cepts un vārīts, un Valijai, kam arī netrūka savu ideju kulinārā mākslā, Zeiferta kundze uzticēja galdu klāšanu un puškošanu. Teodors pats pieliekamā pārbaudīja pudeles, kas atlikušas no iepriekšējām godībām, un pasūtināja jaunas, kuŗas tāpat neizdzēra, kā iepriekšējās.

Svinību dienā jau visi bijām agri kājās. Krišs ieņēma savu vietu pie klavierēm un tad paklusām un maigi, lai pārāk neizbiedētu jubilāru, iesākām „No saldā miega mosties". Kad gaviļnieks savā kabinetā sāka krekšķināties un posties, Krišs iesāka Lista noktirni un līdz ar pēdējo akordu arī parādījās pats kungs, jestri smaidīdams un pateikdamies par jauko dziedāšanu un spēlēšanu. Tūliņ arī nāca turpinājums — Oļģerts kuplos un svinīgos akordos lika atskanēt „Lai Dievu visi līdz". To noklausījāmies klusēdami un cienīgā nopietnībā, tāpat kā jubilārs, kas šādos brīžos bija vienmēr jūtami aizgrābts un saviļņots. Tūliņ nāca arī namamāte ar pudeli un dzelteno kliņģeri. Pats Teodors pildīja glāzēs ķiršu vīnu, kuŗš vienmēr, izņemot dāmas, bija jādzer arī „uz otru kāju". Rītiški neēduši, visi sajutām galvā saldu reibuli, kuŗš pagaisa pēc kopīgās rīta kafijas.

Drīz vien sāka nākt apsveikumi, puķu sūtījumi un dāvanas — lielāko tiesu grāmatas ar ierakstiem. Zeiferts aizgāja darbā tāpat kā citas dienas, bet atgriezās kādu stundu agrāk, lai atpūstos vakaram. Ap plkst. 7 sāka ierasties viesi, lielāko tiesu solo, bez dāmām. Vienmēr, kā pirmais savu svētību atnesa valodīgais prof. V. Maldonis, priecādamies par jauko puķu un ēdienu smaržu un jubilāra žirgto izskatu. Nebija ilgi jāgaida, kad priekšnamā atskanēja prof. Plāķa rāmā balss un Longina Ausēja ātrā valoda ar alūksniešu pieskaņu. Ieradās Pāvils Rozītis, Runcis - Arnis, Kārlis Egle, kādreiz Jānis Grīns, prof. E. Blese un vecie irlavnieki — A. Sestulis, K. Zigmunds un A. Viči, Pats pēdējais atnāca grāmatnieks Jānis Misiņš, kas dzīvoja turpat sētas namā, un vienmēr caur virtuvi, kā pats teica, „pa pakaļdurtiņām". Viņš sasveicinājās ar visiem, nevērīgi pasniegdams roku un raudzīdamies kaut kur sāņus vai gaŗām. Vienīgi Runci viņš neievēroja nemaz un pagāja gaŗām nesasveicinājies. Kad pēdējais izsaucās: „Sniedz nu roku, Misiņtēv! Būsim draugi!", Misiņš atteica:

„Vai tad tu arī esi šeit? Es gan tevis neredzu; bet par draugu tu man netaisies!"

Misiņam uz Runci bija vecas dusmas it kā kādas bibliotēkas pārziņa vietas dēļ, kuŗu pēdējais paņēmis senjoram tieši no rokas. Satiekoties, Runcis humora dēļ Misiņam vienmēr kaut kur iekoda, un tāpēc arī viņa dusmas nekad nerimās.

Kad nu visi bija sasēdušies pie galda, iekoduši un atturīgi pacilājuši glāzītes, uzsaukdami jubilāram augstas laimes un vēlēdami labu veselību, valodas sāka rosities dzīvākas. Sarunas bija vispārīgas un sākumā skāra politiskus notikumus un jaunības dienu atmiņas. Arnis, redzēdams, ka Misiņš zibenīgi iztukšo glāzīti un nodrebinās, mudina šo iemest vai kādu šnabi, lai kļūtu priecīgāks, un piemetina: „Bet tu jau, Misiņ, nevari vairāk par pāris glāzītēm panest!" Uz to Misiņš nicīgi atmeta: „Tu mani mācīsi!? Jaunības dienās ēsu metis tīru špirtu iekšā!"

(Turpinājums 8. lpp.)

KAD VĒŽI NĀK MALĀ...

Par iemīļotu jauniešu nodarbību pēc zaļumballes Sidrabenē kļuvusi vēžošana. Kad izrādījās, ka vietējos ģimenes dārziņos nav atrodamas dilles, kas nepieciešamas vēžus vārot, tad daži uzņēmīgie zināja, ka tās atrodamas 25 jūdzes attālās Bramptonas dārzos. Lai vēl kāds saka, ka latviešu jaunatnei trūkst uzņēmības un vērības trūkums pret tēvu tēvu paražām! Foto L. Zandbergs

Trīs klubi sacenšas šaušanā

Toronto mednieku un makšķernieku kluba rikotās eksternās šaušanas sacikstēs Bērzainē piedalījās dalībnieki no Toronto, Hamiltonas un St. Katarinēm, kā arī kupls skatītāju pulks, skaitā ap 120.

Individuālās māla baložu šaušanas sacensībās no 28 dalībniekiem uzvarēja A. Zilgalvis no Toronto, sašaujot visus 25 balodžus. Līdz ar to viņš uz vienu gadu ieguva būvuzņēmēja J. Gobas dāvāto ceļojošo kausu. 2. vietā palika P. Časka no St. Katarinēm ar 24 sašautiem balodžiem, 3. v. N. Duša no St. Katarinēm — 24, 4. v.. A. Tropiņš no Toronto — 22 un 5. v. R. Mierkalns (seniors) no Hamiltonas — 22.

Komandu sacensībā piedalījās visi 3 klubi, katrs ar 5 šāvējiem, šaujot 10 balodžus. Vērtējumā skaitīja 4 labākos šāvējus no katras vienības. Šeit 1. vietu un rūpnieka P. Tillinga ceļojošo balvu ieguva Toronto klubs (A. Zilgalvis, P. Tillings, A. Dizenbachs, A. Tropiņš un M. Rengarde) ar 93 trāpījumiem. 2. v. St. Katarines klubs ar 32 trāpījumiem, bet 3. vietā Hamiltonas klubs ar 31.

Dubultbaložu šaušanā (2 reiz 12) no 20 dalībniekiem uzvarēja A. Zilgalvis ar 19 trāpījumiem, iegūstot P. Tillinga ceļojošo balvu. 2. v. Z. Jakovičs no Hamiltonas — 19 un 3. v. A. Dizenbachs — 18.

Sacensībās ar mazkalibra šauteni no 50 jardu attāluma, šaujot guļus no rokas, uzvarēja katrinietis E. Rosts, no 100 iespējamiem punktiem iegūstot 86. 2. un 3. vietā hamiltonieši V. Krauklis un J. Brakmanis ar 84 p.

Komandu sacensībās ar mazkalibra šauteni uzvarēja Hamiltonas klubs, iegūstot uz vienu gadu Toronto kluba dāvāto ceļojošo balvu. Hamiltonieši (V. Krauklis, J. Brakmanis, Z. Upite un Z. Jakovičs) no iespējamiem 400 punktiem sašāva 340. 2. vietā St. Katarines klubs ar 232 un 3. v. Toronto klubs ar 231 p. Sacensības vadīja M. Sverns, bet par tiesnešiem darbojās A. Salnājs no Toronto, A. Zibens no Hamiltonas un Ed. Grinbergs no St. Katarinēm. Mazkalibra šaušanas sacensības vadīja J. Smāns un J. Atmats. Rezultātus un sacīkšu gaitu protokolēja E. Zvaigzne.

Līdzīgas sacensības 16. augustā riko Hamiltonas mednieku un makšķernieku klubs, bet 23. augustā — St. Katarines mednieku un makšķernieku klubs.

Nākotnē iecerēta arī visu 3 klubu kopīga valdes sēde.

PA ANNAS BRĪGADERES PĒDĀM VENTSPILĪ

II

Bija radušies vīri, kas par to vien domāja, kas par savas dzīves uzdevumu un laimi ieskatīja strādāt tautas labā. Vai viņa to nevarēja? Viņa jau juta, ka ne mazāk karsta dega uguns arī viņas sirdī, ka dienu no dienas auga spēki, bet ar to vien nepietika. Viņa neprata tos vēl lietot. Tas viss bija jāmācās, un to viņa gribēja!

Ne jau mūžu Līziņa gribēja Anneli pie sevis turēt. Pienāks drīzi vien laiks, kad viņa laidīs Anneli atkal pasaulē. Tikai tagad, kamēr pieradīs, bez Anneles būtu bijis grūti, ļoti grūti . . .

Un tā arī bija, kā Līziņa iepriekš bija sacījusi: sākās darbs veikalā, bez tam vēl arī citi pienākumi, par kuŗiem Brigadere man savā vēstulē rakstīja:

„Manai māsai bija bieži kāds apgādājamais — vai nu kāda trūcīga grūtniece, vai cits vārgulītis, kam bija jānes siltas pusdienas, turp tad man bija jātek ar savu kurvīti" . . .

Mācīties varēja galvenokārt tikai vakaros, naktīs, un tad nu arī notika, ka viņa dažureiz mācīdamās aizmiga un atmodās tikai no rīta, kad saulītes stari iespīdēja pa logu istabā.

Vislētāk — vislabāk — visērtāk
Naudu
UZ
Latviju-USSR
10 rubļi par $1.—
Nodeva $5.— līdz $50.—
EKSPRESS SŪT. 2 NEDĒĻAS
PILNĪGA GARANTIJA
PIESŪTA KVĪTES.
GRAMERCY
744 Broad St.,
Newark 2, New Jersey, USA
Licensed by Dept. Banking and Bonded.

Brigaderei Ventspilī bija arī dažas draudzenes. Viena no tām — Lūcija Dunkere, par kuŗu pēc 17 gadiem, 1896. gada vasarā, viņa uzrakstīja stāstu ar līdzīgu nosaukumu. Tas ir stāsts par ventspilieti, kam vārds un uzvārds bija — Lucija Dunkers, un kuŗas māju Brigadere bieži apmeklējusi. Tas ir pavisam neliels namiņš Pils ielā Nr. 65, gandrīz pašā ostas galā, pavisam tuvu ostai.

Mēģinādams izsekot pa Brigaderes pēdām, esmu kādreiz iegriezies šai naminā un runājis — ne jau ar Dunkeriem, bet ar tiem laudīm, kas tur tai laikā dzīvoja.

Lūcijas tēvs bijis kurpnieks, strādājis arī pilsētas valdē. Viņam bijušas trīs meitas. Viena no tām — Lūcija. Viņa bijusi gaužām patīkama, spēlējusi arī ģitaru. Anna Brigadere vai katru dienu bijusi pie viņas.

„Es jau arī toreiz biju jauna un satikos ar viņu. Dzīvojām toreiz kā paradīzē. Mēs bez Lūcijas nevarējām nztikt, un Lūcija bez mums," stāstīja man kādā citā vietā veca kundze, pie kuŗas bija iegriezies, lai dzirdētu kaut ko par Lūciju Dunkeri, Annu Brigaderi, Līziņu un Preikšatu.

(Turpinājums sekos)

Jagužinsīs redzēja Bīriņu vareni iztrūcināmies un platām acīm blenžam uz Lipstu. It kā viņš spoku būtu ieraudzījis. Nujā — pirmīt, Jagužinskim ierodoties, Bīriņš, Kalnciema kungs, jau nemaz neievēroja, kas sēž uz bukas . . .

Kaut arī tas būtu tas pats kučieris, kas pazudis pirms četrdesmit gadiem — kuŗu esi domājis noslīkušu tālos poļu purvos.

Vīri, puiši — visi satraukti drūzmējās apkārt, ugunsgrēka jundas kopā sadzīti — un tai vietā atradami svešu, varenas bārdas veclaiečgu kaŗa kalpu, kliedzam un musinām ar rungām un dakšām, un krievu, kas jau tikpat kā klāt, un nāk maitāt taisnību.

Protams, ka cepļa uzraugs lauzās caur pūli jo aikos, paegļa kūju vicinādams.

„Āre" — murmināja strādnieki — „Jādekšus Bērtulis iesus šim virsū . . . "

„Kas tu tāds, ka zini, nelūgts klabiķi, uz grēku dauzīt, ko gilstoku ļembastu celdams, vīrus dumpo?" — cepļa vagaris grūda Lipstam kūjas galu krūtīs.

Lipsts tik pielika savu platu ķirbja lapas dižuma plaukstu — un kūja viņam rokā — un viņš savukārt no augšas bikstīja resgali Jādekšu Bērtulim krūtīs, noteikdams tai pašā dārdošajā, bet rāmākā balsī tā, kā no burvja Ermaņa bija mācījies: grāmatu valodā.

„Bērtuli, bīsties, kas bietins gir! Ne-jaucies starpan tiem dumpiniekiem, aizto tava nelaime piepeši nāks! Sargies tu krievu, es tev saku! Vīri, brāļi, sargaities krievu! Junkur Bīriņ — sargies tu krievu!"

Kūju izstiepis, viņš pāri pūlim rādīja uz Bīriņu, kas tur stāvēja kā sasalis.

Ļaudis pašķīrās, murminādami un čukstēdami vērās te uz kungu, te trokšņa cēlēju, kas vicināja vagaram atņemto kūju. Kungam tuvākie noņēma cepures.

Bērtulis bija atlēcis soli nost no baļļas, cepures nagu mulsumā grūstīdams. Aiz muguras viņš dzirdēja strādnieku klusas ņirgas. Seja vagarim satumsa, lūpas vērtās zilganas, neizpratnē viņš lūkojās uz kungu, tad atkal uz svešo trokšņa cēlēju, atkal uz kungu — bet, arī Bīriņa sejā pilnīgu apjukumu redzēdams, viņš atkāpās vēl soli. Taču pilnīgi padoties viņš nedomāja, kaut arī kūja joprojām rādīja uz viņu.

„Kādi tev krievi, tu pasaules staiguli, kādi krievi lielkunga zemē, Bīriņa muižā?" — vagaris, sevi drošinādams, uzkliedza vēl.

Lipsts attrauca asi:

„Un ja nu lielkunga šobrīd nevaid? Ja krievs Jelgavā mūsu jauno zemestēvu saņem cietan? Un ja junkuru Bīriņu pašu ņem cietan?"

Ļaužu pūlis pašķīrās vēl vairāk, kuŗi nāca uz Lipsta pusi.

„Junkur Bīriņ saki — vai man nav taisnība?" — joprojām neapjukdams sauca Lipsts. „Bet saki ātri! Padoms dārgs, krievi jau pie Ozolmuižas un nākus tevi cietināt! Jūs arī, pan Jagužinski" — viņš pavērsās pret poļi, un tas iztrūcinājās, mēģināja atrauties aiz Bīriņa vadmalā tērptā pleca.

„Kurzeme top karsta, zeltnešiem degdams kieģeļu klājiens zem kājām!" — Lipsts dārdināja kā spredikotājs. Un pūli skanēja ņirgas, zobgalības un klusi, bet jūtami iesmējieni, tikai vēl nebija skaidrs, par ko.

Cepļa uzraugs, Jādekšu Bērtulis, izmisis vērsās pret junkuru.

„Kungs — vai viņam taisnība? Kas viņš tāds, ka drīkst tik blaurs un neškīsts būt un nebīstas neviena? Un kālab jūs, kungi, bīstaties? Kas viņš ir?"

„Es tevi gan zinu" — vicināja kūju Lipsts. „Tu esi Jādekšu Bērtulis. No sava īstena kunga aizbēdzis, tagad kalpo junkuram Bīriņam par cepļa uzraugu, vai ne? Bet reiz tu ar Spiņņu Ermani dedzināji darvu un strīdējies ar viņu par elku dieviem, bet pēc tam nosūdzēji muižā un pie`tiesas. Bija tā, vai nebija? Lipsta nepazīsti? Veca hercoga zaldāta? Lielākiem kungiem esmu kalpojis nekā junkuram. Lielkungam Aleksandram, lielkunga Jēkaba dālam. Ē, puiši, noņemiet cepures, lielkungu Jēkabu pieminot!"

Savādo, neizskaidrojamo varu pār pūli Lipsts nepārprotami bija ieguvis. Viņam klausīja. Klusa, murminoša šalkona ieskanējās barā, cepures nozuda no spītnieku galvām.

„Lipst . . . "

Junkurs Bīriņš nāca savam sen purvos pazaudētajam kučierim pretim ar atplestām rokām.

Vēl Lipsts stāvēja augšā uz apgāztās ūdens baļļas. Bārdā ieslēptās lūpas dīvaini saviebās. Un, ja pans Jagužinskis pats nebūtu tik nelabi un neganti pārsteigts par to, ko Lipsts teica, proti, ka krievi ir ceļā uz šejieni viņus cietināt — ja panam Jagužinskim viņa citkārt asais vērotāja skats nebūtu apmācies gluži nelabās izbailēs —

tad viņš nojaustu, ka junkuram un kučierim, pēc četrdesmit gadiem atkal pirmo reizi tiekoties, mirklis ir lielas izšķiršanās pilns.

Taču reize, kādā šī tikšanās gadījās, bija aplama reize, pilna bažu ziņu — un Lipsts šīs ziņas bija atnesis.

Jagužinskim varēja būt skaidrs, kā šajā brīdī jutās Lipsts. Dzimtene viņam bija zaudēta un atkal atradusies pēc četrdesmit gadiem, pilnīgi pārvērsta. Vi-

sā Lipsts bija zaudējis, mēģinādams glābties ar Betīnu — toreiz, pirms četrdesmit gadiem. Junkurs Bīriņš toreiz viņu bija pametis purvos.

Un nu: Kuŗš bija kuŗa parādnieks?

Vai Budā gūtā kaŗa manta, tie zelta pulkstenji, jau sen nebija apstājuši tikšķēt?

Vai Lipsts tagad Bīriņu neatrada zelta lieceļa pašā galā?

Junkurs bija dabūjis to, kā kāroja. Muižu. Ko bija ieguvis Lipsts, viņa paligs senajā dēkā?

Bet panam Jagužinskim par līdzīgām lietām nebija laika domāt, viņam šobrīd nepārprotami bija bailes par paša labklājību. Par kņaza Meņšikova patvaļīgi izsūtīto soda ekspedīciju. Protams, Jagužinskis varētu sevi mierināt: Meņšikovam nebija nekādu tiešību rīkoties uz savu roku. Bet zaldāti kņazam bija. Un tie atrādās ceļā no Ozolmuižas uz šejieni. Un Jagužinskis zināja gluži labi, ka nekāda vara viņu, nelegālas poļu misijas darbinieku Kurzemē, šobrīd sargāt nevarēja. Viss atkārājās no acumirkļa, no stāvokļa šeit, Lielupes pļavās, muļķīga kieģeļcepļa pagalmā, mežonīga zemnieku bara vidū; kāda gan jēga tam, ka šobrīd priekšplānā izvirzās junkura un viņa kučiera cilvēcīgās attiecības? Kālab viņš pats bija izplānojis šo braucienu, kālab ņēmis Lipstu līdz? Bet — vai būtu gudrāk, ja tagad Jelgavā viņi visi jau būtu kņaza Meņšikova varā?"

Ko Jagužinskis tiešām redzēja, bija — pēkšņais bargais vaibsts ap Lipsta muti, kad Bīriņš viņam nāca pretī atplestām rokām. Draudošu uzaču saraukšanās, milzīgas, dzīslainas dūres sažņaugšanās ap Jādekšu Bērtuļa paegļa kūju. Un tad dzeltenais sīkstais, cietam kaulam līdzīgais spiekšis lūza šņirkstēdams Lipsta delnā, it kā nejauši, it kā Lipstam pašam nemaz nemanot. Izslīdēja no atslābušiem pirkstiem. Sviedru pērlītes izspiedās Lipstam uz pieres.

Vai kučieris šobrīd pārvarēja pats sevi, savas četrdesmit gadu ilgušās melnās domas? Gausi viņš nokāpa no kubla, gāja Bīriņam pretī. Pūli skanēja murdoņa un čuksti. Vagaris pacēla savu salauzto spieķi un aplūkoja abus gabalus — ar apmulsušu vaibstu sejā.

30.

„Lipst . . . " — murmināja vecais Bīriņš.

Lipsts satraukumā bija gluži strupi tāmniecisks.

„Tas pats i, nu tik nepļukš, junkur, met nieks pie malas. Aba sak, ko tu dārs. M e u č g ē s, jeb kā viņ jups saue, palaids nagaž band, jāss mums paklē. T u i kungs. Tagad tūrs pats menčigs. Ņem gāl roke, nedomā ķeist citād labs nebūs, laids tik atsprēklin kā pie Ķēsmarks."

Atkal Lipsta seja dīvaini noraustījās, tīši vai netīši viņš atbrauca matu šķipsnas no deniņiem, un negantā pakava rēta, pie Kēzmarkas iegūta, joprojām tur viedās dziļa un baiga.

„Lipst — un kā tu te?"

Lipsts atkal pārlēca uz burvja Ermaņa grāmatu valodu, vārdus pēkšņi rāmi un prātīgi likdams.

„Rā, junkur — tādi kā es porā galu neņem. Esmu klātan. Dievs nu vien zina, vai tik uz labu būs?"

Nu iejaucās Jagužinskis, gluži zaļgani bāls notrūcies:

„Trakais kučier, kur atstāji karieti un zirgus? Krieviem par zīmi?"

Lipsts paņirdza zobus, joprojām baltus un stiprus.

„Nekā, kungs. Sajūdzu zirgus un atbraucu te. Gribi — ej lūko viņā nojumē. Tur ir meļņi un karriete. Gandrīz netiku pāri ķieģelnīcas tiltam. Šaurs un grabulīgs.

„Kur gribēji, pan — mežā bēgt?"

„Un Betīna?" — uztraucās Bīriņš. „Lielmāte Betīna viena tagad muižā . . . "

„Lielmātei maizes cepiens krāsnī! Drīz jāvelk ārā! Arig maizei ļaus sadegt, arig kalponei tādu darbu dos?" — bargi vaicāja Lipsts. Un tas bija skaidrs ir viņam, ir Bīriņam, ka Betīna nedrīkst pamest savu gandrīz izcepušu maizi, lai bēgtu no krieva."

Nu Bīriņš pats gribēja skriet uz muižu, tik Lipsts atturēja.

„Traks! Tik jau dzen kā mūs! Tevi, pann Jagužinski i mani! Kur nu uz muižu, karstēs spierkstēs ļēks? Ieskriesi nagos. Lielmāti jau nepiģinās, stāvi tik pats rāmas!"

„Stāvi rāms" — sodījās Bīriņš. „Kā stāvēsi rāms, ja pats manus vīrus sakliedzi kā uz ugunsgrēku? Kā tu ceplī slēpsies?"

„Nav mums putra kaulos, junkur. Slēpsies? Bomju jāņem!" Lipsts pievērsās cepliniekiem.

„Evā! Kas nav a pierkst taisīts, le tūrs kā vīrs! Nepadzīs utains krievs nagaž no dur priekšs?"

Vīru sejas viņam pievērsās spilgtā uzmanībā.

„Junkur, č, salaid nu lielajā — redzi, vīri klausīs, tā kursenieku netore! Grāb ar visu sauju, neesi jēmadzis" — Lipsts čukstēja, un Bīriņš uz viņu gandrīz vai pārsteigts noskatījās.

Bet pārsteigumu viņam aizstāja pēkšņa apņēmība.

Un tā, drošs, dūšīgs, skarbs, īsts Kurzemes kungs no galvas līdz papēžiem, pats kāpa uz kubla, kuŗu Lipsts jau bija lietājis par kanceli.

„Vīri, puiši — viņš sauca. Vecajam zaldātam Lipstam taisnība! Jelgavā atkal iet kā pa viņu pasauli! Nekādas jēgas! Tā Kurzemē nav bijas un nebūs, ka kāds Krievuzemes izēda sāks dzīt godīgu ļaužu kungiem zaldātus uz kakla!"

„Vai tie ķeizara zaldāti?" — atskanēja dobjš, neapmierināts sauciens no pūļa.

„Muļķi, ķeizara nemaz nav, ir tik ķeizariene!" — atkliedza Bīriņš.

„Tā nu, kungs, vis nebūs, ka ķeizara nav!" — sauca cita balss.

„Ķeizara zaldātus vajag klausīt!" — kliedza kaut kur no tumšas paspārnes.

„Prātvederi, redzējāt lielo kaŗu?" — saskaities sauca Bīriņš. „Ķeizari visi tālu, Dievs augstu, un sirotāju varzas vien visapkārt! Zviedrs, polis, krievs, leitis — lai kāds nosmirdušu nagu maucēju bariņš ar desmitnieku pa priekšu — tie tev nosit tēvu, māti un ielaiž sarkano gaili jumtā.

. . . Ķeizara zaldāti . . . Ka tu aizrītos kliegdams! Ko zemnieks zina no ķeizara?

(Turpinājums sekos)

K. Kampe

JAUTĀJUMI VIŅP

III

Tā ir tikai viena no daudzām hipotezēm, ka likumi ir radījuši materiju no nekā, kaut arī šai hipotezei ir stipri pamats: izņemiet likumus no universa, un viss universs sakritis. Vai kaut kas paliks pāri, un ja paliks, tad kas? Liekas, ka šis jautājums, kuŗu mēs uzdodam, ir ļoti svarīgs. Ja kaut kas paliks pāri, tad tas būs tas, no kā materiālais universs ir taisīts, ja likumi vien nav tie, kas viņu rada. Ja likumi taisa materiju, tad viņi to ir taisījuši jau no mūžības, jo likumi, būdami pastāvīgi, nebūtu varējuši sākt materijas formēšanu tikai vēlāk, bet tad arī materija ir mūžīga. Mēs tādēļ domājam, ka bez likumiem ir vēl kaut kas cits, kas to fizisko pasauli taisa. Tai ir kāds mērķis, un tā tad ir galīga, jo mērķis nevar būt bezgalīgs. Un tātad ir mūžīgie likumi un mūžīgais Dievs, bet šie likumi ir tikai daļa no Dieva — ne viss Dievs: Dievs ir vairāk kā mūžīgie likumi. Viņa ricībā, vai daļa no Viņa paša ir tas pirmelements, no kuŗa materija ir radīta. Viņš arī zina, kādēļ Viņš ir un kādēļ Viņš radījis šo laicīgo pasauli. Viņš ir vienīgā drošā reālitāte.

Pēc materiālistiskās filozofijas universa pamats ir materija. Materija ir radījusi dabas likumus un arī dzīvību. Tas nekādā ziņā nav mazāks brīnums, kā māt, un viņam ir tas, ka visu to ir radījis Dievs. Pat ja varētu pierādīt, ka materija ir radījusi dzīvību, nebūtu iespējams pierādīt, ka materija pati ir radījusi savas darbības likumus. Tad akmens būtu vairāk kā cilvēks, jo viņš ir par cilvēku vecāks. Tas ir deductio ad absurdum. Ja ir tikai divas iespējamības un viena no tām ja mēs pieņemam atkrīt, tad paliek tikai otra. Tādēļ ir kāds, kas par materiju valda: materija pati nav savs kungs. Materija nekad nebūtu bijusi spējīga dot mūžības un bezgalības idejas.

Šinī pasaulē dzīvība ēd dzīvību. Daba veido kaut ko augstāku: tas, kad tiks sasniegts — vairs netiks iznīcināts. Cilvēks ir ceļā uz to, sevišķi morāles sfairā.

Ja cilvēks pielai matēmatiskā aprēķ ņa vaina. Cilvēka izrēķināt kaut ko viņa brīvība ir tais šo savu brīvību c morāles sfairā, jau vēkam ir brīvība zi, un viņš dara n ka viņš nedomā. visaugstākais, patie tikums.

Dievs ir sācis u dot šo materiālo p dīšanas process pē likumiem ir jau ka šie likumi ir m cilvēka smadzenēs, si no tiem: daži vē saule tiem nav vē pēdējiem mēs dom sfairu. Brīvība ir šanu, un ar sav viņš šiem likumie ir materiāla prete cilvēks sevi, kā a mu, degradē. Tā cilvēks tiek ieska ražojumu 'kategor iznīcināts. Viņš tie ja mēs pieņemam t. i, ja cilvēka n atkarājas no vi nosaka kauzālitā sena vārdiem ru vēks ir nederīga saules vestes un iegūtu materiālu liešanai.

Domājošs cilvē žīgo likumu nemi pāri ir nemīrstība Vismaz šeit cilvē

GIRTS SALNAIS

(151. turpinājums)

Nu viņai izlikās, ka viņi abi ir kā kād varena lielblēza uzpirkti cikstoņi, kas, paši k ilgodamies uzvaras, nedrīkst priekšlaicīgi nolikt otru uz pleciem, un Kēte metās tikamajā rotaļā dīga un pieglaudīga, pati pamazām aizraudam netaupīdama ne jūtas, ne pieredzi, rosinot Da brukuma kāri, līdz zēlsirdīgā daba darīja savu, dama pārmērīgā slodzē sabudināto ķermeņu ar vārstuļus. Īsā brīsniņā Daga rokās pazuda spēks lās asinis kļuvušas aukstas; sirds sita, mirkļiem bēdamās. Kētei viegli apreiba galva; uz dažiem ļiem viss kļuva vienaldzīgs; rāmi atbrīvojusies ga slābajām rokās, viņa nolaidās guļamvietā. A kā samalti. Skatieni blāvoja — kā pamirušiem. sviedri — aumaļām.

Dags piemetās sēdus pie Kētes kājām un nolaida roku uz viņas stilba. Viņai tā likās sma no mitra cementa. Kaut bez vēlēšanās otru aiz meiča sakustējās, un Dags roku atvilka. Viņš v sēja; viņa lēni, dziļi vilka elpu, kā pamazām a damās pie dzīvības.

„Es jūs mīlu, Kēte," viņš sacīja klusi, raudzīdamies projām. „Es nezinu, ko visu var darīt, lai tikai pierādītu, kā es jūs mīlu."

Viņa kā pārbaudot, uzlūkoja otru. Galvā st apbrīnojami mierīga un skaidra domiņa: — nē, si, viņš vairs nemaz tik drausmīgs neizskatās rāk; viņš jau izskatās pēc īsta vīrieša. Un Kēt maz vairs nebija kauns, ko tikko ar viņu bija sies. Pēkšņi pārsteidza gluži neparasta un joci ja: — Ja viņš vēl uzkoptos, tas būtu varens vīrs kā milzis. — Viņa kaut ko ateerējās un pat

ADERES PĒDĀM SPILĪ

Brigaderei Ventspilī bija arī klažas draudzenes. Viena no tām — Lūcija Dunkere, par kuru pēc 7 gadiem, 1896. gada vasarā, viņa uzrakstīja stāstu ar līdzīgu nosaukumu. Tas ir stāsts par Ventspilieti, kam vārds un uzvārds bija — Lucija Dunkers, un kuras māju Brigadere bieži apmeklējusi. Tas ir pavisam neliels namiņš Pils ielā Nr. 65, gandrīz pašā ostas galā, pavisam tuvu ostai.

Mēģinādams izsekot pa Brigaderes pēdām, esmu kādreiz iegriezies šai namiņā un runājis — ne jau ar Dunkeriem, bet ar tiem laudīm, kas tur tai laikā dzīvoja.

Lūcijas tēvs bijis kurpnieks, strādājis arī pilsētas valdē. Viņam bijušas trīs meitas. Viena no tām — Lūcija. Viņa bijusi gaužām patikama, spēlējusi arī zitaru. Anna Brigadere vai katru dienu bijusi pie viņas.

„Es jau arī toreiz biju jauna un satikos ar viņu. Dzīvojām toreiz kā paradīzē. Mēs bez Lūcijas nevarējām nztikt, un Lūcija bez mums," stāstīja man kādā citā vietā veca kundze, pie kuras biju iegriezies, lai dzirdētu kaut ko par Lūciju Dunkeri, Annu Brigaderi, Līziņu un Preiksatu.

(Turpinājums sekos)

---

kur atstāji karieti un zirgus?

ūs, joprojām baltus un stiprus. jūdzu zirgus un atbraucu te. ojumē. Tur ir meļņi un karieri ķieģelnīcas tiltam. Saurs un

— mežā bēgt?"

ztraucās Bīriņš. „Lielmāte Be- . . ."

cepiens krāsnī! Drīz jāvelk ārā! gt, arig kalponei tādu darbu Lipsts. Un tas bija skaidrs ir Betina nedrīkst pamest savu lai bēgtu no krieva."

bēja skriet uz muižu, tik Lipsts

lzen kā mūs! Tevi, pamu Jagu uz muižu, karstēs spierķstēs Lielmāti jau nepiģinās, stāvi tik

sodījās Bīriņš. „Kā stāvēsi virus sakliedzi kā uz ugunsgrē- ?"

kaulos, junkur. Slēpsies! Bomji sās cepliniekiem.

pierkst taisīts, le tūrs kā vīrs! nagāžs no dur priekšs?"

pievērsās spilgtā uzmanībā.

nu lielajā — redzi, viri klaupore! Grāb ar visu sauju, neesi ukstēja, un Bīriņš uz viņu gaskatijās.

iņam aizstāja pēkšņa apņēmība. gs, skarbs, īsts Kurzemes kungs em, pats kāpa uz kubla, kuru par kaneļi.

s sauca. Vecajam zaldātam Lipā atkal iet kā pa viņu pasauli! urzemē nav bijas un nebūs, ka da sāks dzīt godīgu ļaužu kuia!"

aldāti?" — atskanēja dobjš, neo pūļa.

emaz nav, ir tik ķeizariene!" —

vis nebūs, ka ķeizara nav!" —

vajag klausīt!" — kliedza kaut nes.

ējāt lielo karu?" — saskaities visi tālu, Dievs augstu, un sisapkārt! Zviedrs, polis, krievs, mirdušu nagu maucēju bariņš ar šu — tie tev nosit tēvu, māti un ntā.

ti . . . Ka tu aizrītos kliegdams! no ķeizara?

nājums sekos)

K. Kampe

JAUTĀJUMI VIŅPUS ZINĀTNES

III

Tā ir tikai viena no daudzām hipotezēm, ka likumi ir radījuši materiju no nekā, kaut arī šai hipotezei ir stiprs pamats: iznemiet likumus no universa, un viss universs sakritīs. Vai kaut kas paliks pāri, un ja paliks, tad kas? Liekas, ka šis jautājums, kuŗu mēs uzdodam, ir ļoti svarīgs. Ja kaut kas paliks pāri, tad tas būs tas, no kā materiālais universs ir taisīts, ja likumi vien nav tie, kas viņu rada. Ja likumi taisa materiju, tad viņi to ir taisījuši jau no mūžības, jo likumi, būdami pastāvīgi, nebūtu varējuši sākt materijas formēšanu tikai vēlāk, bet tad arī materija ir mūžīga. Mēs tādēļ domājam, ka bez likumiem ir vēl kaut kas cits, kas to fizisko pasauli taisa. Tai ir kāds mērķis, un tā tad ir galīga, jo mērķis nevar būt bezgalīgs. Un tātad ir mūžīgie likumi un mūžīgais Dievs, bet šie likumi ir tikai daļa no Dieva — ne viss Dievs: Dievs ir vairāk kā mūžīgie likumi. Viņa ricībā, vai daļa no Viņa paša ir tās pirmelements, no kuŗa materija ir radīta. Viņš arī zina, kādēļ Viņš ir un kādēļ Viņš radījis šo laicīgo pasauli. Viņš ir vienīgā drošā reālitāte.

Pēc materiālistiskās filozofijas universa pamats ir materija. Materija ir radījusi dabas likumus un arī dzīvību. Tas nekādā ziņā nav mazāks brīnums, kā tas, ka visu to ir radījis Dievs. Pat ja varētu pierādīt, ka materija ir radījusi dzīvību, nebūtu iespējams pierādīt, ka materija pati ir radījusi savas darbības likumus. Tad akmens būtu vairāk kā cilvēks, jo viņš ir par cilvēku vecāks. Tas ir deductio ad absurdum. Ja ir tikai divas iespējamības un viena no tām atkrīt, tad paliek tikai otra. Tādēļ ir kāds, kas par materiju valda: **materija pati nav savs kungs.** Materija nekad nebūtu bijusi spējīga dot mūžības un bezgalības idejas.

Šinī pasaulē dzīvība ēd dzīvību. Daba veido kaut ko augstāku: tas, kad tiks sasniegts — vairs netiks iznīcināts. Cilvēks ir ceļā uz to, sevišķi morāles sfairā.

Ja cilvēks pielaiž kļūdu kādā matēmatiskā aprēķinā, tā ir viņa vaina. Cilvēka brīvība nav izrēķināt kaut ko pareizi, bet viņa brīvība ir taisīt kļūdas. Ar šo savu brīvību cilvēks, sevišķi morāles sfairā, jauc pasauli. Cilvēkam ir brīvība darīt nepareizi, un viņš dara nepareizi tādēļ, ka viņš nedomā. **Domāšana ir visaugstākais, patiesībā vienīgais tikums.**

Dievs ir sācis un turpina veidot šo materiālo pasauli. Šis radīšanas process pēc mūžīgajiem likumiem ir jau gājis tik tālu, ka šie likumi ir materiālzējušies cilvēka smadzenēs, bet vēl ne visi no tiem: daži vēl ir kā miglā; saule tiem nav vēl uzlēkusi. Ar pēdējiem mēs domājam morāles sfairu. Brīvība nepieder cilvēkam: viņš likumus grozīt nevar. Spinoza ir devis labu ainu, sacīdams: ja akmens krītot varētu domāt, viņš domātu, ka viņš grib krist. Ko mēs varam saukt par cilvēka brīvību — ir tikai cilvēka pretestība likuma plāna īstenošanai.

Cilvēks domā ļoti maz. Viņš galvenokārt piepilda savas smadzenes ar tīcību. Viņš uz ticības pamata pieņem arī zinātnes sasniegumus, bet tanī pašā laikā ir ļoti daudz nepierādītu apgalvojumu, kuŗiem īstais vārds ir māņticība. Cilvēks dara nepareizi tādēļ, ka viņš nedomā. Nedomāšana ir grēks. Cilvēks var domāt, un viņam ir jādomā. Mūžīgie likumi prasa cilvēka domāšanu, un ar savu nedomāšanu viņš šiem likumiem pretojas. Tā ir materiāla pretestība, ar kuŗu cilvēks sevi, kā augstāko radījumu, degradē. Tādēļ nedomājošs cilvēks tiek ieskaitīts defektīvo ražojumu katēgorijā un kā tāds iznīcināts. Viņš tiek iznīcināts arī, ja mēs pieņemam determinismu, t. i., ja cilvēka nedomāšana neatkarājas no viņa paša, bet to nosaka kauzālitātes likums. Ibsena vārdiem runājot, tāds cilvēks ir nederīga poga pie pasaules vestes un jāpārkausē, lai iegūtu materiālu jaunas pogas liešanai.

Domājošs cilvēks tuvojas mūžīgo likumu nemirstībai. Ja viņš pāri ir nemirstība, tad tā ir šeit. Vismaz šeit cilvēks nedara labu par algu debesīs, bet dara to pamāša labā dēļ. Viņš to dara tādēļ, ka viņš nevar citādi darīt, tādēļ, ka viņa darbības veids ir vienīgais pareizais saskaņā ar viņa saprašanu.

Mērķis ir visgrūtākais jautājums filozofijā. Tas ir pamatjautājums „Kādēļ?". Visi „kādēļ" jautājumi zinātnē ir ierobežoti un neiet pāri pieredzei. Filozofija šo jautājumu nav turpinājusi metafizikā, šis ir jautājums, kuŗa atbilde stāv viņpus cilvēka smadzeņu struktūras uztveres spēju robežas. Zinātne un filozofija ir pētījušas: „kas ir", bet ne — „kādēļ ir".

Pieredze rāda: ka materiālā pasaule ir padota evolūcijai. Materiālā pasaule ar likumiem pilnīgi nesaskan: zeme nav pilnīgi apaļa, gaisma necejo pa taisnu līniju, akcidenti notiek ar novirzīšanos no a priori kārtības, no likumiem. Notiek novirzīšanās arī no evolūcijas likuma, un tas rada regresu. Mērķis arī ir viens no likumiem. Tas ir ļoti cieši saistīts ar evolūciju un gribu. **Mērķis ir gribas sākums un evolūcijas gala punkts.** Kāda nozīme ir evolūcijai, ja mēs zinām, ka dzīvība uz šīs planētas ar visām tās evolūcijas radītām augstām formām reiz izbeigsies. Uz šīs planētas ne tikai atsevišķs cilvēks mirst, bet arī visa dzīvība kopā ņemta reiz izbeigsies. Kad atsevišķs cilvēks mirst, dzīvība turpinās, kad dzīvība uz šīs zemes kādu pārmaiņu dēļ uz saules reiz izbeigsies, kur tad tā turpināsies? Saskaņā ar dzīvības likumu, tai ir jāturpinās kaut kur citur. Spriežot pēc analoģijas, dzīvībai ir jābūt arī citās universa vietās. Izskatās tā, it kā dzīvība un viss šis universs būtu tikai kāda tukša rotaļa. Lietas tā uztvēruši, Buda atstāj prinča pili un kļūst par ubagu, viskrāšņākais jūdu ķēniņš Zalamāns ar visām savām tūkstoš sievām runā par iznīcību, Šopenhauers domā, ka dabas dzīvības turpināšanas gribai ir jāstāda pretim cilvēka griba par dzīvības izbeigšanu, ka ar mīlestību, kā līdzekli dzīvības turpināšanai, daba nežēlīgi krāpj cilvēku, jo reprodukcijas prieks ir īss un drīz beidzas, atstājot cilvēkam tikai smago eksistences ciešanu. Dzīves prieks neatsver tās ciešanas, citiem vārdiem, bilance ir negātiva, rupji sakot — šis uzņēmums neatmaksājas.

Cilvēka spēja necieš darbu bez saprātīga mērķa.

(Turpinājums sekos)

Dzintars Freimanis

ATMIŅAS

Atmiņu tālskatī raugos:
Sīkāki, sīkāki raucas
Sejas un mirkļi un gadi,
Justi reiz draugos.

Atmiņu bikeri ceļu:
Putās apmaldās šāpes, —
Vasaras avota veldzi
Nešasmeļu.

Atmiņu duravas veŗu:
Apvijas tvīkana tumsa,
Sijā man spīgulu spietu, —
Nesatveŗu.

Atmiņu uguni dedzu:
Šautrās, degošās šautrās
Pats savu drebošu ēnu
Sadegan redzu.

Gleznotājam Jurim Soikānam, kas trimdas gadsimtā Vācijā, nesen iznāca darbu mape „Zem svešas debess".

MĀKSLA DIEVAM UN TĒVZEMEI

CIEMOS PIE JUŖA SOIKĀNA RIETUMVĀCIJĀ

Jaunā, apdāvinātā mākslinieka Juŗa Soikāna, īstās mājas jau kopš vairākiem gadiem ir Kaizerslauternā, skaistajā Pfalcas pilsētiņā, kuŗā apvienojas daudzu gadsimtu architektūra ar visai intensīvu tagadnes dzīvi daudzās skolās un mākslas iestādēs. Visam te ir Reinlandes smaids un vieglums.

Satiekot pašu mākslinieku, ir jāpabrīnās, cik jauneklīgs vēl ir jau lielu ievērību ieguvušais mākslinieks. Pie vieglā smaida arī dziļu skumju vaibsts: trimda? Ciņa, kāpienā uz mākslas kalngaliem? Kas to lai pasaka...

Mēs apsēžamies mākslas priekšmetiem pārbagātajā telpā. Laipni piedāvātā glāze Reinas vīna silda skatu. Nu ir jāsāk pētīt, kur mākslinieks mitis pēdējos gados.

— Jau kopš vairākiem gadiem dzīvoju Kaizerslauternā . . .

— Bet man ir uzdota adrese Ramšteinā . . .

— O, tam ir savs pamats, — paskaidro Soikāns. — Ramšteinā, tepat pie Landštūles, atrodas viena no lielākām amerikāņu aviācijas bazēm. Tur ir 12. amerikāņu gaisa flotes galvenais miteklis. Tā ir iekārtota ļoti moderni un no Eiropas viedokļa, ar lielu luksu. Nekā tur netrūkst. Ir savas skolas, teātris, baznīca. Tika radīta arī mākslas studija. Mani uzaicināja uzņemties mācīt zīmēšanu un gleznošanu. Tā kā radās liels interesentu pieplūdums — vienu laiku man bija 82 studenti — tad ar laiku šī skola tika oficiāli nosaukta par „Soikans Art School". Taču kopš šī gada 1. aprīļa esmu pārgājis, kā saka, vācu saimniecībā.

Redzot manu pārsteigumu par atteikšanos no ērtībām amerikāņu paspārnē, mākslinieks paskaidro:

— Par savu emigrācijas zemi esmu izvēlējies Vāciju. Strādāšanai pie amerikāņiem trūkst stabilitātes. Viņu vienības bieži tiek cilātas no vienas vietas otrā. Arī es to dabūju izbaudīt: sešos gados dzīvoju septiņās dažādās vietās. Beidzot nolēmu meklēt piemērota darba iespēju pie vāciešiem. Laimīgā kārtā gadījās ļoti izdevīgs darba piedāvājumskādā ļoti lielā un labi nostādītā grafiskā iestādē — Carl Philip Schmidt. Tā pastāv kopš 1874. gada.

Juris Soikāns ir šīs firmas mākslinieciskais vadītājs.

— Vai nejūtaties svešs šai dzīvē? —

— Ir jāpierod. Esmu Pfalcas mākslinieku apvienības biedrs. Vienīgais nevācietis starp 113 biedriem. Apvienības sēdeklis ir tepat Kaizerslauternā. Tā kā man pagaidām nav nodomu pārcelties citur, tad esmu iegājis arī vācu kollēģu sabiedrībā.

Mākslinieks tieši pašreiz piedalās arī Pfalcas mākslinieku apvienības izstādē, kur viņam izstādīti trīs linoleja griezumi ar sakrālām temām. Presē par tām parādījušās labas atsauksmes.

Izrādās, ka latviešu mākslas popularizācija mākslinieka ir sirds lieta.

— Tā kā man ir labs kontakts ar vairākām šejienes drukātavām, arī klišeju un grafiskās iestādēs, tad blakus radošajam darbam radās arī iespējas grāmatu apgāda lietā.

— Saktas apgāds?

— Jā. Tas ir daļēji reālizēts darba sākums. Saktas apgādā apvienojās daži iniciātori, un kā sākuma darbu izdeva manu cikla Zem svešas debess.

— Tā tad tas ir tikai sākums? Vai citas mapes sekos?

Un nu seko skumjš trimdas dzīves stāsts.

— Saktas apgāds nav komerciāls pasākums. Tas radīts, lai aizpildītu robu trimdas dzīvē, izdodot latviešu mākslinieku darbu reprodukciju mapes. Izdošana ir saistīta ar lielu līdzekļu ieguldīšanu, kuŗu atgūšanai pašreiz ir maza cerība. Par honorāriem vai peļņu nemaz nav ko runāt. Varētu izdot mapi ik pa sešiem mēnešiem. Nākošās mapes bija paredzētas Jūlijam Jēgeram, Jānim Kalmītem, Niklavam Strunkem un citiem trimdā dzīvojošiem latviešu mākslinieki. Taču pagaidām nākotne ir problēmatiska tautiešu, bet jo sevišķi latviešu trimdas organizāciju neatsaucības dēļ. Ja varētu savākt kaut vismaz 300 subskribentu . . . Tā vien šķiet, ka latviešu trimdinieku materiālai labklājībai pieaugot, ģeometriskā progresijā zūd interese par mūsu garīgajām vērtībām. Skumji kļūst lasot laikrakstos, ka tai pašā laikā, kad trimdinieki arvien vairāk nostabilizējas labklājībā, viņu ārtava baznīcai, kultūrai, latviešu mākslai, kļūst arvien sīkāka . . . Mūsu nacionālās piederības apziņa un lepnums kļūst arvien bezkrāsaināks . . .

Rietumvācijā vēl aizvien mīt daudz mūsu kultūras darbinieku, starp tiem arī gleznotājs Juris Soikāns, kuŗa vārds aizvien drošāk atskan mūsu un visas Vakareiropas gleznieciības pasaulē. Lielu ievērību radīja arī viņa nesen iznākusī darbu mape „Zem svešas debess"

Sniedzam interviju ar Juri Soikānu, ko Dzimtenss Balss redakcijas uzdevumā rakstījis Jānis Ūšupe.

Pec šiem skumjajiem vārdiem mākslinieks ar jauneklīgu iespītību pacel galvu ticības apliecinājumam.

— Es tomēr neesmu pesimists. Mūsu jaunā paaudze ir mūsu cerība. Lai arī tai ir viens otrs pametums, tāču visā visumā tā ir stipra un ļoti latviska. Tā ir **stiprāka par veco paaudzi, sevišķi trimdas vadības grupās,** kas laiku pavada savstarpējos strīdos. Es nešaubos ne vienu mirkli, ka tie, kas pašreiz studē, kas šodien paši vēl nespēj izdot **naudu par grāmatām un gleznām,** vēlāk spēs paveikt daudz vairāk. Viņiem būs daudz vairāk kopības sajūtas, nacionālās apziņas. Cik bieži liekas, ka vecākā paaudze aizmirst, ka esam zem svešas debess, ka esam trimdā. Mūsu uzdevums taču ir saglābt sevi kā fiziski, tā garīgi un runāt to mūsu brāļu un māsu vārdā, kam tas šodien ir liegts.

Ieklausoties mākslinieka vārdos, viņa atsaucībā trimdas problēmām, pēkšņi gribas viņam pajautāt visai eksplozīvu jautājumu:

— Tas, ko jūs nupat runājat, skan kā politika . . . Atļaujiet tāpēc vienu bīstamu jautājumu: vai un cik lielā mērā mākslai ir sakars ar politiku?

Mākslinieka sejas vaibsti saspringst un pierē ievelkas dziļa grumba. Nu ir jāmeklē citādāki izteiksmes līdzekļi, nekā viņam ierasts.

— Nekādā ziņā negribētu apgalvot, ka māksla un politika ir divas neķiramas lietas. Mākslinieks ir tikai cilvēks, un kā tāds viņš ne ar ko neatšķiras no pārējiem. Arī viņš var kādai lietai piekerties ar visu sirdi. Tāpat kā citi, viņš var būt pret dažām lietām vienaldzīgs. Mākslinieka nevar pavēlēt, kā un ko gleznot. Māksla taču ir izteiksmes, sevis apliecināšana. Radīšana mākslinieka ir gariga nepieciešamība. Taču caur individuālo radīšanu māksla netiešā kārtā ir arī sava laikmeta un tautas mentālitātes dokuments, ja vien viņš dzīvo savas tautas dzīvi tās prieka un bēdu dienās. Man likās dīvaini, ka trimdas presē tika diskutēts par vai pret mūsu nacionālās tradīcijas attēlošanu mākslas darbos. Tātad, mākslai ar politiku, pareizāk sakot, ar savas tautas likteni būs tik daudz sakara, cik ir pašam mākslinieka. Viņa pārdzīvojumi katrā ziņā atspoguļosies viņa mākslā.

(Nobeigums 8. lapp.)

GIRTS SALNAIS

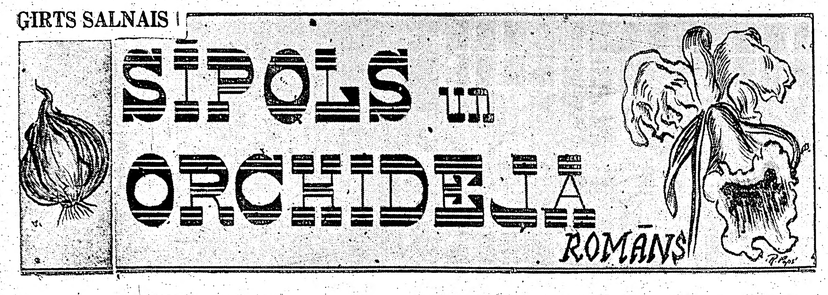

(151. turpinājums)

Nu viņai izlikās, ka viņi abi ir kā kāda visvarena lielblēža uzpirkti eikstoņi, kas, paši kaislīgi ilgodamies uzvaras, nedrīkst priekšlaicīgi nolikt vienu otru uz pleciem, un Kēte metās tīkamajā rotaļā bezbēdīga un pieglaudīga, pati pamazām aizraudamās un netaupīdama ne jūtas, ne pieredzi, rosinot Dagā uzbrukuma kāri, līdz žēlsirdīgā daba darīja savu, atvērdama pārmērīgā slodzē sabudināto ķermeņu drošības vārstuļus. Īsā brīsniņā Daga rokās pazuda spēks; dzīslās asinis kļuvušas aukstas; sirds sita, mirkļiem iedrebēdamās. Kētei viegli apreiba galva; uz dažiem mirkļiem viss kļuva vienaldzīgs; rāmi atbrīvojusies no Daga slābajām rokās, viņa nolaidās guļamvietā. Abi bija kā samalti. Skatieni blāvoja — kā pamirušiem. Plūda sviedri — aumaļām.

Dags piemetās sēdus pie Kētes kājām un nedroši nolaida roku uz viņas stilba. Viņai tā likās smaga, kā no mitra cementa. Kaut bez vēlēšanās otru aizvainot, meiča sakustējās, un Dags roku atvilka. Viņš viss trīsēja; viņa lēni, dziļi vilka elpu, kā pamazām atgriezdamās pie dzīvības.

„Es jūs mīlu, Kēte," viņš saēja klusi, kā akls raudzīdamies projām. „Es nezinu, ko visu varētu izdarīt, lai tikai pierādītu, kā es jūs mīlu."

Viņa kā pārbaudot, uzlūkoja otru. Galvā staigāja apbrīnojami mierīga un skaidra domiņa: — nē, patiesi, viņš vairs nemaz tik drausmīgs neizskatās kā agrāk; viņš jau izskatās pēc īsta vīrieša. Un Kētei nemaz vairs nebija kauns, ko tikko ar viņu bija atļāvusies. Pēkšņi pārsteidza gluži neparasta un jocīga ideja: — Ja viņš vēl uzkoptos, tas būtu varens vīrs — vīrs kā milzis. — Viņa kaut ko ateerējās un patikama trīsa pārskrēja miesai. Kēte pastiepa pret viņu roku, un Dags, trausli saņēmis to, cieši piespiedd lūpām.

„Jūs esat labs, Dag," viņa piezīmēja otram par prieku.

Ārpusē iebļāvās izstādes skaļrunis:

„Dagu Dillasa kungu, izstādes kantorī pie tālruņa . . . Dagu Dillasa kungu . . ."

„O," viņš sapieis piecēlās, noskatījās Kētē maigi — kā Dievā, smagi nopūtās un izgāja.

Kēte atstiepās gultā. Domas pamazām piesaistījās īstenībai, bet tām tagad trūka iepriekšējās nervozitātes. Iztēlojoties, kā citas sacensību dalībnieces nikumīgā spārdīs zemi, lasīdamas vakara laikrakstus, atriebīgs prieciņš sildīja sirdi. Drusku derdzās, ka neviens fotouzņēmums nav izdarīts pie beigtā suņa, bet, vispusīgi apsverot šo mazo neveiksmīti, galā bija jāatzīst, ka labi arī tā. Radās šaubas, vai, slēpjot prieku par nelaimes gadījumu, pati spētu izrādīties pietiekami izmisusi.

TRĪSDESMIT TREŠĀ NODAĻA

Ole sagaidīja Lailu pie slimnīcas durvīm. Sāsveicinājies viņš noskatīja māsu no galvas līdz kājām, it kā sastapis pēc gadiem. Viņam tā likās sarāvusies mazāka, kļuvusi trauslāka un ierastā spītīgā skata vietā rādījās apgurusi un apatiska. Pats juzdamies jau kā aizbraucis pāri okeanam, Ole piespieda sevi būt nesteidzīgam un — ja vajadzētu — vismaz piemīlīgam un sacīt visu vēsā un mierīgā veidā, lai tikai piesargātu sevi un otru no lieka uztraukuma. Pavadīdams Lailu līdz viņas mašīnai auto novietnē, viņš pačaloja par jauko laiku un pažēloja māsu, ka tai dienas jāaizvada laborātorijās un morgā. Diemžēl, Lailai viņa žēlsirdība negāja pie sirds. Pietika brīnumu, ka darbdienā brālis atbraucis viņu satikt. Viņš juta aizdomību, kā piekerts melos, apklusa, — apklusa, un pēkšņi saīga, ka vispār skrējis te uz slimnīcu. Klusēdami abi piegāja pie Lailas ratiem. Saņēmusi durvju rokturi, viņa tiktik pasmaidīja un palika uz vietas, kā gaidīdama. Ole noklepojās. Bija drusku neērti — nezināja, ar ko iesākt.

„Nu?" viņa jautāja draudzīgi.

Viņš atjēdzās un arī pasmaidīja.

„Brīnies, ka gadījos te neparastā laikā? Es negadījos. Esmu lielā steigā un baidījos, ka mājās tevi nesastapšu." Te izskanēja, kā pārmetums, un viņš tūdaļ pamanīja kļūdu. Lailas seja satumsa, acis kļuva vēl gurdenākas.

„Tu pats zini, ka esmu vismazāk noteicēja par savu laiku," viņa taisnojās, bez patikas pļāpāt. „Kamēr nobeigšu prakses gadu, jābūt kā uzvilktam pulkstenim. Es — atzīstos tev — es dažreiz apgurstu, un man nepatīk nevienu redzēt."

„To es jūtu," viņam paspruka, un dusmās uz sevi bija jāiekož vai mēlē. Viņš izlikās neredzējis, kā Laila sarāvās, un satvēra viņas elkoni. „Māsel, nesāksim ecēties."

Viņa norija neesošu kumosu un skatījās projām.

„Iesim, atsēdīsimies manos ratos. Tur man ir daži papīri, kas tev būtu jāredz." Viņš aicināja līdzi.

Viņa klusēdama sekoja. Sēstoties Oles vecās mašīnas sēdeklis grabēja un čikstēja, kā neredzamām sviršām un āķiem vilktu dvēseli ārā no miesas.

„Lūk, tā," Ole mēģināja būt lietišķs; „izkārtoju sev atvaļinājumu — un braukšu uz Eiropu."

„Kur tu brauksi?" viņa satrūkās.

„Uz pasaules izstādi Briselē," brālis atbildēja nevainīgi, plati ieplestām acīm. „Ja cilvēks grib būt — nu — lietu kursā, tas nevar turēt galvu maisā. Būšu projām dienas desmit. Un te ir mans lūgums. Mani meistari ņeiks vairākus sīkus darbus — saproti — gadījuma nolūgumus dažādās vietās. Te ir saraksts," viņš pasniedza tai lapu ar adresēm. Viņa sarauktu pieri, nesaprazdama, ko Ole tagad no viņas grib panākt, mēchaniski paņēma pasniegto. „Tev nekas nav jādara. Mani puiši ir uzticami, bet vienmēr der, ka tie jūtas drusku uzmanīti. Kad tev kāda brīva pusstunda, piebrauc vienā otrā vietā, izkāp no auto, sasveicinies, papļāpā par laiku un brauc projām. Katram gadījumam es tev mājās atstāšu trīs nedēļu algu čekus, kurus ik reizes no tevis saņems virsmeistars."

„Bet ko tad Pēteris? Vai jūs būtu uzņēmumu sadalījuši?" viņa iztrūcināta iesaucās.

„Nē," brālis saminstinājās, „Pēteris ir nevesels," viņš teica, un palika nodurtu galvu, izstieptām lūpām.

„Nu, bet tad — nesaprotu," — viņa pacilāja roku ar sarakstu.

„Pēteris tagad nav runājams. Viņš ir apreibis, — sajūsminājies par negaidītiem panākumiem savā specialitātē, droši vien, arī nobijies ne pa jokam, un . . . Vienā vārdā — nevalda nervus. Nebūtu draugs, sen būtu atmetis ar roku. Bet lai iztrakojas. Katram reiz pienāk tādi brīži." Viņš runāja ātri, saraustīdams teikumus. „Vispār — kādu laiku jāpierod pie domas, ka Pētera vairs nav. Vispār . . ." viņš pēkšņi satraucās un nīgri piebilda, ieskatīdamies viņai tieši acīs: „Es nezinu, kas tur ir? Vai tikai bailes, ka netiks galā ar skaisto un lielo uzdevumu? Vai arī tas, ka . . . Nu, tu pati pazīsti — Gerrikus. Viņi ir enerģiski, redz tikai savu mērķi. Tagad — kundze — nu, tā miklainā lēdija, pati pārņēmusi dibināmās kolledžas projektus. Nu, viņa ir pietiekami pievilcīga un, cik manāms, arī veikla un patstāviga, lai katrs jauns cilvēks viņas klātienē kļūtu jocīgs . . . Viss tas kopā . . . Nu, bet — kas mums tur par daļu? Lai Pēteris darās." Viņš neveikli pasmējās, klusībā sašutis par sevi, ka nespējis novaldīties, neizteicis aizdomas, kuŗām nebija nekāda pamata. Viņš ieskatījās pulkstenī. „Tātad tu tik daudz man pakalposi? Vai ne?" Paša safantazējumi nelabi kremta, un gribējās ātrāk tikt vaļā no māsas, bet viņa tik negaidot un bez kāda redzama iemesla, spēcīgi atgrūdusi vaļā mašīnas durvis, izkāpa, ka Ole no tiesas nobijās.

„Laila."

„Man jāiet," viņa ātri pateica, aizcirzdama durvis.

„Man tev vēl kas jāsaka," viņš klusi sauca pa logu.

Viņa apgriezās.

„Tu jau man visu pateici." Sīka, grīna vīpsna pazibēja sejā. „Tu brauksi uz pasaules izstādi Briselē."

„Jā, nu . . ." Cits nekas nebija darāms, kā liekulīgā izbrīnā, saraut augšup plecus. Ar meliem allaž jābūt skopam.

„Tu atskrej te, uz manu darba vietu, it kā mājās nevarētu satikties. Tu atskrej lai man vienā teikumā pateiktu, ka brauc uz Briseli. It kā Beļģija būtu tepat aiz ielas stūŗa. Bet tu melo. Tu brauc pie Inras. It kā to man nedrīkstētu teikt," viņa pārmeta rūgti, neslēpdama lielu savilņojumu un sāpes.

Olem sakarsa galva. No sadomātās aukstasinības nepalika nekā.

(Tupinājums sekos)

PALMA
HO 1-3670

G. Batcheller, Broker — 33 Fairview Blvd.

VISU DIENU no plkst. 6 rītā līdz 12 vakarā

NEMAKSĀJIET VELTI ĪRI. IZMANTOJIET MŪSU IZDEVĪGO KREDITĒŠANOS UN MAZĀS IEMAKSAS. IEPĒRCIET PAŠI SAVUS ĪPAŠUMUS!

DANFORTH - BROADVIEW — 8 istabu dubultķieģeļu māja. Divas virtuves, ūdens - eļļas apkure. Garāža. Kopīgā cena $18.000,-. Iemaksa $3.500-,. Kanadiešu īpašums.

DANFORTH - MAIN — 6 istabu divstāvu dubultķieģeļu māja. Divas modernas virtuves. Moderna apkure. Pagrabā izbūvēta skaista atpūtas telpa. Garāža. Kopīgā cena $13.500,-. Iemaksa tikai $1.000,-.

DANFORTH - JOHN — divstāvu 6 istabu dubultķieģeļu māja. Divas modernas virtuves, eļļas apkure. Garāža. Kopīgā cena $15.500,-. Iemaksa — $3.000,-.

PALĪDZAM SAGĀDĀT NAUDU IZTRŪKSTOŠAI IEMAKSAI UZ VISIZDEVĪGĀKIEM NOTEIKUMIEM BEZ BANKAS STARPNIECĪBAS UN BEZ GALVINIEKIEM, JA JUMS IR $300,- VAI VAIRĀK IEMAKSAI. ZVANIET MUMS NESAISTOŠAI INFORMĀCIJAI. MĀJAS LIELĀ IZVĒLĒ VISĀ PILSĒTĀ.

★ Līgavu buķetes un citi ziedu sakārtojumi eiropiešu un kanadiešu stilos.
★ Visplašākā izvēlē griezti ziedi un podu puķes.
★ Kanadas latviešu daiļamatnieku savienības salons.
★ Rožu stādi krāšņuma dārziem.

802 Bathurst ielā pie Bloor, tel. LE 3-3884, Toronto.

LOTUS

AUSTRA ŠMITS
DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St., W,. Toronto pie Grace, LE 5-6792

A. EGLITIS —
RADIO un TELEVĪZIJAS VEIKALS - DARBNĪCA
IERĪKO TV ANTENAS. Atvērts līdz plkst. 9 vakarā 6 dienas.
IZĪRĒ TV par $8,- MĒNESĪ.
161A Roncesvalles Ave., Toronto. Tel. LE 7-1401

DĀMU FRIZIERSALONS
ERNA SILĀRE
428 St. Clarens Ave., Toronto, Ont.
Tel.: LE 1-5937 (BLOOR — LANSDOWNE)

The Dahlia Beauty Salon
408 Danforth Ave., Toronto.
MATU un SEJAS KOPŠANA. ILGVIĻNI.
MODERNAS FRIZŪRAS. MANIKIRS.
Ērtas, labi vēdinātas telpas.
Mūsu darbinieces runā latviski.
Tel.: HO 3-4262.

OLGA INTS
DĀMU FRIZIERSALONS
820 Danforth Ave. (Pape - John)
HO 5-4388, Toronto.

MODEL DĀMU FRIZIERSALONS
VIJA GRIMBA
109 Moberly Ave., Toronto, Ont. Tel. OX 4-0464
DANFORTH — WOODBINE, 2. stāvā.

MURRY'S DRUG STORE E. GALDIŅA 3108 Dundas St., W. Toronto, RO 7-8468
Zāļu pagatavošana. Bezmaksas piegāde mājās. Kosmētika.
Filmas. Sūtām medikamentus uz Latviju.

AUTO VADĪŠANAS SKOLA
BALTIC
AUG. MASINGS
Visiem kursantiem garantēju atļaujas. Automatiskās un standarttransmisijas.
79 Indian Gr., telef.: RO 9-6612, RO 2-4558

AUTO LABOŠANAS DARBNĪCA
Pilnīgi mēchanizēta iekārta
OLD RIGA GARAGE
2½ jūdzes austrumos no Homer Bridge uz 8. auto ceļa.
DABŪJAMI ARĪ ATSPIRDZINĀJUMI.
ST. CATHARINES R. R. 4. Īpašnieks JĀNIS KREINĀTS, tel. MU 2-8028

Apavus, drēbes, tekstilpreces — Medikamentus, pārtiku un citas lietas

LAMPERT & POLIMEX LTD. LONDON

DĀVANU SAIŅI UZ LATVIJU
VAI CITĀM ZEMĒM SASNIEGS JŪSU NORĀDĪTO VIETU ĀTRĀK UN DROŠĀK, ja sūtāt caur Londonu.
Angļu preces ir patikamākās Austrumeiropas zemēs. Mēs garantējam par katras paciņas saņemšanu. Muita maksājama Londonā, lai jūsu draugus vai radus neapgrūtinātu ar maksājumiem. Cenas angļu mārciņās.
10% ATLAIDE
klientiem, kas atsauksies uz šo sludinājumu līdz 31. jūlijam.
Nekavējoties pieprasiet mūsu cenrāžus.
RAKSTIET LATVISKI:
LAMPERT & POLIMEX LTD.
47 Harrington Rd., London, S. W. 7, England

DAUGAVAS VANAGU DIENAS
KANADĀ - TORONTO
no 29. augusta līdz 1. septembrim

29. AUGUSTĀ, plkst. 8 vakarā
22 College St.,
AKTS UN KONCERTS
Koncertā piedalās:
soprāni M. CAKARE, V. LANDMANE,
vijole E. KREŅĢELIS
Ieejas maksa $1,-.
Bērniem, skolēniem, skautiem, gaidām, invalidiem un veciem ļaudīm (kas vecāki par 65 g.) ieeja brīva.

30. AUGUSTĀ plkst. 11 no rīta
ŠAUŠANAS SACIKSTES
TLMMK īpašumā
„BĒRZAINĒ"
Sacīkšu dalībniekiem pašiem jāgādā par nokļūšanu sacīkšu vietā.

30. AUGUSTĀ, plkst. 8 vakarā
PALACE PIER telpās
BALLE
Pirmklasīgs orķestris, ērtas telpas, galdiņi. Atspirdzinājumi.
Ieeja dāmām $1.50
kungiem $2.00

31. AUGUSTĀ plkst. 2 p. p.
LIETUVIEŠU ZĀLĒ
1021 College St.
(pie Rusholme Rd.)
Anšlava Eglīša komēdija
„KAZANOVAS MĒTELIS"
F. LINTIŅA režijā.
Dekorātors V. VARIS.
Ieeja pret programmu.

1. SEPTEMBRĪ
SPORTA SPĒLES
★
IZSTĀDES APSKATE

SAIŅI UZ PSRS UKRAINU, LIETUVU, BALTKRIEVIJU LATVIJU, IGAUNIJU UN CITĀM ZEMĒM.
Pārliecinieties paši par mūsu firmas kārtīgu un rūpīgu apkalpošanu.
GENERAL PARCEL and TRAVEL Co., INC.
(LICENCĒJUSI PSRS),
135 WEST 14th ST., NEW YORK 11, N. Y., TEL.: CHelsea 3-2583
MŪSU NODAĻU ADRESES: 116 EAST 7th STREET, N. Y. C., Tel. YU 2-0380
132 FRANKLIN AVE., HARTFORD, Conn. CHapel 6-4728.
332 FILLMORE AVENUE BUFFALO 6, N. Y. Tel. MOhawk 2674 (BUFFALO)
900 LITERARY RD., CLEVELAND 13, OHIO. Tel.: TOwer 1-1461
11339 JOS. CAMPAU, DETROIT 12, MICH. Tel. TOwnsend 9-3980
632 W., GIRARD AVE., PHILADELPHIA 23, PA., Tel. WAlnut 5-8878
Visāda veida informācijas saņemšanai par sūtījumiem jūsu draugiem un piederīgajiem, kontaktējiet mūsu firmas jums tuvumā esošās nodaļas vadītājus, kas ir kompetenti un pieklājīgi; tie jums sniegs visu vajadzīgo informāciju.
Mūsu lielā un plašā firma ir apkalpojusi tūkstošiem klientu, pievēršot tiem vislielāko uzmanību.
100%-īga garantija tam, ka katrs sūtījums tiks piegādāts saņēmējam.
Pasūtinājumi tiek izpildīti 48 stundu laikā.
Pakas pienāk saņēmējiem 6—7 nedēļu laikā;
ja sūta pa gaisa pastu, 7—12 dienās sūtījums sasniedz saņēmēju.
Varat rēķināties, ka līdz pļaujas laikam tagad izsūtītā paka nonāks saņēmēja rokās.
Mūsu noliktavās ir lielā izvēlē augstvērtīgi pārtikas produkti, kā sviests, tēja, kafija, taukvielas, rīsi, šķiņķi u. c. Tāpat arī manufaktūras preces: vilnas materiāli, mākslīgie zīdi, visāda veida ādas preces, kabatas lakati, apavi, pulksteņi u. c. par zemākām cenām.
Iegaumējiet, ka mēs speciālizējamies visādos veidos, kas attiecas uz paku sūtīšanu.

HALLS
LATVIEŠU PUĶU VEIKALS
Ziedi katram gadījumam.
Brīva piegāde ik dienas, arī vakaros un svētdienās.
1278 Bloor St., W., Toronto, Ont.
LEnnox 2-1102
2-1103
2-1104

KLAVIERU BŪVETĀJS
A. KLAVIŅŠ
skaņo, labo, modernizē klavieres, dod lietpratēja padomus klavieru pircējiem.
99 London St., Toronto
Tel.: LE 3-8609
Pastāvīgi krāj. lietotas klavieres

Dr. M. KOSOWSKI
uzsāk praksi.
SPECIĀLISTS:
SIEVIEŠU SLIMĪBĀS un DZEMDĪBU PALĪDZĪBĀ.
Neauglības ārstēšana.
611 BLOOR ST., W.,
(Palmerston stūrī), Toronto
Vizītes pēc norunas. Zvanīt: LE 5-7434, vai LE 6-1470

BIROJĀ: EM 6-5434 MĀJĀS: ME 3-5518
Visāda veida padomus un pakalpojumus juridiskos jautājumos sniedz
JOHN KUZMOCHKA, B. A.
Barrister, solicitor & notary
4 ALBERT ST (otrā. stāvā), TORONTO, ONTARIO

Pieņemu pasūtinājumus audumiem
VIENMĒR KRĀJUMĀ:
plecu lakati, galvas lakati, latviski spilveni un sedziņas.
HANDWEAVING Studio
VELTA VILSONS, 76 Avenue Rd., Toronto
Tel. WA 2-1315

ARNOLDS BĒRZIŅŠ
Notāriāta birojs
visāda veida notariāliem pakalpojumiem
atvērts otrdienās no pl. 6—9 v.; citās dienās iepriekšēja pieteikšanās.
316 HARBORD ST., TORONTO.
LE 4-8447.

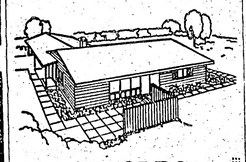

ARNOLDS BĒRZIŅŠ
REAL ESTATE
INSURANCE
MORTGAGES
316 Harbord St., tel. LE 4-8447, Toronto
Piedāvā mājas, veikalus, apbūves gabalus visos pilsētas rajonos; farmas visā Ontario.
— Palīdz aizdevumu un obligāciju sagādē. — Apdrošina automobiļus, mājas, mēbeles, kažokus, vērtslietas, slimības un nelaimes gadījumiem, zādzības u. c.
IZDEVĪBA IEGŪT vasaras atpūtas vietu Toronto tuvumā, 5 akru platībā ar 6 istabu koka māju, garāžu u. c. ēkām, lielu dārzu. Pieņemama cena. Iem. $2.500,-.
DANFORTH - LOGAN rajonā: ķieģeļu pusmāja 8 istabas trijos stāvos. Garāža. Liels gruntsgabals. Pilna cena $15.900,-. Iemaksa $1995,-.

ZELTKALIS ANTONS KIVLENIEKS (KALUPE JEWELLERS)
gatavo un labo rotas sidrabā, zeltā, platīnā, latviskas, ar dzintariem, krāsainiem akmeņiem un dimantiem.
Grāmatas par brīvu 10% apmērā no rotu pirkuma vērtības.
Zvanīt katrā laikā HO 3-1008.
19 Pretoria Ave. Toronto 6 Ont.. Canada.

Iris LATVIEŠU PUĶU VEIKALS
588 BLOOR ST., W., TORONTO. LE 1-5665
★ Gaumīgas līgavu buķetes.
★ Griezti ziedi un podu puķes.
PIEGĀDE MĀJĀS. Tel. mājās HO 1-5213

VĒRTĪGAS GRĀMATAS
K. Kundziņa redakcijā DIEVA IZREDZETI ..... ies. $3.40
K. Kundziņa LAIKI UN LIKTEŅI ..... ies. $3.00
L. Bērziņa MŪZA RITS ..... ies. $3.40
Par atsevišķas grāmatas pārsūtīšanu pa pastu jāpiemaksā 15¢. Ja pasūtina visas trīs, tad pasta izdevumi nav jāmaksā.
DV GRĀMATNĪCA,
123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada.

UKRAINSKA KNYHA
JAUNA ADRESE — 962 BLOOR ST., W.
Darba laiks no pirmdienas līdz sestdienai no pl. 9—6 v, bet piektdienās no pl. 9—9 v.
VIENĪGAIS UZŅĒMUMS KANADĀ, KURŠ SŪTA SAIŅUS TIEŠI UZ PADOMIJU. TE NAV STARPNIECĪBAS. TĀPĒC PIEGĀDE IR ĀTRĀKA, JO SAIŅI TIEK SŪTĪTI TIEŠI. TIE IR APDROSINĀTI PRET PAZUŠANU UN BOJĀJUMIEM.

Muita un citi izdevumi samaksājami šeit. Saņēmējam nav jāmaksā nekas. Nosūtītājs saņem parakstu no saiņa saņēmēja. Saiņu daudzums nav ierobežots, bet tikai tā svars nedrīkst pārsniegt 20 mārciņu. Jūs varat sūtīt pašu iepirktas mantas . . . , kas dabūjamas mūsu uzņēmuma veikalā par lētām cenām.
Saiņos var sūtīt visādas drēbes, tekstilmateriālus, apavus, ādas, medikamentus, pārtiku un daudz citu priekšmetu.

I. JANKOVSKIS REA BRO

DAVENPORT - LANSDOWNE
$1.500,- iemaksa, 6 istabu dubultķieģeļu mājai ar 2 modernām virtuvēm un garāžu. Pirmais stāvs izrentēts par $90,- mēnesī un aptuveni sedz hipotēku izdevumus.

RONCESVALL
$2.000,- iemak
ģeļu mājai ar
istabām un pa
izdeviga un la
gadu hipotēka.

ONTARIO H
REĢ
ONTARIO
Grupu reģistrācija
lai reģistrācijai t. s.
slimnīcās. Vietās, kur
ONTARIO HOSPITAL SERVICES

NAMSAIMNIEKI UZMANĪBU NAMSAI
Vismaz REIZI GADĀ ir jāiztīra apkure
Ir pienācis laiks iztīrīt un pārbaud
krāsni un eļļas apkuri, kas maksā tikai
Neatlieciet uz vēlāku laiku, jo darba sastrēgu
iespējams šos darbus veikt; bez tam, iestājoties r
riodam, krāsnis kļūst mitras, un nav iespējams t
Zvaniet LE 1-6583 A. LAGŪN
Viens no pirmajiem latviešu uzņēmē
Licencēts gāzes un eļļas apkures speciālis

LATVIEŠU PUĶU SALO
CALLA
727 Danforth Ave., pie P
tel. HO 6-9911, Toronto
Krāšņi ziedu sakārtojumi laulībām
gadījumiem. ★ Bagātīgā izvēlē grie
★ Podu puķes. ★ Zaļumi un tropis
Sudraba un dzintara ro
Tautiskie audumi. ★ K
Pasūtinājumus lūdz
laikus.
Mēs piegādāja

ĀDU IZPĀRDOŠAN
Ja jūs sūtāt saiņus saviem piederīgiem dzimt
ciet ādas tagad — Pavasara izpārdošanā — LŪK
Speciālpiedāvājums — 20 kv.pēdu melna āda dabū
Speciālpiedāvājums — 3 pāriem zābaku ar visie
piederumi
Iesūtiet naudas pārvedumu (Money Order)
ENCHIN LEATHER SUPPLIES LTD.
466 Bathurst Street, Toronto, Ont., Canad
Atvērts arī sestdienās. Mēs runājam arī

Saiņus uz LATVIJU, LIETUVU, IGAUN
KRIEVIJAS zemēm sūtiet piederīgaji
draugiem ar
SAKAS PARCEL SERVI
kas tos nosūta caur Ukrainska Kny
755 Barton St., E., Hamilton, O
Tel.: LI 4-7239
Jūsu saiņi ir APDROŠINĀTI, garantējam to
Varat sūtīt pārtiku, drēbes, medikamentus, apavu
4 līdz 17 mārciņām. Muitas izdevumus nokārto UK
KNYHA. Mūsu jaunajā, plašajā veikalā ir iespēj
apavus, ādas jakas, lakatus un citas mantas.
uzvalku drānas, sākot ar $8,- vienam uzvalkam. Vi
mi kā vienkrāsaini, tā angļu svītrotie. Mums ir z
nas un flaneļa drānas, kā arī vajadzīgie piec
Ātra un laipna apkalpošana. Veikals atvērts no pl
līdz 7 vakarā, no otrdienas līdz sestdienai

Bijušā kara dalībniekiem atmiņu atsvaidzināšan
par izpārdošanas cenu
A. SIŅĶA Kurzemes cietoksnis (gliti iesieta)
" " " " I
DV GRĀMATNĪCA,
123 Huron St., Toronto

KLAUSIETIES
LATVIEŠU MŪZIKU
LATVIEŠU ZIŅ
LATVIEŠU FIRMU PAZIŅOJUM
LATVIEŠU RADIO RAIDĪJ
Otrdienu vakaros no pl. 8,30—9,00
CHLO - RADIO RAID
VIĻŅA GARU
LONDON ST.

I. JANKOVSKIS

REAL ESTATE & BUSINESS BROKER — LE 6-0143 — 931½ Roncesvalles Ave., Toronto, Ont.

Mājas, veikali, apbūves gabali.

Hipotēku un aizdevumu sagāde. Padomi māju pirkšanas & pārdošanas jautājumos katrā laikā.

DAVENPORT - LANSDOWNE
$1.500,- iemaksa, 6 istabu dubultķieģeļu mājai ar 2 modernām virtuvēm un garāžu. Pirmais stāvs izrentēts par $80,- mēnesī un aptuveni sedz hipotēku izdevumus.

RONCESVALLES - FERN AVENUE
$2.000,- iemaksa 9 istabu dubultķieģeļu mājai ar 2 virtuvēm, 2 vannas istabām un parkošanas iespējām. Ļoti izdeviga un laba ienākumu māja. 10 gadu hipotēka.

INDIAN Rd. - GARDEN AVE. $3.000,-
iemaksa 16 istabu atsevišķai dubultķieģeļu mājai uz liela gruntsgabala ar jaunu dubultgarāžu, 4 virtuves, 3 vannas istabas. Pašreizējie ienākumi $360,- mēn. Radiātoru-eļļas apkure. 10 g. hipotēka.

BABY POINT RAJONĀ
$2.000,- iemaksa jaunai 6 istabu, dubultķieģeļu mājai ar skaisti izbūvētu atpūtas telpu pagrabā. Visas telpas eļļas krāsās. Moderna apkure. Liels dārzs.

BATHURST - FINCH AVE
$1.300,- iemaksa jaunām 6 istabu ģimenes mājām ar vienu hipotēku, atmaksājamu, 25 gados.

RONCESVALLES AVE - MARION ST.
$4.000,- iemaksa 8 istabu dubultķieģeļu mājai ar 2 modernām virtuvēm, eļļas apkuri, dārzu un dubultgarāžu. Īpašums ļoti labā stāvoklī ar izdevīgām hipotēkām.

ONTARIO HOSPITAL INSURANCE

JUMS JĀBŪT REĢISTRĒTIEM!

ONTARIO

Grupu reģistrācija jāizdara līdz 1958. g. 31. augustam. Individuālai reģistrācijai t. s. „Pay Direct" veidlapas dabūjamas bankās un slimnīcās. Vietās, kur banku nav, veidlapas dabūjamas pasta iestādēs. A

ONTARIO HOSPITAL SERVICES COMMISSION • TORONTO 7 • WA. 4-3301

C. G. TODD LTD.

REAL ESTATE

Aizdevumu sagāde. Lielākais nekustamu īpašumu pirkšanas un pārdošanas birojs Hamiltonā.

418 MAIN ST., E., HAMILTON.

OJĀRS IEVIŅŠ. — Tel. JA 8-6336. — VALDIS TUKLERS.

NAMSAIMNIEKI **UZMANĪBU** NAMSAIMNIEKI

Vismaz REIZI GADĀ ir jāiztīra apkures ierīces.

Ir pienācis laiks iztīrīt un pārbaudīt jūsu krāsni un eļļas apkuri, kas maksā tikai $7.50.

Neatlieciet uz vēlāku laiku, jo darba sastrēgumā nebūs iespējams šos darbus veikt; bez tam, iestājoties rudens periodam, krāsnis kļūst mitras, un nav iespējams tās iztīrīt.

Zvaniet LE 1-6583 A. LAGŪNS

Viens no pirmajiem latviešu uzņēmējiem.

Licencēts gāzes un eļļas apkures speciālists.

HIGH PARK RAJONĀ
IZĪRĒJAMA
6 istabu māja ar divām virtuvēm un garāžu.
Laba satiksme, tuvu veikaliem.
Lūdz zvanīt LE 1-7884, Toronto.

Meklēju OSVALDU, Eduarda d., LŪSI, dzim. 1925. g. Zvārtavas pag. Palejās.
Ja kāds par viņu ko zinātu, lūdz paziņot
JĀNIM DZIRNEKLIM,
497 BRUNSWICK AVE.,
TORONTO, ONT., CANADA.

Vajadzīgi
būvgaldnieku palīgi
Zvanīt vakaros
HU 1-6022, Toronto

LATVIJAS AMERIKĀ SPIESTUVE TORONTO

Pieņem visāda veida iespiedumdarbu pasūtinājumus: laulību ielūgumu un komerciālu darījumu kartes; dokumentus biedrību vajadzībām; koncertu programmas, sarīkojumu biļetes un dziesmu lapiņas, grāmatas u. c.

Pasūtinājumus pieņem:
LA BIROJĀ, 123 Huron ielā, tel. EM 8-0792, Toronto, Ont., Canada.

Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus.

QUEEN-COXWELL raj.
IZĪRĒJAMAS
vairākas mēbelētas istabas.
Tel. HO 6-1386, Toronto.

VAJADZĪGA
KALPONE
ārsta ģimenē ASV.
Alga pēc vienošanās.
Ofertes lūdz nodot šī laikraksta kantorī ar Nr. 647.

SAŅEMŠANAS, IZCELŠANĀS vīzu, pasu, uzturēšanās atļauju, laulības šķiršanu lecālizācijas un citas lietas administrācijas iestādēs kārto
ALEKSANDRS KĀNBERGS
596 Sherbourne St., Toronto
(pie Bloor St.), tel. WA 1-7149

LATVIEŠU PUĶU SALONS
CALLA
727 Danforth Ave., pie Pape, tel. HO 6-9911, Toronto.

Krāšņi ziedu sakārtojumi laulībām un citiem gadījumiem. ★ Bagātīgā izvēlē griezti ziedi. ★ Podu puķes. ★ Zaļumi un tropiskie stādi. Sudraba un dzintara rotas lietas. Tautiskie audumi. ★ Keramika. Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus.

Mēs piegādājam mājās.

IZĪRĒJAMAS
DIVAS GAISAS MĒBELĒTAS ISTABAS, atsevišķi vai kopā. Katrā istabā elektriskā plīts. Kopīgs ledusskapis. Auto parkošana. 26 Dearbourne Ave (1 bl. D. no Danforth - Broadview).
Tel. HO 3-7884, Toronto.

QUEEN-COXWELL raj.
IZĪRĒJAMAS
2 istabas vieniniekiem -cēm. Kopīga virtuve. Garāža. Ērta satiksme, Zvanīt vakaros.
HO 3-2194, Toronto.

V. KUČĀNS,
Kungu un dāmu drēbnieks,
10% atlaide pašreizējiem pasūtinājumiem
215 COLBECK ST., TORONTO,
Tel.: RO 6-7038

ĀDU IZPĀRDOŠANA

Ja jūs sūtāt saiņus saviem piederīgiem dzimtenē, iepērciet ādas tagad — Pavasaŗa izpārdošanā — LŪK

Speciālpiedāvājums — 20 kv.pēdu melna āda dabūjama par $7,00

Speciālpiedāvājums — 3 pāriem zābaku ar visiem piederumiem $20,00

Iesūtiet naudas pārvedumu (Money Order) uz
ENCHIN LEATHER SUPPLIES LTD.
466 Bathurst Street, Toronto, Ont., Canada.
Atvērts arī sestdienās. Mēs runājam arī ukrainiski.

Saiņus uz LATVIJU, LIETUVU, IGAUNIJU un KRIEVIJAS zemēm sūtiet piederīgajiem un draugiem ar
SAKAS PARCEL SERVICE
kas tos nosūta caur Ukrainska Knyha,
755 Barton St., E., Hamilton, Ontario
Tel.: LI 4-7239

Jūsu saiņi ir APDROSINĀTI, garantējam to piegādi. Varat sūtīt pārtiku, drēbes, medikamentus, apavus, svarā no 4 līdz 17 mārciņām. Muitas izdevumus nokārto UKRAINSKA KNYHA. Mūsu jaunajā, plašajā veikalā ir iespējams dabūt apavus, ādas jakas, lakatus un citas mantas. Lielā izvēlē uzvalku drānas, sākot ar $8,- vienam uzvalkam. Vilnas audumi kā vienkrāsaini, tā angļu svītrotie. Mums ir zīda, kokvilnas un flaneļa drānas, kā arī vajadzīgie piederumi.

Ātra un laipna apkalpošana. Veikals atvērts no plkst. 10 rītā līdz 7 vakarā, no otrdienas līdz sestdienai.

Bijušā kara dalībniekiem atmiņu atsvaidzināšanai par izpārdošanas cenu

A. SIŅĶA Kurzemes cietoksnis (gliti iesieta) I $1,80
" " " " II $1,80

DV GRĀMATNĪCA,
123 Huron St., Toronto

KLAUSIETIES
LATVIEŠU MŪZIKU
LATVIEŠU ZIŅAS
LATVIEŠU FIRMU PAZIŅOJUMUS
LATVIEŠU RADIO RAIDĪJUMOS
Otrdienu vakaros no pl. 8,30—9,00.
CHLO - RADIO RAIDĪTĀJĀ
VIĻŅA GAŖUMS 680
LONDON — ST. THOMAS

BAZNĪCAS ZIŅAS

DIEVKALPOJUMI ASV

NJUJORKĀ

Latviešu ev. - lut. draudze, 564 Second St. Brooklyn 15, N. Y.

Vasaras dievkalpojumi: Betlemes baznīcā katru svētdienu, sākums pl. 11.15

Svētdien, 3. augustā, pl. 11,15 dievkalpojums; māc. A. Anševics.

Svētdien, 10. augustā, pl. 11,15 dievkalpojums; māc. R. Zariņš.

Svētdien, 17. augustā, pl. 11,15 dievkalpojums; vikārs.

Svētdien, 24. augustā, pl. 11,15 dievkalpojums; māc. R. Zariņš.

Svētdien, 31. augustā, pl. 11,15 dievkalpojums; V. Klīve, M.A., B.D.

Grāmatu galds slēgts.

Bronksas Sv. Toma baznīcā svētdien, 10. augustā, pl. 9 rītā dievkalpojums; māc. R. Zariņš, pie ērģelēm Rita Pētersone.

Port Vašingtonā, Mūsu Pestītāja baznīcā, svētdien, 3. augustā, pl. 2 dienā dievkalpojums. Māc. F. Treus.

Nometnē, draudzes lauku īpašuma pie Elka Parka, augustā brīvdabas dievkalpojumi katru svētdienu pl. 11.00.

Draudzes kanceleja draudzes namā atvērta otrdienās un piektdienās no pl. 11—1 un no pl. 6—8 vakarā. Draudzes locekļi savas vajadzības var kārtot svētdienās pēc dievkalpojumiem. Pārējās dienās sazināties pa Tel. SO 8-7721.

ČIKĀGĀ

Čikāgas latviešu ev. - lut. Cīņas draudzē, 5015 W. Ferdinand St.

Māc. G. Straumanis, 1144 N. Kedzie Ave., Chicago 51, Ill.

Dievkalpojumi Čikāgas ev. - lut. latviešu sv. Jāņa draudzes baznīcā — 1540 N. Spaulding Ave — notiek katru svētdienu, plkst. 3 p.p.

Māc. A. Sudārs, 1030 — 30 Ave, Bellwood, Ill.

Čikāgas latviešu ev. - lut. Miera draudzes dievkalpojumi katra mēneša 1. un 3. svētdienā, plkst. 1 dienā lietuviešu baznīcā, 2225 W., Cermak Rd.

Māc. Pāvils Kirsons, Melvūdā, Ill., tel. FI 2-2420.

Sv. Pāvila ev. - lut. draudzes dievkalpojumi mēneša 2. un 4. svētdienā, plkst. 10,30 dienā Čikāgas luteraņu semināra baznīcā, 1644 So. 11th Ave.

Čikāgas latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi katru svētdienu, plkst. 11 dienā, 5000 W. Ohio St., māc. A. Stefenbergs.

Jaunatnes sanāksmes katru svētdienu pl. 9,30 no rīta. Lūgšanu dievkalpojumi katru sestdienas vakaru, pl 7.30.

Māc. J. Turks, Kalamazū, 903 Hazard Ave., tel. 4-4619.

Kalamazū sv. Jāņa ev. - lut. draudzei mēneša 2. un 4. svētdienā Trīsvienības baznīcā, plkst. 2 dienā, bērniem plkst. 1,15.

Lansing Kolledžas lut. baznīcā mēneša 1. svētdienā, plkst. 2 dienā, bērniem plkst. 1,15.

MILVOKĪ

Milvoku latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojumi katru svētdienu. pl. 2,00 dienā Faith ev. - lut. baznīcā, 1000 S. Layton Bulv. Māc. J. Meisters. Svētdienas skola dievkalpojuma laikā, baznīcas sabiedriskajās telpās.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Prāv. A. Mitulis, 66 Gordon Ave., Port Arthur, Ont., tel. 4-0302

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont. tel. OX 9-3331. Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī, Tel. WA 4-1563

Svētdien, 3. augustā, pl. 11,00 no rīta dievkalpojums Sidrabenē.

Svētdien, 10. augustā, pl. 11 no rīta dievkalpojums Sv. Andreja baznīcā.

Svētdien, 17. augustā, pl. 11 no rīta dievkalpojums Sidrabenē.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.

3. augustā dievkalpojums Saulainē.

10. augustā, plkst. 9 no rīta dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā.

17. augustā dievkalpojums Saulainē.

24. augustā, plkst. 9 no rīta dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā.

Māc. A. Brīedis, 191 Ferris Rd., Toronto, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

Sestdien, 9. augustā, plkst. 8 vakarā dievkalpojums Sv. Barnaba baznīcā.

Sestdien, 16. augustā, plkst. 8 vakarā dievkalpojums sv. Barnaba baznīcā.

Sestdien, 30. augustā, plkst. 8 vakarā dievkalpojums sv. Barnaba baznīcā.

Bramptonā latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojums 17. augustā, pl. 1,30 p.p. Grace United baznīcā.

HAMILTONĀ

Māc. E. Pavasars, 209 E. 38th St., Hamilton, Ont. Tel. Fulton 3-1182

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, Sv. Trīsvienības baznīcā 18 Victoria Ave., S. CE 2-2385.

Svētdien, 3. augustā, plkst. 7 vakarā dievkalpojums. Mācītājs E. Pavasars.

Hamiltonas baptistu baznīcā, Stanley Ave. un Locke ielas stūrī, telefons NO 2-7875.

Māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road, Ottawa, Ont. Tel.

Māc. Ed. Kerģis, 153 Bancroft Dr. Sudbury, Ont. Tel. OS 3-3284.

Timminsā svētdien, 3. augustā, plkst. 15 lut. baznīcā (Spruce St.) dievkalpojums.

Sadberijā svētdien, 10. augustā, pl. 13,30 Sv. Jāņa baznīcā (232 Pine St.), dievkalpojums.

Virdžinijtaunā svētdien, 17. augustā, pl. 13 anglikāņu baznīca, dievkalpojums.

Norandā svētdien, 17. augustā, pl. 16 United baznīcā dievkalpojums.

Māc Fr. Ruperts, 729 Jessie Ave., Winnipeg 9, Manitoba. Tel. 42-5512. Vinipegas latviešu ev. - lut. sv. Krusta draudzē, Sv. Pētera baznīcā, Ellice un Sherbrook ielu stūrī.

MONTREĀLĀ

Māc. V. Šēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal, P. Q. Dievkalpojumi Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī

Montreālā 16. augustā, pl. 6,30 vak. svētvakara dievkalpojums Presbiteriāņu baznīcā (Hutchison un Viateur ielu stūrī).

30. augustā, pl. 6,30 vak. turpat svētvakara dievkalpojums.

Kornvallē, Ont., 6. septembrī, pl. 6 vak. svētvakara dievkalpojums, māc. V. Šēfers.

7. septembrī, pl. 11 no rīta draudzes lauku īpašumā Tērvetē dievkalpojums, māc. V. Šēfers.

Māc. A. Voitkus, 49 Hallowell St., Westmount, Montreal 6, P. Q. Tālr. WE 3-1867. Dievkalpojumi Redeemer baznīcā, 285 Clarke Ave.

Svētdien, 3. augustā, plkst. 9.00. Spredikis: Paslēptie dārgumi.

Svētdien, 17. augustā, plkst. 9.00. Spredikos R. Goba.

Svētdien, 31. augustā, plkst. 9.00. Spredikis: Tieksme pēc labākā.

Bībeles stunda notiks 6. aug. pl. 8.00 vakarā. Temats: Lūka evaņģelijs.

ST. KATARĪNĒS

Māc. J. Praulinš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont. Tel. MU 5-5098.

LONDONĀ

Londonas ev. - lut. latviešu draudzē Trīsvienības ev. - lut. baznīcā, Oxford un Colborne St., 3. augustā, pl. 8,30 rītā dievkalpojums; māc. J. Praulinš.

NIAGARĀ

Niagaras latviešu ev. - lut. draudzē Sv. Jāņa jaunajā baznīcā, 580 Portage Rd., 9. augustā, pl. 18, māc. J. Praulinš.

Jaunatnes iesvētīšana Londonas latviešu ev. - lut. draudzē 31. augustā, pl. 14.

TORONTO BAPTISTU DRAUDZES

dievkalpojumi notiek svētdienās, pl. 3 p.p. un trešdien vakaros, pl 8 — Walmer Road baznīcas telpās. Māc. R. Ekšteins.

TORONTO LATVIEŠU MISIONE

Latviešu misijas kārtējie dievkalpojumi Toronto notiek katru sestdienu plkst. 8 vak., 14 Parkroad misijas namā (Bloor pazemes pieturas tuvumā). Katru svētdienu, plkst. 10,45 rītā garīgs radio raidījums — Brīdis ar Dievu, viļņu garums 1350 Ošavas raidītājs. Tel. AM 1-4210.

ZIGFRIDS ART POTTERY
ZIGFRĪDA JURŠEVSKA
KERAMIKAS DARBNĪCA - VEIKALS
1425A BLOOR ST., W., TORONTO. TEL. LE 6 - 8183
viena tramvaja pietura rietumos no Lansdowna.
Krājumā latviska un moderna keramika.
Pieņem arī pasūtinājumus dažāda veida keramikas izstrādājumiem.

Plašākā latviešu grāmatnīca Kanadā piedāvā
JAUNĀKOS IZDEVUMUS

ĢEN. R. BANGERSKA Mana mūža atmiņas, I d., gl. ies.	$4.80
F. ZAUERBRUCHA Mana dzīve	$4.50
I. GUBIŅAS Draugam nepiemērota sieva, stāsti	$2.80
K. LESIŅA Pēdējās mājas, romāns	$4.00
J. KLIDZĒJA CILVĒKA BĒRNS, romāns	$3.75
Grāmata par Akseli Munti	$3.60
DR. V. VELSA Hirošimas dienas grāmata	$2.80
V. KRODERA Sminētāji, stāsti	$3.40
R. Blaumanis, XII sējums.	$3.90
L. BREIKŠA Maldugunis, romāns	$3.00
ED. VIRZAS Straumēni	$4.50
A. NIEDRAS Perles Majores draugs, romāns	$3.40
T. ZELTIŅA Rožu gaitenis, romāns	$3.40
J. BOJERA Lafotu zvejnieki, romāns	$2.80
A. GAILĪŠA Lēvijas kundzes grēku sūdze, romāns	$3.00
PERLA BAKA Māte, romāns	$3.00
L. SARMAS Negantnieki, romāns	$4.00
I. VIKSNAS Es saku paldies, dzejas	$2.85
R. GALENIECES Atzīšanās, dzejas	$2.60

DV GRĀMATNĪCA,
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada.
Pasūtinot vairākas grāmatas, pasta izdevumi nav jāmaksā.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ

līdz ..... uz ..... mēnešiem ar šādu adresi:

Mr., Mrs., Miss .....

Adrese: .....

Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $ .....

..... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai
(Nevajadzīgo svītrot)

Paraksts .....

Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn. $8.50 par 6 mēn.; $16.00 par gadu.

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanags, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Lāci, 101 Brightwater Court, Brooklyn 35, N.Y., U.S.A.

K. KĀRKLIŅŠ

pārstāvis pie UNO MANKIN Real Estate,
892 DANFORTH AVE.

Member of Toronto Real Estate Board; Member of Ontario Association Real Estate Board

Birojā HO 1-1114,
mājā HO 5-6384

ĪPAŠUMI TORONTO. MĀJAS, VEIKALI VISOS PILSĒTAS RAJONOS un LAUKU APKĀRTNĒ.

DANFORTH - BROADVIEW: 8 istabu atsevišķa māja. Eļļas apkure, 2 modernas virtuves, vannas istaba. Garāžas iespējas. Kopīgā cena $15.900,-.

BROADVIEW - DANFORTH: 6 istabu kopīga māja. Eļļas apkure, moderna virtuve, vannas istabu. Garāža. Iemaksa $2.000,-.

IZĪRĒJAMAS VASARNĪCAS VELLINGTONĀ

Mājas pircējiem sagādājam naudu iemaksām par 3% gadā.

SPORTS

ASV — Kanadas valstu sacīkstes vieglatlētikā korespondences ceļā

Pēdējos divos gados vairs nerealizējās sākotnēji ievērojamās sacensības — ASV — Kanadas latviešu valstu sacīkstes vieglatlētikā, kurās vīriešu un sieviešu vienības izcīnīja mūžīgi ceļojošās balvas Latvijas brīvībai.

Liekas, galvenais šķērslis sacensību noorganizēšanai bija lielie attālumi, un, kad sacīkstes notika Kanadā grūtības ar vienību sastādīšanu bija amerikāņiem, kamēr kanadiešiem tā pati problēma bija, kad sacensības organizēja ASV.

Lai vērtīgo kausu izcīņa neapsīktu, Latviešu sporta apvienība Kanadā, tikko izsūtījusi ierosinājumu ASV latviešu sporta vadībai sacīkstes sarīkot korespondences sacensību veidā, ievērojot abu valstu latviešu meistarsacīkšu rezultātus pēc līdzšinējās punktu sistēmas — t. i., 1. v. 5 p., 2. v. 3 p., 3. v. 2 p. un 4. v. 1 punkts.

Sacensību programmā kanadieši ierosinājuši sekojošas disciplīnas: vīriešiem — 100, 200, 400, 800 un 1500 m skrējienus, 110 m/b, tālēkšanu, augstlēkšanu, trissoli, lodi disku un šķēpu.

Sievietēm — 60, 100 m skrējienus, 80 m/b, tālēkšanu, augstlēkšanu, lodi, disku un šķēpu.

Lai gan ierosinājums radies diezgan pavēlu, tomēr šķiet, ka rezultātus valstu sacīkstēm ASV varēs vērtēt jau šogad Indiānāpolē. Kanadas meistarsacīkstes, kurās piedalīties aicināti arī ASV latviešu vieglatlēti, paredzētas septembra sākumā Toronto.

ATJAUNOS BALTIEŠU FUTBOLA M/S KANADĀ

Toronto (E) — Kanadas baltiešu futbolisti šajā sezonā atkal iecerējuši atjaunot tradicionālās Baltiešu meistarības spēles. Tās paredzētas rudenī un līdzdalību apsolījuši igauņu, latviešu un lietuviešu vienpadsmiti.

Rudenī paredzama arī Kanadas latviešu meistarības atjaunošana, kurā sacentīsies Toronto DV un sastādītā Toronto latviešu YMCA s un TLSK vienības. **(Sp. A.)**

IV BRITU KOPVALSTS SPĒLES SĀKUŠĀS

Ar varenu parādi, svinīgu solījumu, gaisā palaistiem baložiem, skrējēju stafetes no Londonas nestu Karalienes vēstījumu Kardifā, Velsā, sākās 6. Britu kopvalsts sporta spēles.

Par 67 medaļām, sākot ar vieglatlētiku un beidzot ar airēšanu un bumbošanu (lawn bowling) cīnās 35 Britu kopvalsts valstu atlēti, kuŗu vidū ir arī mūsu pasaules rekordisti Ilze un Jānis Konradi.

Pirmo pasaules rekordu realizēja Austrālijas peldētājas (Frēzere, Morgane, Krepa un Kalhūna) 4×110 jardu brīvā stila stafetē — 4:17,4 — par 1,5 sek. pārspējot savu līdzšinējo rekordu. Otrā vietā palika Kanada, kas distanci pabeidza gandrīz baseina garumu aiz uzvarētājām — 4:30,0 min.

4×220 jardu brīvā stila stafetē Austrālija, ar Jāni Konradu, Vilkinsonu, Devitu un Čepmeni ierindā, guva vieglu 8:33,4 min. uzvaru.

Vieglatlētikā — 100 j skrējienā uzvarēja Jamaikas sprinteris Gardners — 9,4 sek., 6 jūdzēs anglis Povers 28:47,5 min, augstlēkšanā Heislijs (Jamaika) — 2,06 m, šķēpa mešanā angļu atlēts Smits — 71,28, bet trešā vietā palika Kanadas krāsu aizstāvis igaunis Hansis Moks ar 70,83 m tālu raidījumu.

440 j/b pusfinālā dienvidafrikānis Potgieters sasniedza labu 51,1 sek. laiku.

Sieviešu sacensībās Voldemāra Brieža trenētā Valerija Sloupere uzrādīja labu 15,54 m attālumu.

Airēšanā labākās sekmes guva kanadieši, bet paukošanā angļi. Cīņas turpinās.

Tour de France — lielākā pasaules riteņbraukšanas sacensībā šogad uzvarēja luksemburģietis Čarlijs Gols. Otrā vietā palika italietis Favero, trešā — Geminami, arī Italija.

Distances kopgaŗums ir 4282 km, un riteņbraucēji sacensās 24 dienas. Piedalījās 120 profesionālie riteņbraucēji.

Dēvisa kausa Eiropas zonas finālos sacentīsies Anglija ar Itāliju. Pusfinālā angļi pārspēja Franciju, bet italieši Poliju.

ASV airētāji viesojas Pad. Savienībā. Pirmās sacensībās Vašingtonas astotnieks par laivas gaŗumu pārspēja labāko krievu astotnieku. Vienvietīgo laivu sacensībā uzvarēja krievs Ivanovs — Melburnas olimpisko spēļu uzvarētājs. **(Sp. A.)**

HARIJS TERIŅŠ AUSTRUMU PIEKRASTES MEISTARS TENISĀ

Filadelfijā (Sp.A.) — ASV Austrumu piekrastes latviešu meistarsacīkstēs tenisā piedalījās jau diezgan liels dalībnieku pulks, bet pie starta nebija nevienas dāmas.

Vīriešu vienspēlēs apgabala meistartitulu izcīnīja Harijs Teriņš (Bostona), kas spraigā finālcīņā pārspēja labāko filadelfieti V. Filimonovu 6:4, 10:8.

Pāŗu sacensībās uzvarēja V. Filimonovs - A. Upenieks, beigu spēlē pieveicot N. Siliņu - V. Grīviņu 6:4, 6:3.

Notika arī senioru sacensības, kurās labākais palika E. Bergs, atstājot otrā vietā R. Baumani (6:3, 6:4).

Uzvarētājiem bija jaukas balvas, un sacensības vadīja Austrumu piekrastes LSP tenisa nozares vadītājs V. Lanka.

Z. ILDENS GRŪŽ LODI 13,55 M.

Toronto (E) — Pēdējās vieglatlētu pārbaudes sacīkstes atkal deva vairākus papildinājumus mūsu labāko skaitļu ailēm un jaunus rezultātus LSP vieglatlētikas korespondencsacīkstēm, kuŗām torontieši piegriež nopietnu vērību, jo nodomājuši paturēt pagājušā gadā izcīnītos ceļojošos kausus.

Lodes grūšanā jauku 13,55 m rezultātu sasniedza Z. Ildens, pārspējot Kanadas latviešu līdzšinējo Nr. 1 — A. Bergvaldu, kas iespēja 13,09 m., A. Zaķis 10,17 m. Diska mešanā — Bergvalds 39,16, Ildens 33,03, Zaķis 31,43. Augstlēkšanā Bergvalds 1,60 m.

Sieviešu sacensībās, startējot šogad pirmo reizi, 1,40 m augstlēkšanā pārvarēja Dz. Tora. V. Ādmine — 1,30 m. Lodē — Ādmine 9,92, Viškere 9,50; diskā Viškere 27,10, Ādmine — 23,66 m.

DV nodaļām, kam būtu vajadzīgi mērķi šaušanas sacīkstēm vai treniņiem, tie pieprasāmi DV KV Jaunatnes un sporta daļas vadītājam J. Breikšam, 174 Main St. W., apt. 22, Hamilton, Ont.

JAUNI CEĻI KANADĀ PAR 100.000.000 DOLARIEM

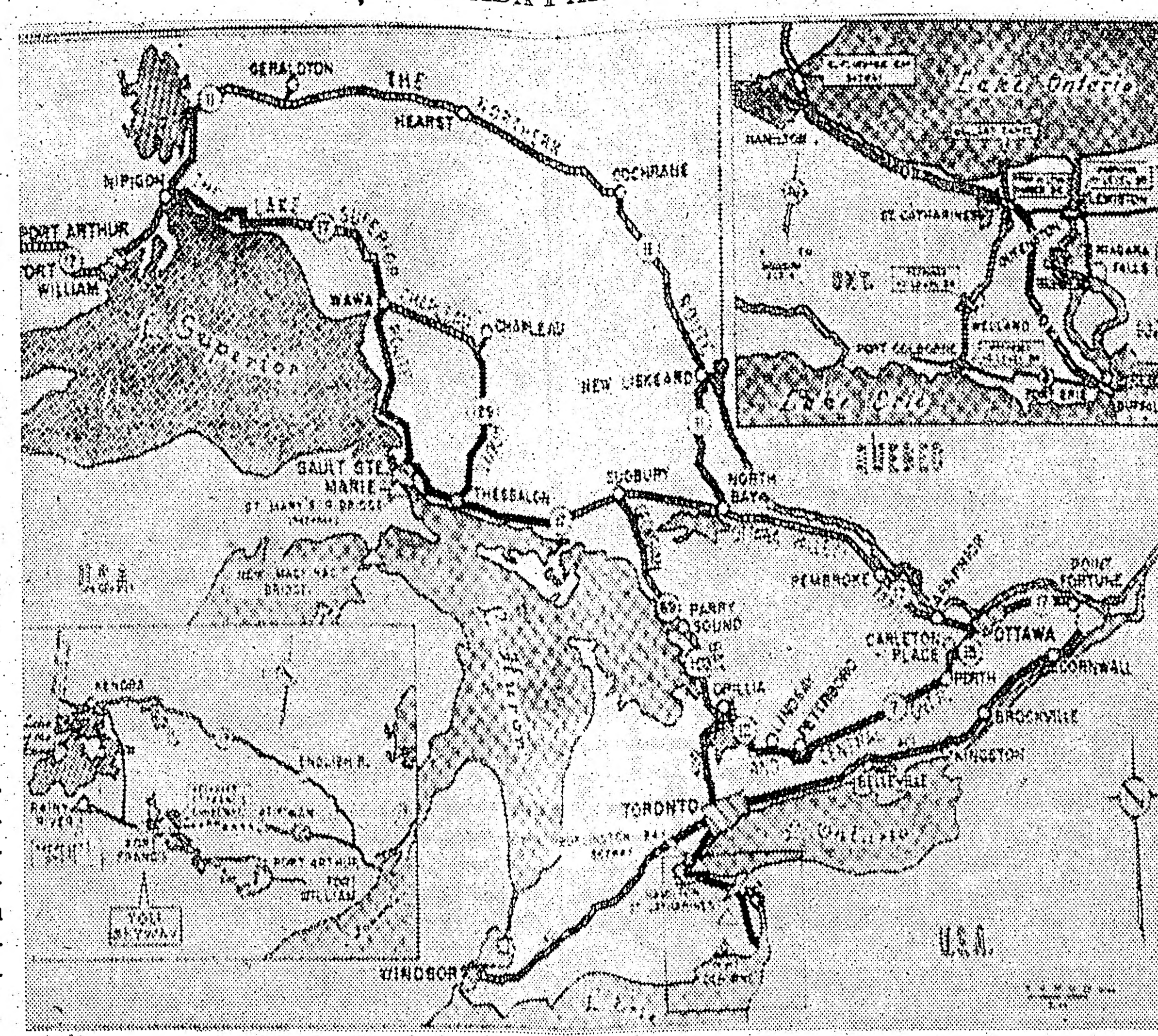

Augstāk redzamā karte rāda detaļās Ontario province ceļu izbūves projektu, kas pieslēgsies ASV autoceļiem. Pa labi augšā stūrī redzami trīs jaunie gaisa ceļi pāri Velandas kanālim — pie Homeras, aiz St. Katarīnēm — pie Velandas un pie Port Kolbornas. (3. autoceļu modernizēs pie Vindzoras). Pie Kvinstonas — Levistonas un pie Sault St. Marie pacelsies jauni muitojami tilti. Čedokas ekspresceļš pie Hamiltonas savienos Q E. ceļu ar 6., 53. un 2. autoceļu. Pa kreisi ielokā redzams Fort Frances autoceļš, kas arī būs muitojams, un autoceļš uz Aitkokanu.

MĀKSLA DIEVAM UN ĒVZEMEI

(Pārnesums no 5. lpp.)

— Tā tad arī jūsu mape Zem svešas debess radās šis politikas dēļ?

— Es nekad nebiju domājis apzināti radīt kaut ko politisku. Tas nāca pats no sevis. Nebrīvība, atrašanās zem okupācijas varas mani tā nospieda, ka pēc mūsu neatkarības zaudēšanas es patiesi jutos kā zem svešas debess padzīts; brīvās dzimtenes debess man tika atņemta. Arī šeit, trimdā, neesmu zaudējis šo nospiestības sajūtu. Šīs izjūtas izsakot, radās darbi, kas tagad izdoti ar kopīgu nosaukumu Zem svešas debess. Dabīgi, ka tiem ir politiska nozīme, bet citādi es nevarēju.

— Vai tad visi jūsu darbi tādā gadījumā izsaka to pašu kā nupat izdotajā mapē?

— Protams, ne. Māksliniekam taču ir arī tīri formas meklējumi. Viņam kādreiz arī jāpasmaida. Zem svešās debess ir tikai to manu darbu šķērsgriezums, kuŗi manu raksturotu kā gleznotāju, kas, tāpat kā jebkuŗš cits latvietis, nevar samierināties ar mūsu tautas pašreizējo likteni.

Beidzot ir jājautā vēl par kādu svarīgu jautājumu.

— Kāda ir jūsu interese sakrālajā mākslā? Un vai var runāt par latviešu sakrālo mākslu?

Šai jautājumā man jau vairākkārt bija iespēja izteikties. Sakrālā māksla mani interesē jau no mākslas akadēmijas laikiem. Taču tikai pēc Svētā gada izstādes Romā, kurā tika uzņemti arī mani darbi, ieguvu pārskatu par to, kas pēdējos 25 gados ir radīts sakrālās mākslas laukā. 1952. gadā Vatikāna radiofonam sagatavotajā priekšlasījumā man bija jāatzīst, ka pat pazīstamākie latviešu sakrālās mākslas paraugi garīgā pārdzīvojuma un misticisma ziņā ne tuvu nesasniedz pat to garīgo spriegumu, astrāli askētisko formu skatījumu un īpatnējo paceļšanos pāri šis dzīves racionālismam, ko uzrāda Latgales krucifiksu griezēji. Kas attiecas uz latviski katolisko glezniecību, tad tāda vēl nemaz nav radīta. Neesmu kompetents spriest, kā pēc mūsu dzimtenes baznīcās pieturējās pie konservātīvi konvencionālās mākslas, kur Vakareiropas Skolu baznīcās, jau kur tas laiks, ir iezīmējies katras tautas īpatnējais mākslas skatījums. Taču arī šinī jautājumā esmu optimists un nešaubīgi ticu, ka, atgriežoties Latvijā, pie mūsu dievnamu atjaunošanas tiks aicināti mākslinieki, kas boļševiku izpostītos dievnamus izveidos par raksturīgi latviskiem. Tad arī mūsu baznīcas atspoguļos ne vien dievišķo, bet arī nacionāli īpatnējo. —

Pēc pārrunām un dzidra vīna malka mākslinieks parāda agrāk paveikto attēlos un uzglabātos darbos. Ir atļauts arī ieskatīties jaunu darbu skicēs. Redzama apbrīnojama tematikas dažādība un technikas variēšanās. Kad tam pievieno mākslinieka interešu dažādību, gribu kalpot savai tautai arī trimdā, kā arī aso problēmu ieskatījumu, tad atvadoties ir laba sajūta: no šī talanta, latviskuma cietokšņa un viņa ticības uzvarām vēl nāks daudz darbu, par ko priecāsies un labu vārdu teiks svešinieki un lepnu smaidu smaidīs latvieši.

Kad pirms pagriešanās citā ielā vēl pametu skatu uz izteikti vācisku namiņu ar zimzēm un ģēvelēm, kurā dzīvo latvju mākslinieks, ir jāpasmaida: zem svešas debess, svešā namā tomēr ir latviska gaisma, latviska dzīvība.

Jānis Ūsupe

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

30. augustā, plkst. 8 vak. DV dienu balle, Palace Pier zālē.
31. augustā DV dienu teātŗa izrāde.

HAMILTONĀ

4. oktobrī — HLB gada svētki.
12. oktobrī — Hamiltonas gaidu vienības „Venta" sarīkojums.
18. oktobrī — Hamiltonas DV gada svētki.
25. oktobrī — Dainas koŗa koncerts ar deju. HLB.
26. oktobrī — DV teātŗa viesizrāde: „Robinsons".
1. novembrī — HMMK balle.
8. novembrī — HLJP „Rota" Mārtiņu vakars.
15. novembrī — DV „Sparta" balle.
22. novembrī — 18. novembra atceres svinības Kristallu zālē.
29. novembrī — DV biedru vakars.

SKRUNDAS GAIDAS NOMETNĒ

Skrundas gaidu vienības gaidas un lielgaidas pulcējās savā gadskārtējā nometnē šinī vasarā viesmīlīgajā K. Kalniņa farmā. Nometnei bija dots nosaukums Saulainais stūrītis un atbilstoši tam bija atrasta vieta mazajai telšu pilsētiņai.

Nodarbības vadīja vadītāja vietniece Māra Jirgensone, palīdzot viņas māsai Rūditei Jirgensonei. 19. jūlijā nometnē ieradās arī gaidu 3. novada priekšniece V. Mežule. Latviešu meitenes vingrinājās šķēršļu un pētniecības gājienos, tāpat rādīja pārējās programmā paredzētās nodarbības. Nometnē piedalījās 25 dalībnieces, ieskaitot vadītājas.

*

3. novada gadskārtējā gaidu nometne būs 22., 23. un 24. augustā Camp Ann Berends pie Mičigenas ezera; uz to gaida ierodamies ap 100 dalībnieču no Saginavas, Detroitas, Klīvlendas, Detroitas, Čikāgas, Milvokiem un Grand Rapidiem. Novada priekšniece lūdz šajā nometnē piedalīties arī visas vientuļi dzīvojošās gaidas, kuŗas nevienā vienībā neietelp, adresējot pieteikumus: Velta Mežulis, 1310 Edith, N. E. Grand Rapids, Mich., U.S.A.

TEODORA ZEIFERTA PAJUMTĒ

(Pārnesums no 4. lpp.)

Par dzeju citā pulciņā bija iesācis runāt arī skolotājs Andrejs Vīčs un nosodīja Virzas „Dievišķās rotaļas", kas ar savu rotaļīko vaļsirdību pavedināšot uz neceļiem mūsu jaunatni. Savu tiesu dabūja Lucija Zamaiča, un arī Jānis Veselis par to pašu netikumu savās pirmajās grāmatās. „Kas tad tajās rotaļās īsti ira?" — iejautājās Ausējs, kas, tāpat kā laba tiesa citu, Virzas grāmatiņu nebija lasījis.

„Pag', es jums palasīšu!" — atsaucās Rozītis, paņemdams manā istabā no galda baltu sējumiņu un sāka skandēt Virzas pantus savā skanīgajā un izteiksmīgajā balsī, mazliet atdarinādams autoru. Viņš tīšu prātu izvēlējās pašus „stiprākos", bet visi klausījās bez jebkāda redzamāka sašutuma.

„Skat, kur pagāns, ko!" — reizēm priecīgi piezīmēja Zeiferts.

„Vai tad Fricis Bārda savā dzejolī „Manas rokas" ir „tikumīgāks" par Virzu?" — jautāja Rozītis, nolikdams grāmatu. Viņš pēc atmiņas nodeklamēja arī Bārdu, par kuŗa tikumību nešaubījās pat Vīčs.

Bija jau arī citi temati un debates. Tajos pamirdzēja daudz interesanta un pamācīga, īpaši man, kam patika klausīties un vērot, kā lieli vīri cīnās. Jo bieži debatēs, aizstāvot savu viedokli, nācās pacelt balsi arī jubilāram. Tad viņa mazais, kalsnējais stāvs sacēlās īsta kaŗotāja pozā, mazās, mazliet mongoliskās acis asi uzliesmoja, bet plānās, citkārt cieši sakniebtās lūpas meta ātrus un spilgtus vārdu un domu zibeņus.

Ja nerunāja par Raini vai Andrievu Niedru, Misiņtēvs strīdiniem lielu vērību neziedoja. Pirmo viņš nicināja, bet pēdējo cēla vai debesīs, laikam tāpēc, ka abi bija tirzmalieši. Jā kāds aizkāra Niedru, un tas gadījās bieži, jo niedristu starp klātesošiem nebija, tad Misiņš metās cīņā ar visu krūti, kā stagars, bet vienmēr tika sakauts. Kad Zeltmatis ieminējās par Jāzepu un viņa brāļu uzvedumu Nacionālā teātrī, Misiņš ironiski piezīmēja: „Jāj un jāj to nabaga Rainīti, it kā nekā prātīgāka vairs nebūtu!"

„Nāc taču reiz teātrī un paskaties!" — aicināja Zeltmatis,

„Es jau tur par savu naudu neiešu tavas blēņas klausīties!"

„Dabūsi brīvbiļeti!"

„Arī tad ne!" — atcirta Misiņtēvs un sāka aplūkot Zeiferta grāmatu rindas.

„Misiņ, nebāz kabatā!" — brīdināja Teodors.

„Nu tev jau arī tur nekā laba nav — tikai tādi pantiņi!"

(Turpinājums sekos)

LATVIEŠU LITERATŪRA LPSR SKOLĀS

Pēc Staļina nāves un Staļina „nokronēšanas", kas gan pēdējā laikā jau stipri ierobežota, arī Latvijā komūnisti kļuvuši „elastīgāki" un atļauj „diskusijas" par dažiem jautājumiem, lai simulētu ‚demokratisko domu brīvību". Tāpēc komūnistu dižvīri vai nu cenšas „pierādīt", kā „diskusijā" izteiktās domas ir maldīgas, vai arī dažreiz izrāda zīmu piekāpšanos. Tā, piem., interesanti vērot, ko viņi apkaŗo un ko atzīst, protams, ar lieliem ierobežojumiem, mūsu klasiskajā literātūrā.

„Padomju Lavijas Skolā" daži skolotāji vērsušies pret latviešu literātūras vulgāro mācīšanu — socioloģizēšanu, kas nodarot ļaunumu gan idejiskai, gan aistētiskai audzināšanai. To daļēji atzīst arī izglītības ministrts V. Samsons savā referātā latviešu literātūras skolotāju seminārā.

Arī „diskusija" par jaunlatviešu vietu latviešu tautas vēsturē novedusi pie līdzšinējo uzskatu revīzijas. Daži vēsturnieki un ekonomisti, dogmatiski pieejot, uzskata, ka Krišjānis Valdemārs un Juris Alunāns ir bijuši liberāli monarchisti, pat ne buržuāziski demokrati. Taču viņi nevairījās no masām, bija tuvi to centieniem, nebaidījās no zemnieku dumpja pret baroniem — tā nerīkojas liberāļi. Kādēļ tad mums jaunlatviešus pielīdzināt buržuaziskiem nacionālistiem un atdot tos viņiem? Vēstures patiesība runā tam pretim. Protams, jaunlatviešu centienos bija vairākas nianses, bija arī tādi, kas sliecās uz liberālismu (Barons), taču viņu vidū meklējami arī mūsu nacionālās literātūras nodibinātāji, tās kopēji un aizstāvētāji, un sevišķi Jurim Alunānam te izcila vieta. Šo strīdu atbalsis saskatāmas arī latviešu literātūras programmā un mācības grāmatā, kur par jaunlatviešiem doti migiaini un „elastīgi" vērtējumi.

Protams, Raini un Upīti Samsons sauc par „mūsu sarkaniem" — lielākiem no ilelākajiem latviešu dzejniekiem. Toties viņš asi vēršas pret dažu skolotāju mēģinājumu „ievest skolā Andrievu Niedru un Eduardu Virzu, kaut pa sāndurvīm"

Samsons tad nu ar prieku konstatē: „Bet Niedru 1905. g. skolotāji dibināti padzina no sava kongresa, pat buržuāziskā Latvija pasludināja par tautas nodevēju, un vācu okupanti to atveda savos vežumos 1941. gadā. Otrs — Virza — mistiķis, šovinists, erotiķis, bija dedzīgākais budžu ideoloģijas trubadūrs un Ulmaņa galma dzejnieks. Vai tiešām mēs esam tik nabadzīgi, lai no Niedras un Virzas daiļrades lasītu demokratiskās kultūras tradiciju drupatas?"

Ka tas patiešām tā, to pierāda tas, ka Samsons var pretī nostatīt tikai atmiņu krājumu „Vecie latviešu strēlnieki", tad skolotāja D. Beikas grāmatu „Meža brāļu gads", Oskara Richtera Izlūku stāstus, un tad vēl Roberta Eidemaņa, Pelēkā, Eferta - Klusā, Kadiķa - Grozniņa, Jokuma, Sīmaņa - Berga un c. darbus.

Izvirzījušās arī prasības par Skalbes, Bārdas, Jaunsudrabiņa uzņemšanu skolas programmās. Šis jautājums esot „pārspriežams", bet visu literātūru jau nevariot ietilpināt skolas kursā. Skalbes pasakas esot saprotamas tikai lielajiem, pat labākās no tām, kā, piem., „Kā es braucu Ziemeļmeitas lūkoties?", jau prasot plašākus komentārus par apstākļiem ap 1905. g. Nedrīkstot aizrauties arī ar visa piedošanas morāli, ko sludina „Kaķīša dzirnaviņas", kad fašisms visā pasaulē atkal uzsācis uzbrukumu gan ar meliem, draudiem, gan indīgām idejām.

Komūnistu jaunais sauklis ir panākt literāro darbu idejiskās un mākslinieciskās analizes vienību. Protams, pirmā vietā ir idejiskais, jo „Skolotāju avīze" par motto Samsona referātam ir uzlikusi šādus vārdus: „Literātūrai ar emocionāliem tēliem dziļi jāieskandina un jāstiprina padomju nacionālā lepnuma jūtas, jāpalīdz augt idejiski un aistētiski."

V. N.

High Park - Bloor rajonā IZĪRĒJAMA

istaba un virtuve, ar vai bez mēbelēm (otrā stāvā). Uz vēlēšanos garāža. Zvanīt pēc pl. 6 v. LE 2-0551, Toronto.

Dr. L. SIMON,
SPECIĀLISTS ĀDAS UN VENERISKĀS SLIMĪBĀS,
atgriezies no atvaļinājuma un atvēris kabinetu
288 St. Clair Ave., W., Toronto. Tel. WA 1-6614.

1001

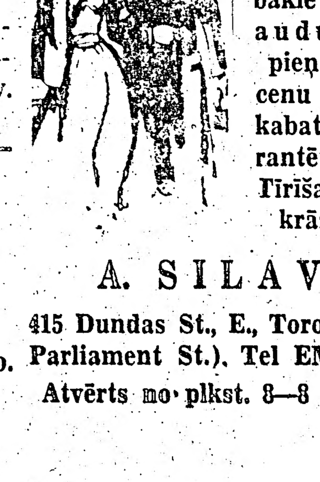

drēbju paraugi kungu un dāmu drēbniecībā. Labākie angļu audumi ar pieņemamu cenu katra kabatai. Garantēts darbs. Tīrīšana un krāsošana

A. SILAVS
415 Dundas St., E., Toronto (pie Parliament St.). Tel EM 4-0089.
Atvērts no plkst. 8—8 vakarā.

GLOBUS CO. 1646 Queen St., W., Toronto, Ont. Tel. LE 4-1722

DĀVANU SAIŅI UZ LATVIJU

Kādēļ pārmaksāt, ja varat ietaupīt 25—30%, sūtot saiņus ar mūsu firmas starpniecību. Salīdziniet mūsu cenas un paši par to pārliecināsities.
Mēs garantējam saiņu piegādi uz Baltijas valstīm. Mūsu cenās ietilpst preču izmaksa, muitas un citi izdevumi. Saņēmējiem nekas nav jāmaksā.

MŪSU SPECIĀLSAINIS

1. 3⅓ jardi augstas kvalitātes angļu tīras vilnas uzvalku drānas;
2. 3 jardi tīras vilnas, ļoti labs materiāls vīriešu vai sieviešu mēteļdrānas;
3. Viens tīras vilnas svīters kungiem vai dāmām vai 8 kv. p. ļoti labas virsādas kurpēm vai zābakiem;
4. Viena vilnas šalle 56" x 56" ar ornamentiem vai 2 mārc. zoļādas diviem pāŗiem kurpju;
5. Viena vīriešu šalle;
6. Divi krāsaini kabatlakatiņi.

ŠĪ SAIŅA CENA, VISU IESKAITOT, ... $67.50

Labprāt pieņemam arī pasūtīnājumus no ASV.
Mēs sūtām pārtikas saiņus svarā līdz 44 mārciņām.
Pieprasiet mūsu cenrāžus.
Pieņemam nosūtīšanai arī jūsu pašu sagatavotus saiņus ar jaunām mantām sūtīšanai uz Baltijas valstīm. Saiņus varat piesūtīt pa pastu vai nodot personīgi. Mēs sniegsim jums sīkus paskaidrojumus par muitas u. c. izdevumiem.
PĀRSŪTĀM VISĀDA VEIDA MEDIKAMENTUS.
Pasūtīnājumus pieņem arī „ORBIS" aģentūra 3650 St. Lawrence Blvd., Montreal, Que.